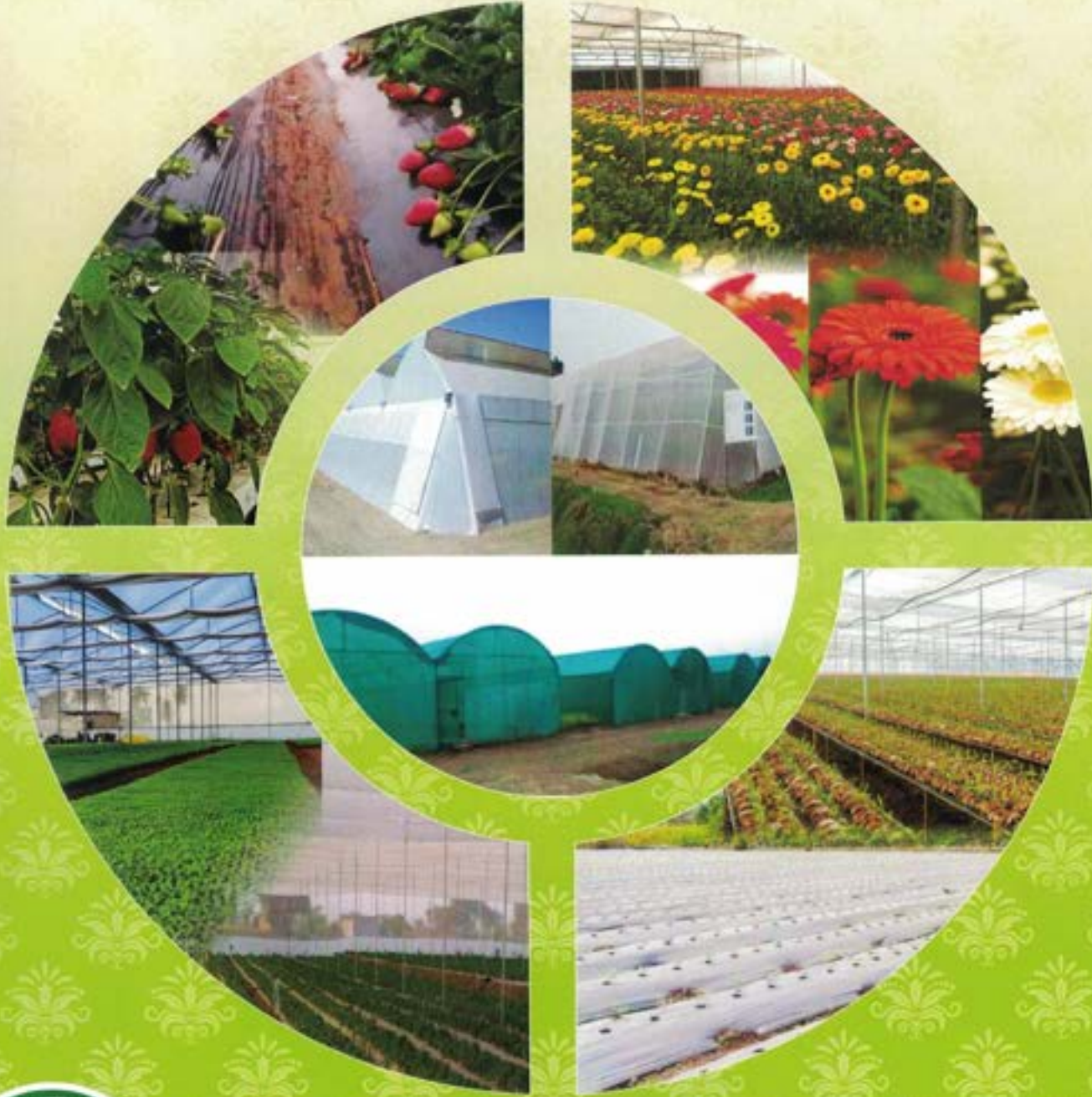

महाराष्ट्र शासन

कृषि विभाग

संरक्षित शेती मार्गदर्शक सूचना सन २०२३-२४

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे

महाराष्ट्र

सत्यमेव जयते

शासन

कृषी

विभाग

संरक्षित शेती
मार्गदर्शक सूचना
सन २०२३-२४

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ पुणे - ०५
दूरध्वनी : ०२०-२९७०३२२८ ई-मेल : info@mahanhm.in

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे-४११००५

दूरध्वनी (020) 25534860

ई-मेल : info@mahanhm.in

जा.क्र.मराफऔषधम/सं.शेती/मार्गदर्शक सूचना/४५५ /२०२३
पुणे ४११००५ दि.०३.१०.२०२३

प्रति

जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
..... (सर्व)

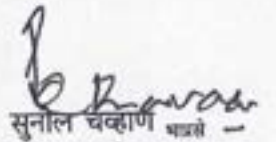
विषय :- एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान व राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत संरक्षित शेती घटकाच्या सुधारित मार्गदर्शक सूचना सन २०२३-२४ निर्गमित करणेबाबत...

- संदर्भ :- १. या कार्यालयाचे पत्र जा.क्र.मराफऔषधम/सं.शेती/मार्गदर्शक सूचना/१७१३/२०२२ दि.१४.०९.२०२२
२. राज्यस्तरीय तज्ञ समितीच्या दि.०८.०३.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त जा.क्र.११६९/२०२३ दि.१०.०३.२०२३
३. राज्यस्तरीय कार्यकारी समितीच्या (SLEC) सोळाव्या बैठकीचे इतिवृत्त जा.क्र.१९६७७/२०२३ दि.१३.०६.२०२३
४. राज्यस्तरीय तज्ञ समितीच्या दि.०७.०७.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त जा.क्र.२२८५४/२०२३ दि.११.०७.२०२३

उपरोक्त विषयान्वये, जागतिक तापमान वाढ व बदलत्या हवामानाच्या पार्श्वभूमीवर हमखास उत्पन्नाचा स्रोत म्हणून संरक्षित शेती तंत्रज्ञानाकडे शेतकऱ्यांचा कल वाढलेला आहे. संरक्षित शेती हा घटक एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान व राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत ५० टक्के अनुदानावर केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना सन २०१४-१५ अन्वये राबविण्यात येत आहे. त्यास अनुसरून महाराष्ट्र राज्यामध्ये संरक्षित शेती घटकाच्या अंमलबजावणीबाबत मार्गदर्शक सूचना संदर्भ क्र.१ अन्वये निर्गमित केलेल्या होत्या.

लोक प्रतिनिधी व शेतकरी प्रतिनिधी / शेतकऱ्यांच्या मागणीच्या अनुषंगाने एन.एच.बी. व इतर राज्याच्या धर्तीवर हरितगृह / शेडनेटगृहाच्या सांगाडा उभारणीकरिता २.०० मिमी जाडीच्या जीआय पाईपचा दुसरा पर्याय शेतकऱ्यांना उपलब्ध करून देण्याबाबत तसेच राऊंड टाईप शेडनेटगृहाकरिता हॉकीचा पर्याय वैकल्पिक साहित्यामध्ये उपलब्ध करून देणे व इतर तांत्रिक सुधारणा करण्यास राज्यस्तरीय तज्ञ समितीने संदर्भ क्र.२ नुसार शिफारस केलेली आहे. सदर शिफारशीच्या अनुषंगाने प्रस्ताव तयार करण्यात आला होता त्यास संदर्भ क्र.३ नुसार राज्यस्तरीय कार्यकारी समितीने मान्यता दिलेली आहे. तसेच संदर्भ क्र.४ नुसार राज्यस्तरीय तज्ञ समितीने केलेल्या शिफारशी विचारात घेऊन मार्गदर्शक सूचनांमध्ये आवश्यक ते तांत्रिक बदल व अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने सुधारणा करण्यात आलेल्या आहेत.

करिता संरक्षित शेती घटकाच्या प्रभावी अंमलबजावणीकरिता या पत्रासोबत सुधारित मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात येत असून सदर घटकासाठी पूर्वसंमती देणे, स्थळ पाहणी, प्रथम व अंतिम मोक्या तपासणी व अनुदान परिगणना इत्यादीबाबत निश्चित केलेल्या जबाबदारीनुसार काटेकोर अंमलबजावणी करावी.

सुनील चव्हाण

व्यवस्थापकीय संचालक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे

प्रत :- विभागीय कृषि सहसंचालक, सर्व विभाग, सर्व यांना माहितीस्तव.

संरक्षित शेती

मार्गदर्शक सूचना

सन २०२३-२४

एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान
संरक्षित शेती घटक अंमलबजावणी मार्गदर्शक सूचना
(हरितगृह, शेडनेटगृह व प्लास्टिक मल्विंग)

१. प्रस्तावना

फलोत्पादन क्षेत्रात संरक्षित शेती पध्दतीचा अवलंब केल्याने फुलपिके व भाजीपाला पिकाची उत्पादकता वाढून अधिक उत्पादन, उत्पादकता व उच्च दर्जाचे उत्पादन मिळून शेतकऱ्यांच्या उत्पन्नात वाढ होते. फुलपिके, भाजीपाला व रोपवाटिकांसाठी शेतकरी हरितगृह व शेडनेटगृहाचा वापर करतात. हरितगृह व शेडनेटगृहाच्या वापरामुळे फुले व भाजीपाला पिकांचे निर्यात योग्य गुणवत्तेच्या मालाचे उत्पादन होत असून त्यापासून शेतकऱ्यांना कमी क्षेत्रामध्ये अधिक चांगले उत्पादन मिळते. त्यामुळे हरितगृह व शेडनेटगृह उभारणीकडे शेतकऱ्यांचा कल वाढत असून संरक्षित शेतीस मोठ्या प्रमाणात प्रतिसाद मिळत आहे.

२. योजनेचा उद्देश :-

- २.१ शेतकऱ्यांना उच्च दर्जाच्या व उच्च प्रतिच्या निर्यातक्षम पिकांच्या लागवडीसाठी आर्थिक सहाय्य करणे.
- २.२ ग्रामीण भागातील युवकांना कृषि क्षेत्रात स्वयंरोजगार उपलब्ध करून देणे.
- २.३ फलोत्पादन क्षेत्रात बिगर हंगामी पिके घेण्यासाठी व उच्च तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यासाठी शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन देणे.

प्रकरण १

योजना अंमलबजावणीच्या सर्वसाधारण सूचना

३. लाभार्थीच्या निवडीचे निकष

- ३.१ शेतकऱ्याने योजनेअंतर्गत अर्ज करताना त्यांच्या स्वतःच्या मालकीची जमीन असणे आवश्यक आहे.
- ३.२ स्वतःच्या मालकीची जमीन नसल्यास शेतकऱ्यांच्या आपसातील भाडेपट्टा करार या योजनेत ग्राह्य धरण्यात येणार नाही. तथापि शेतकऱ्यांने भाडे करारावर घेतलेल्या शासकीय किंवा निमशासकीय जमिनीवर हरितगृह व शेडनेटगृह उभारावयाचे झाल्यास, दीर्घ मुदतीचा (किमान १० वर्ष) व दुय्यम निबंधकाकडे नोंदणीकृत केलेला भाडेकरार या योजनेत ग्राह्य धरण्यात येईल.
- ३.३ हरितगृह व शेडनेटगृहामध्ये फलोत्पादन पिकांची लागवड करणे बंधनकारक आहे.
- ३.४ या योजनेअंतर्गत वैयक्तिक शेतकरी, शेतकऱ्यांच्या सहकारी संस्था / भागीदारी / निमशासकीय / स्वायत्त संस्था शेतकऱ्यांच्या उत्पादक कंपन्या (Farmers Producer Company), शेतकरी समुह व बचत गट (पुरुष/महिला) यांना लाभ घेता येईल.
- ३.५ शेतकरी उत्पादक कंपनी / संघ यांचेकरिता आर्थिक लक्षांकाच्या ५% लक्षांक राखीव राहिल.

प्रकल्प व्यवस्थापक

**महाराष्ट्र फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५**

४ महाडिबीटी प्रणालीवर अर्ज करणे व निवड :

- ४.१ लाभ घेण्यासाठी इच्छुक शेतकऱ्यांनी महाडिबीटी (<https://mahadbt.maharashtra.gov.in>) या ऑनलाईन संकेतस्थळावर अर्ज करावेत.
- ४.२ महाडिबीटी प्रणालीवर सदर घटकासाठी ऑनलाईन सोडतीद्वारे शेतकऱ्यांची निवड होईल. सोडतीत निवड झालेल्या शेतकऱ्यांना त्यांच्या नोंदणीकृत मोबाईल क्रमांकावर लघुसंदेशाद्वारे (SMS) त्यांच्या निवडीबाबत अवगत करण्यात येईल.
- ४.३ महाडिबीटी प्रणालीवर सोडतीद्वारे निवड झाल्यानंतर शेतकऱ्यांनी खालील कागदपत्रे अपलोड करावीत.

१. ७/१२ उतारा
२. ८-अ
३. चतुःसीमा नक्शा
४. आधार कार्डाची छायांकित प्रत
५. आधार संलग्न बँक खात्याच्या पासबुकच्या प्रथम पानाची छायांकित प्रत
६. जात प्रमाणपत्र (अनु.जाती/अनु.जमाती शेतकऱ्यांसाठी)
७. विहित नमुन्यातील हमीपत्र (प्रपत्र-१)
८. बंधपत्र (प्रपत्र-२)

५. कागदपत्रांची छाननी व स्थळ पाहणी

- ५.१ लाभार्थ्यांने महाडिबीटी प्रणालीवर अपलोड केलेल्या कागदपत्रांची छाननी कृषि सहाय्यक यांनी करावी.
- ५.२ प्रस्तावित प्रकल्प स्थळ, हरितगृह/शेडनेटगृह या घटकाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार उभारणीसाठी तांत्रिकदृष्ट्या योग्य आहे किंवा नाही याकरिता कृषि सहाय्यक यांनी प्रपत्र ३ नुसार स्थळ पाहणी करून अहवाल महाडिबीटी प्रणालीवर अपलोड करावा.
- ५.३ उभारणीपूर्वी प्रकल्प स्थळाचा अक्षांश व रेखांशसहित फोटो घ्यावा व स्थळ पाहणी अहवालासोबत अपलोड करावा.

६. पूर्वसंमती

- ६.१ महाडिबीटी प्रणालीवरील अपलोड केलेल्या कागदपत्रांची छाननी व स्थळ पाहणी अहवालाची छाननी करून तालुका कृषि अधिकारी यांनी उपलब्ध आर्थिक लक्षांकाच्या मर्यादेत पूर्वसंमती द्यावी.
- ६.२ तालुका कृषि अधिकारी यांनी पूर्वसंमती पत्रासोबत आराखडा, आकारमानानिहाय लागणारे साहित्य व खर्चाचे मापदंड अनिवार्य व ऐच्छिक साहित्याची यादी, टिबक सिंचन, फॉगिंग यंत्रणा आणि कंट्रोल हेड इत्यादी साहित्याचे तांत्रिक निकष, साहित्याचे उत्पादन व पुरवठा करणाऱ्या नोंदणीकृत उत्पादक कंपन्यांची व सदर घटकाची उभारणी करणाऱ्या सेवा पुरवठादारांची यादी तसेच प्रशिक्षण संस्थांची यादी देण्यात यावी.
- ६.३ यापूर्वी कोणत्याही शासकीय योजनेतर्गत (एम.आय.डी.एच/आत्मा/आर.के.व्ही.वाय./ जलसुधार प्रकल्प/ नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प (Project on Climate Resilient Agriculture) / एन.एच.बी व इतर

शासकीय योजना) लाभ घेतला असल्यास अशा सर्व योजना मिळून प्रती लाभार्थी हरितगृहासाठी जास्तीत जास्त ४००० चौ.मी. क्षेत्र व शेडनेटगृहासाठी जास्तीत जास्त ४००० चौ.मी. क्षेत्र मर्यादेपर्यंत लाभ घेता येईल. त्यानुसार या पूर्वी लाभ घेतलेले क्षेत्र वगळून उर्वरित क्षेत्रासाठी या योजनेचा लाभ घेता येईल. तसेच याबाबी करिता इतर योजनेतून शासकीय अनुदान घेतले असल्याचे/ नसल्याचे लाभार्थीने हमी पत्राद्वारे प्रमाणित करावे. या सर्व बाबींची तालुका कृषि अधिकाऱ्याने पूर्वसंमती देताना खात्री करावी.

६.४ तालुका कृषि अधिकारी यांनी तालुक्यातील यापूर्वी अनुदानीत सर्व हरितगृह/शेडनेटगृहांच्या गाववार लाभार्थी याद्या संबंधित कृषि सहाय्यकांना उपलब्ध करून द्याव्यात जेणेकरून अनुदानाची द्विरुक्ती टाळता येईल.

६.५ हरितगृह/शेडनेटगृह उभारणीकरिता पूर्वसंमतीपत्र मिळाल्यापासून शेतकऱ्यांनी १५ दिवसांच्या आत काम सुरु करणे आवश्यक आहे अन्यथा देण्यात आलेली पूर्वसंमती रद्द करण्यात येईल.

७. प्रशिक्षण व कार्यशाळा

७.१ हरितगृह / शेडनेटगृह या बाबींचा लाभ घेऊ इच्छिणाऱ्या शेतकऱ्यांना तीन ते पाच दिवसांचे तांत्रिक प्रशिक्षण अनिवार्य करण्यात आलेले आहे. त्यास अनुसरून सदरच्या प्रशिक्षणासाठी योजनेतर्गत निवड झालेला लाभार्थी किंवा लाभार्थ्यांच्या रक्ताच्या नात्यातील व्यक्तींना किंवा निवड झालेल्या लाभार्थ्यांनी हरितगृह / शेडनेटगृहाचे काम करण्यासाठी प्राधिकृत केलेल्या एका व्यक्तीला प्रशिक्षण घेता येईल. सदर प्रशिक्षण खालील संस्थामार्फत तसेच महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळाने वेळोवेळी निश्चित केलेल्या कोणत्याही एका संस्थेमार्फत घेणे अनिवार्य राहिल.

- > महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
- > पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला
- > हॉर्टीकल्चर ट्रेनिंग सेंटर, तळेगाव दाभाडे,
- > महाराष्ट्र सहकार विकास महामंडळ, पुणे (MCDC)
- > कृषि विज्ञान केंद्र, बारामती
- > कृषि विज्ञान केंद्र, नाशिक

७.२ उपविभागस्तरीय कार्यशाळा :-

पूर्वसंमती दिलेल्या लाभार्थीसह उपविभागांतर्गत संबंधित कृषि सहाय्यक, मंडळ कृषि अधिकारी व तालुका कृषि अधिकारी यांच्यासाठी संरक्षित शेती (उभारणी, पिक /किड/ रोग व्यवस्थापन, स्थानिक बाजार व निर्यात व्यवस्थापन) तसेच क्षेत्रीय अधिकारी/ कर्मचारी यांचे मोका तपासणी या विषयावर तज्ञाच्या मार्गदर्शनाखाली एक दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी करावे.

८. गुणवत्तापूर्ण कामे :-

८.१ लाभार्थींनी हरितगृह व शेडनेटगृह उभारणीच्या निकषाबाबत स्थानिक कृषि अधिकाऱ्यांकडून मार्गदर्शन/सूचना घेऊन सदर काम करावयाचे आहे.

योजनेतर्गत निवड झालेल्या लाभार्थ्यांची कामे साहित्याचे उत्पादन व पुरवठा करणाऱ्या नोंदणीकृत उत्पादक कंपन्या व सेवा पुरवठादार यांच्याकडून करून घेणे अनिवार्य राहिल

- ८.२ शेडनेटगृह / हरितगृह उभारणीसाठी पॉलीफिल्म, टेपनेट, मोनोनेट, इन्सेक्ट नेट, ॲप्रॉन पेपर, जीआय पाईप या साहित्याचे उत्पादन व पुरवठा करणाऱ्या राज्यस्तरावरील नोंदणीकृत उत्पादक कंपन्या व नोंदणीकृत सेवा पुरवठादार यांची शेतकऱ्यांनी आपल्या पसंतीनुसार निवड करावी. सेवा पुरवठादारांकडून शेडनेटगृह / हरितगृहाची उभारणी मार्गदर्शक सूचनेतील तांत्रिक निकषानुसार / BIS मानांकनाप्रमाणे साहित्य वापरण्याची व उभारणीची जबाबदारी संबंधित सेवा पुरवठादारांची व शेतकऱ्यांची राहिल.
- ८.३ शेतकऱ्यांस आयात केलेली पॉलिइथिलीन (फिल्म २०० मायक्रॉन, यु. व्ही. स्टॅबिलाईज्ड), तसेच आयात केलेली टेपनेट, मोनोनेट, इन्सेक्ट नेट वापरण्याची अनुमती देण्यात येत आहे. आयातीत साहित्याच्या बाबत सादर पॉली फिल्मचा, टेपनेट, मोनोनेट, इन्सेक्ट नेटचा दर्जा व गुणधर्म हे BIS च्या निकषांची पूर्तता करणारे असावेत. तसेच उत्पादकाने दर्जा व गुणधर्म याबाबतचे प्रमाणित केलेले तांत्रिक माहितीचे विवरण पत्र (Technical Data Sheet) वैद्य सिपेट रिपोर्ट (CIPET Report) पुरवठादाराने तपासणी वेळी सादर करणे आवश्यक राहिल.
- ८.४ G.I पाईप, पॉलीथीन, टेपनेट, मोनोनेट, इन्सेक्ट नेट इत्यादी घटकांची गॅरंटी, वॉरंटी व दुरुस्ती ही नोंदणीकृत उत्पादक कंपनी त्यांचे अधिकृत वितरक व उभारणी करणाऱ्या नोंदणीकृत सेवा पुरवठादारांची राहिल.

८.५ अ) हरितगृह / शेडनेटगृहाच्या प्रकार / मॉडेलच्या बदलाबाबत

महाडिबीटी प्रणालीवरील हरितगृह / शेडनेटगृह याबाबतीसाठी निवड झालेल्या लाभार्थ्यांच्या काही प्रकरणात पूर्वसंमती दिल्यानंतर प्रकार व मॉडेलच्या बदलाबाबत पुढीलप्रमाणे बदल करून उभारणी करता येईल.

- लाभार्थ्यांची निवड वातावरण नियंत्रित हरितगृह (CCPH) या घटकासाठी झाली असेल परंतु लाभार्थ्यांची मागणी नैसर्गिक वायुवीजन हरितगृह (OVPH) या घटकासाठी असेल तर त्यास हरितगृह उभारणीच्या प्रकारामध्ये बदल करता येईल.
- लाभार्थ्यांची निवड नैसर्गिक वायुवीजन हरितगृह (OVPH) या घटकासाठी झाली असेल परंतु लाभार्थ्यांची मागणी वातावरण नियंत्रित हरितगृह (CCPH) या घटकासाठी असेल तर त्यास हरितगृह उभारणीच्या प्रकारामध्ये बदल करता येणार नाही. अशा परिस्थितीत लाभार्थ्यांस महाडिबीटी प्रणालीवर फेर अर्ज सादर करावा लागेल.
- लाभार्थ्यांची निवड राऊंड टाईप शेडनेटगृह (४ मी व ५ मी उंची) (RTSH) या घटकासाठी झाली असेल परंतु लाभार्थ्यांची मागणी फ्लॅट टाईप शेडनेटगृह (३.२५ मी व ४.० मी उंची) (FTSH) या घटकासाठी असेल तर त्यास शेडनेटगृह उभारणीच्या प्रकारामध्ये बदल करता येईल.
- लाभार्थ्यांची निवड फ्लॅट टाईप शेडनेटगृहासाठी (३.२५ मी व ४.० मी उंची) (FTSH) या घटकासाठी झाली असेल परंतु लाभार्थ्यांची मागणी राऊंड टाईप शेडनेटगृहासाठी (४ मी व ५ मी उंची) (RTSH) या घटकासाठी असेल तर

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व

औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

त्यास शेडनेटगृह उभारणीच्या प्रकारामध्ये बदल करता येईल. परंतु शेडनेटगृहाच्या खर्चाच्या महत्तम मापदंडाच्या मर्यादेतच अनुदान देय राहिल.

- उपरोक्तप्रमाणे हरितगृह / शेडनेटगृहाच्या मॉडेलच्या प्रकारानुसार बदल केल्यास बदललेल्या मॉडेलनुसार खर्चाचा मापदंड देय राहिल.

८.५ ब) लांबी व रुंदीमध्ये बदल करून ग्रीड न बदलता हरितगृहाच्या उभारणीबाबत.

लाभार्थीच्या शेतपरिस्थितीनुसार लांबी रुंदी मध्ये बदल करून ग्रीड न बदलता हरितगृह उभारणीबाबत क्षेत्रीयस्तरावरून विचारणा होत असल्यास पुढीलप्रमाणे बदल करता येईल.

- नैसर्गिक वायुविजन या प्रकारच्या हरितगृह उभारणीकरिता लाभार्थीच्या शेतपरिस्थितीनुसार शेताच्या लांबी व रुंदीस अनुरूप उपलब्ध क्षेत्रामध्ये (५६० ते ४०८० चौ.मी. च्या दरम्यान) आरेखन करता येईल. मात्र या आरेखनामध्ये मुख्य ग्रीड ८ × ४ मी किंवा ४ × ८ मी कायम राहतील याची खात्री करून हरितगृह उभारणी करता येईल.
- अशा हरितगृहाच्या अनुदान परिगणनेकरिता प्रत्यक्ष उभारणी केलेले आकारमान विचारात घ्यावे. त्याचे अनुदान परिगणना करण्यासाठी सदरच्या मार्गदर्शक सूचना प्रकरण ३ मधील शेडनेटगृह उभारणीकरिता निश्चित केलेले खर्चाचे मापदंड मुद्दा क्र.०७ पृष्ठ क्र.४८ नुसार शेडनेटगृहाच्या अनुदान परिगणनेसाठी देण्यात आलेल्या पद्धतीचा वापर करावा.

८.५ क) डोंगराळ क्षेत्रांतर्गत अर्ज :

- हरितगृह / शेडनेटगृह खर्चाचे मापदंड डोंगराळ क्षेत्राकरिता १५ टक्के अधिक असल्याने अधिसूचित डोंगराळ क्षेत्रातील शेतकऱ्याने महाडिबीटी प्रणालीवर अर्ज करताना Hilly Area अंतर्गत अर्ज करणे आवश्यक असलेबाबत क्षेत्रीय अधिकारी / कर्मचारी यांनी शेतकऱ्याला मार्गदर्शन करावे.
- अधिसूचित डोंगराळ क्षेत्रातील लाभार्थीने सर्वसाधारण क्षेत्रांतर्गत अर्ज केल्यास त्यास फेर अर्ज सादर करण्याबाबत मार्गदर्शन करावे किंवा सदर लाभार्थी सर्वसाधारण क्षेत्राच्या अनुदान मर्यादेत लाभ घेण्यास इच्छुक असेल तसे लाभार्थीकडून लेखी घेवून त्यास पूर्वसंमती देण्याबाबत कार्यवाही तालुका कृषि अधिकारी याने करावी.

९. प्रथम मोका तपासणी

- ९.१ पायासाठी खडे खोदकाम झालेनंतर व उभारणी साहित्य प्रकल्प स्थळी पुरवठा झाल्यानंतर शेतकऱ्याने संबंधित कृषि सहाय्यक / मंडळ कृषि अधिकारी / तालुका कृषि अधिकारी यांना लेखी कळविणे बंधनकारक राहिल.
- ९.२ प्रथम मोका तपासणी ही तपासणी मंडळ कृषि अधिकारी यांनी करावयाची आहे. (प्रपत्र - ४अ / ४ब)
- ९.३ संबंधित मंडळ कृषि अधिकारी यांनी पाया खोदकाम योग्य असल्याबाबत तसेच स्थळावर असलेले अनिवार्य व ऐच्छिक साहित्य मार्गदर्शक सूचनेतील तांत्रिक निकषाप्रमाणे असले बाबतची काटेकार पडताळणी करावी.
- ९.४ हरितगृह/शेडनेटगृहाच्या पायासाठी घेण्यात येणारे खडे योग्य आकारमानाचे असणे, पाया पक्का होण्यासाठी योग्य प्रमाणाच्या कोंक्रीट मिश्रणाने भरणे, तांत्रिक निकषाप्रमाणे व अनिवार्य साहित्य वापरणे याबाबीकडे शेतकऱ्यांने

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कसोत्पादन आणि
औद्योगिकीकरण विभाग, पुणे.

विशेष लक्ष देणे गरजेचे आहे. हरितगृह/शेडनेटगृह उभारणीची जागा व दिशा विचारात घेऊन प्रमाणित आराखड्याप्रमाणे उभारणी करणेबाबत मंडळ कृषि अधिकारी यांनी लाभार्थी शेतकऱ्यांस मार्गदर्शन करून हरितगृहाचे आयुष्यमान व पक्क्या उभारणीकरिता सदर बाब महत्वाची आहे हे शेतकऱ्यांचे निदर्शनास आणावे. हरितगृह/ शेडनेटगृह उभारणी मार्गदर्शक सूचनेत नमूद केलेल्या तांत्रिक निकषानुसार व BIS मानांकनाप्रमाणे साहित्य वापरून उभारणी करणे बंधनकारक राहिल.

- १.५ **मापनपुस्तिका नोंद :-** पाया खोदकामांच्या खड्ड्यांची व पुरवठा झालेल्या साहित्याची मापनपुस्तिकेत (प्रपत्र - ७ अ ते क) नोंद घ्यावी.
- १.६ सोबत जोडलेल्या विहित प्रपत्रात (प्रपत्र - ४अ/४ब) प्रथम मोक्या तपासणी अहवाल तयार करावा. दिनांकीत तपासणी अहवालासह सदर मापनपुस्तिका मंडळ कृषि अधिकारी यांनी महाडिबीटी प्रणालीवर (CAO MB Recording) अपलोड करावी. तपासणी अहवालावर लाभार्थी व सेवा पुरवठादार किंवा त्यांच्या प्रतिनिधीची स्वाक्षरी घ्यावी व त्याखाली नाव नमूद करावे. तपासणी अहवालाची एक प्रत लाभार्थी शेतकऱ्यास द्यावी.
- १.७ मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे अनिवार्य साहित्यापैकी काही साहित्य वापरले नाही तर सदर प्रस्ताव अनुदान करिता विचारात घेतला जाणार नाही, याची मंडळ कृषि अधिकारी यांनी शेतकऱ्याला स्पष्ट जाणीव करून द्यावी.
- १.८ पुरवठा केलेल्या साहित्याचा नमुना (उत्पादक कंपनीचे नाव, बीआयएस मानांकन / तांत्रिक निकष याबाबतच्या तपशीलासह) काढून शेतकरी, कंपनी प्रतिनिधी व तपासणी अधिकारी यांच्या स्वाक्षरीसह गोणीमध्ये सीलबंद करून शेतकऱ्याकडे जतन करून ठेवावा. जेणेकरून भविष्यात तक्रार उद्भवल्यास त्या नमुन्याच्या आधारे गुणवत्तेबाबत पडताळणी करता येईल.

अ.क्र.	बाब	नमुना आकार	अ.क्र.	बाब	नमुना आकार
१	GI Pipe - सर्वप्रकारचे	प्रत्येकी १ मी लांबी	५	इन्सेक्ट नेट	१ X १ मी
२	पॉली फिल्म	१ X १ मी	६	ऑर्गॅन पेपर	१ X १ मी
३	ट्रेपनेट	१ X १ मी	७	ॲल्युमिनिअम प्रोफाइल	१ मी
४	मोनोनेट	१ X १ मी			

१०. प्रत्यक्ष उभारणी

- १०.१ लाभार्थ्याने प्रथम मोक्या तपासणी झाल्यानंतर सेवा पुरवठादारामार्फत प्रत्यक्ष उभारणीच्या कामास सुरुवात करावी.
- १०.२ हरितगृह / शेडनेटगृहाची उभारणी मार्गदर्शक सूचनेतील बीआयएस मानांकन व तांत्रिक निकषाप्रमाणे तसेच गुणवत्तापूर्ण कामाच्या अनुषंगाने दिलेल्या सूचनांप्रमाणे करणे आवश्यक राहिल.
- १०.३ लाभार्थ्याने पुर्वसंमतीच्या दिनांकापासून तीन महिन्यांच्या आत काम पूर्ण करणे आवश्यक आहे.
- १०.४ लाभार्थी काम पूर्ण झाल्यानंतर महाडिबीटी प्रणालीवर देयक व प्रशिक्षण प्रमाणपत्र अपलोड करतील.
- १०.५ प्रकल्प स्थळी दर्शनी भागात कायम स्वरूपी लोखंडी फलक (४ x ३ फुट) लोखंडी अँगलवर लावून त्यावर खालील नमुन्यात माहिती प्रदर्शित करावी.

प्रकल्प स्थलस्थापक
 महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
 औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

फलक नमुना

कृषि विभाग
लोगो

एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान अर्थसहाय्यीत
हरितगृह / शेडनेटगृह

राफअ लोगो

लाभार्थ्याचे नाव :----- गट नं :-----

गाव :----- तालुका :----- जिल्हा :-----

हरितगृह / शेडनेटगृहाचा तपशील :

क्षेत्र : चौ.मी

उंची : मी

ग्रीड : मी Xमी

आकारमान :लांबी मी Xरुंदी मी

उभारणी वर्ष :-----

एकुण खर्च रक्कम :-----

अर्थसहाय्याची रक्कम :-----

नोंदणीकृत सेवा पुरवठादाराचे नाव व
नोंदणी क्रमांक :-

तालुका कृषि अधिकारी

उपविभागीय कृषि अधिकारी

टीप :- क्षेत्रीयस्तरावर हरितगृह / शेडनेटगृहाच्या लगत दर्शनी बाजूस सदरचा फलक कायमस्वरुपी लावण्यात यावा याबाबत संबंधित तपासणी अधिकाऱ्याने दक्षता घ्यावी.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

११. देयक

११.१ साहित्य पुरवठा व उभारणी झाल्यानंतर शेतकरी खालीलप्रमाणे देयके सादर करतील.

अ) नोंदणीकृत उत्पादक कंपनी (Empaneled Manufactures) किंवा त्यांचे अधिकृत वितरक यांचे (Delivery Challan EWay Bill क्रमांक नमुद असलेले) साहित्य पुरवठ्याचे देयक.

ब) नोंदणीकृत सेवा पुरवठादाराचे (Erectors) उभारणीचे (वाहतुक व मजूरी खर्चासह) देयक.

किंवा

ज्याठिकाणी केवळ सेवा पुरवठादाराचे साहित्य पुरवठा व उभारणी (वाहतुक व मजूरी खर्चासह) चे एकच देयक सादर केल्यास त्या देयका बरोबर साहित्याचे मुळ नोंदणीकृत उत्पादक / अधिकृत वितरक यांचे संबंधित साहित्याचे Delivery Challan / EWay Bill सोबत जोडणे आवश्यक राहिल.

क) ठिबक सिंचन, फॉगिंग यंत्रणा व कंट्रोल हेड या साहित्याचे कृषि विभागाकडे नोंदणीकृत वितरकाचे देयक तसेच जर सेवा पुरवठादार स्वतः ठिबक सिंचन या घटकाकरिता कृषि विभागाकडे एखाद्या जिल्ह्यात नोंदणीकृत असेल तर हरितगृह/शेडनेटगृहाकरिता ठिबक सिंचन, फॉगिंग यंत्रणा व कंट्रोल हेड या साहित्याचे देयक राज्यातील इतर सर्व जिल्ह्यात ग्राह्य राहतील.

वरील सर्व देयके जीएसटी नोंदणी क्रमांक असलेले पक्के देयके द्यावे लागतील. त्यामध्ये वस्तु व सेवा कराचा (GST) स्वतंत्रपणे उल्लेख करावा. देयकाचा नमुना प्रपत्र क्र. ८ प्रमाणे असावा.

११.२ देयकांमध्ये पाईपचे तांत्रिक मापदंड (जाडी, वजन), BIS क्रमांक व बँच नंबर तसेच पॉलीइथिलीन फिल्मचे/शेडनेटचे तांत्रिक गुणधर्म, इ. गोष्टींचा समावेश असावा.

११.३ शेडनेटच्याबाबतीत टेपनेटच्या ऐवजी मोनोनेट, क्रोमॅटिक नेट किंवा धर्मलनेट याचा वापर तांत्रिक निकषाप्रमाणे केला असल्यास त्याचा स्पष्ट उल्लेख देयकामध्ये करावा.

११.४ या देयकामध्ये सेवा पुरवठादाराने हरितगृह / शेडनेटगृहासाठी वापरलेल्या साहित्याकरिता नोंदणीकृत उत्पादक कंपनीच्या नावाचा उल्लेख करणे बंधनकारक राहिल.

११.५ कंट्रोल हेड, ठिबक व फॉगिंग यंत्रणा याकरिता कृषि विभागाकडे नोंदणीकृत उत्पादक कंपनी किंवा वितरकाचे स्वतंत्र देयक अनुदानाकरिता ग्राह्य धरण्यात येईल.

११.६ देयक अपलोड केल्यानंतर लाभाध्याने संबंधित कृषि सहाय्यक / तालुका कृषि अधिकारी / मंडळ कृषि अधिकारी यांना अवगत करावे.

११.७ लाभाध्याने देयक व प्रशिक्षण प्रमाणपत्र अपलोड केल्यानंतर सदर देयकाची व प्रशिक्षण प्रमाणपत्राची छाननी मंडळ कृषि अधिकारी यांनी करावी.

१२. अंतिम मोक्या तपासणी

१२.१ तालुका कृषि अधिकारी यांनी अवगत केल्यानंतर उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी उभारणी पश्चात अंतिम मोक्या तपासणी (प्रपत्र - ५ अ, ५ ब व ५ क) यांनी करावी. सदर मोक्या तपासणी वेळी प्रथम मोक्या तपासणी करणारे मंडळ कृषि अधिकारी उपस्थित राहतील.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पृणे-५

१२.२ हरितगृह / शेडनेटगृहाचे मोजमाप घेवून प्रत्यक्ष क्षेत्रफळ काढावे. वापरण्यात आलेले साहित्य मार्गदर्शक सूचनेत अनिवार्य साहित्याच्या यादीमध्ये नमूद केलेले प्रमाणे व विहित तांत्रिक निकष याप्रमाणे आहे किंवा कसे? याची पडताळणी करावी. यामध्ये GI पार्श्व, पॉलीइथिलीन फिल्म, शेडनेट, कंट्रोल हेड, ठिबक सिंचन पध्दती, फॉगिंग यंत्रणा इ. साहित्याचा समावेश राहिल व वैकल्पिक साहित्य वापरले असल्यास त्याप्रमाणे साहित्याचा समावेश राहिल.

१२.३ शेतकऱ्यांनी महाडिबीटी प्रणालीवर अपलोड केलेले देयक, देयकातील साहित्याचा तपशीलाप्रमाणे प्रत्यक्ष उभारणी झालेल्या हरितगृह/शेडनेटगृहात वापरले आहे किंवा कसे याची गुणवत्ता (Qualitative) व संख्यात्मक (Quantitative) पडताळणी उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी करावी.

१२.४ विहित नमुन्यात अंतिम मोका तपासणी अहवाल तयार करावा. तपासणी अहवालावर लाभार्थी किंवा त्यांच्या प्रतिनिधीची तसेच सेवा पुरवठादार किंवा त्यांचे प्रतिनिधींची स्वाक्षरी घ्यावी व त्याखाली नाव नमूद करावे. तपासणी अहवालात अनुदानाची परिगणना करून स्पष्ट शिफारस करावी. शेतकरी /शेतकरी प्रतिनिधी समवेत हरितगृह/ शेडनेटगृहाचे अक्षांश/ रेखांशासह फोटो काढावेत.

१२.५ नोंदणीकृत सेवा पुरवठादाराने कंट्रोल हेड, फॉगिंग यंत्रणा व ठिबक सिंचन हे घटक कृषि विभागाकडे जिल्हास्तरावर नोंदणीकृत वितरक यांच्याकडून तांत्रिक निकषाप्रमाणे खरेदी करून लाभार्थ्यांस पुरवठा केला आहे किंवा कसे ? याची खात्री करणे आवश्यक राहिल. तसेच ठिबक सिंचन व फॉगिंग यंत्रणा कार्यान्वित असल्याची खात्री करणे आवश्यक राहिल.

१२.६ उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी हरितगृह/ शेडनेटगृहातील सर्व सुविधा/उपकरणे कार्यान्वित/चालू स्थितीत व मापदंडाप्रमाणे असल्याची खात्री करावी. तसेच मार्गदर्शक सूचनेतील तांत्रिक निकष व आराखडयाप्रमाणे उभारणी झाल्याबाबत खात्री करून तपासणी अहवाल तयार करावा.

१२.७ अनुदान अदायगीसाठी शिफारस करताना हरितगृह/ शेडनेटगृहाची उभारणी विहित तांत्रिक निकषाप्रमाणे झाल्याची खात्री (सेवा पुरवठादार यांनी द्यावयाच्या प्रपत्र - ९ प्रमाणे) करण्याची जबाबदारी उपविभागीय कृषि अधिकारी यांची राहिल.

१३. अनुदान परिगणना -

१३.१ मंडळ कृषि अधिकारी यांनी छाननी केलेल्या देयकात दर्शविलेले साहित्य व प्रत्यक्षात उभारणी करताना वापरलेले साहित्य याची खातरजमा करून हरितगृह / शेडनेटगृहाच्या अंतिम मोका तपासणी अहवालात उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी अनुदान परिगणना करावे.

१३.२ हरितगृहाकरिता आकारमान व प्रकारानुसार तक्ता क्र. ०९ प्रमाणे निश्चित केलेल्या प्रति चौ.मी. खर्चाच्या मापदंडानुसार अनुदान परिगणना करावी.

१३.३ शेडनेटगृहाकरिता प्रकार व आकारमानानुसार तक्ता क्र.१८ मध्ये सांगितलेली उभारणी व इरिगेशन सिस्टीम याकरिता खर्चाचे मापदंड दिलेले आहेत. त्यानुसार अनिवार्य साहित्याकरिता आलेल्या प्रति चौ.मी. एकूण खर्चाच्या मापदंडाप्रमाणे प्रत्यक्षात वापरलेल्या साहित्याकरिता आकारमानानुसार अनुदान परिगणना करावी.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
शेतीसाठी तयार केलेली प्रणाली प्रणे-५

१३.४ शेडनेटगृह उभारणीकरिता तक्ता क्र. २२ प्रमाणे शेतकरी ऐच्छिक साहित्याचा वापर करू शकतात. त्यानुसार उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी प्रत्यक्षात वापरलेले ऐच्छिक साहित्याची तांत्रिक निकषांची पडताळणी करावी. आकारमाननिहाय प्रति चौ.मी मापदंडाप्रमाणे अनिवार्य घटकांचे (सांगाडा, उभारणी, इरिगेशन सिस्टीम) अनुदान वजा जाता, प्रति चौ.मी. खर्चाच्या मापदंडाप्रमाणे उच्चतम अनुदानाच्या मर्यादेत (सर्वसाधारण क्षेत्रासाठी रु.७१० प्रति चौ.मी. व डोंगराळ क्षेत्रासाठी रु.८१६ प्रति चौ.मी.) उर्वरीत अनुदान ऐच्छिक घटकांसाठी देय राहिल.

(अ) ऐच्छिक साहित्यामध्ये शेडनेटच्या बाबतीत छताला टेपनेट च्या ऐवजी मोनोनेट / धर्मल नेट / क्रोमॅटिक नेट/ इन्सेक्ट नेटचा वापर करू शकतात.

(ब) ऐच्छिक साहित्यामध्ये शेडनेटच्या बाबतीत बाजुला इन्सेक्ट नेट ऐवजी टेपनेट /मोनोनेट वापर करू शकतात.

त्यानुसार उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी प्रत्यक्षात वापरलेले ऐच्छिक साहित्याची तांत्रिक निकषांची पडताळणी करावी. (वरीलप्रकारे ज्या ऐच्छिक साहित्याचा वापर केलेला आहे त्याचा निश्चित दर पकडूनच अनुदान परिगणना करणे गरजेचे आहे.)

१४.मापनपुस्तिका नोंद :-

१४.१ अंतिम मोक्या तपासणी पूर्ण झाल्यानंतर मापनपुस्तिकेमध्ये अनुदान परिगणनेबाबत लाभार्थीनिहाय नोंदी विहीत नमुन्याप्रमाणे (प्रपत्र - ७ ड व ७ - इ) प्रमाणे मंडळ कृषि अधिकारी यांनी घ्याव्यात व त्यामध्ये देय अनुदान रक्कमेची स्वयंसफट मंजूरी नमुद करावी. सदर नोंदी तालुका कृषि अधिकारी यांनी प्रमाणित कराव्यात व उपविभागीय कृषि अधिकारी अंतिम अनुदान अदायगीबाबत शिफारस करावी.

१४.२ सदरचा अंतिम मोक्या तपासणी अहवाल व मापनपुस्तिका संबंधित उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी महाडिबीटी प्रणालीवरील लॉगिनद्वारे (Physical Verification) अपलोड करण्याची कार्यवाही करावी.

१४.३ कार्यक्षेत्रातील पूर्वसंमती प्राप्त उभारणी केलेल्या सर्व हरितगृह /शेडनेटगृहांची उभारणीपश्चात तपासणीची संपूर्ण जबाबदारी उपविभागीय कृषि अधिकारी यांचीच राहिल.

१५.अनुदान अदायगी

१५.१ उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी अंतिम मोक्या तपासणीच्या आधारे महाडिबीटी प्रणालीवर अनुदान अदायगीसाठी जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांचेकडे सादर केलेल्या प्रस्तावाची तंत्र अधिकारी, (एफविअ), जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी कार्यालय यांनी छाननी करून अनुदान अदायगीबाबत कार्यवाही करावी.

१५.२ लेखासंहितेच्या विहित कार्यपद्धतीचा अवलंब करून जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी लाभार्थ्यांस पीएफएमएस प्रणालीद्वारे थेट लाभार्थ्यांच्या खात्यात (DBT) अनुदान अदायगी करतील.

१५.३ महाडिबीटी प्रणालीवर अनुदान अदायगीसाठी प्राप्त झालेल्या व अनुदान अदायगी केलेल्या लाभार्थी यादी व खर्चास जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी जिल्हा अभियान समितीमध्ये मान्यता घेतील.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

१५.४ केंद्र/राज्य/महालेखापाल यांच्या लेखा परिक्षण अहवालातील लेखा आक्षेपांची विहित मुदतीत पुर्तता करण्याची जबाबदारी जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांची राहिल. यासाठी जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी स्तरावर योजनेचे सर्व अभिलेखे जतन करून ठेवावेत.

१६. योजनेचे सनियंत्रण

- १६.१ विभागीय कृषि सहसंचालक यांनी त्यांचे विभागात योजनेच्या भौतिक व आर्थिक प्रगतीचे सनियंत्रण करावे
- १६.२ योजनेतर्गत गुणवत्तापूर्ण व विहित कालमर्यादेत कामे होण्यासाठी विभागीय कृषि सहसंचालक हे वेळोवेळी क्षेत्रीय यंत्रणेचा आढावा घेतील. तसेच विभागीय कृषि सहसंचालक यांनी वर्षभरात विभागातील प्रत्येक उपविभागात कमीत कमी दोन कामांची तपासणी करावी.
- १६.३ योजनेतील गुणवत्ता राखण्यासाठी विभागस्तरावर विभागीय अधिक्षक कृषि अधिकारी यांचे अधिनस्त पथकाची स्थापना करून त्यांच्यामार्फत क्षेत्रीय स्तरावर उभारणी केलेल्या हरितगृह/शेडनेटगृहांपैकी १० टक्के किंवा प्रत्येक उपविभागातून किमान २ हरितगृह/ शेडनेटगृहांची रॅण्डम पध्दतीने निवड करून आंतरविभागीय तपासणी करावयाची आहे. याचे संपुर्ण सनियंत्रण विभागस्तरावरून करण्यात यावे.
- १६.४ तपासणी पथक :- प्रत्येक विभागीय कृषि सहसंचालक स्तरावर आंतरविभागीय तपासणी करण्यासाठी खालीलप्रमाणे विशेष पथकांची स्थापना करण्यात यावी.

अ.क्र.	तपासणी पथकातील सदस्य	तपशील	सदस्य संख्या
१	अधिक्षक कृषि अधिकारी, विभागीय कृषि सहसंचालक कार्यालय	पथक प्रमुख	-
२	कृषि उपसंचालक	सदस्य	१
३	तंत्र अधिकारी	सदस्य	१
४	कृषि अधिकारी	सदस्य	१

(प्रत्येक उपविभागातून वर्षभरात केलेल्या कामापैकी १०% किंवा कमीत कमी २ कामांची तपासणी करणे.)

- १६.५ राज्यातील एका विभागाने दुसऱ्या विभागातील जिल्हांतर्गत बसविण्यात आलेल्या हरितगृह/शेडनेटगृहांची आंतरविभागीय तपासणी करण्यासाठी खालीलप्रमाणे तपासणीचे नियोजन करण्यात आलेले आहे. त्यानुसार संबंधित विभागाने त्याच्यासमोर दर्शविलेल्या विभागाची तपासणी करावयाची आहे.

अ.क्र.	ज्या विभागाची तपासणी करावयाची तो विभाग	ज्यांनी तपासणी करावयाची तो विभाग
१	ठाणे विभाग	कोल्हापूर विभाग
२	पुणे विभाग	नाशिक विभाग
३	कोल्हापूर विभाग	ठाणे विभाग
४	नाशिक विभाग	औरंगाबाद विभाग
५	औरंगाबाद विभाग	पुणे विभाग
६	लातूर विभाग	अमरावती विभाग
७	अमरावती विभाग	नागपूर विभाग
८	नागपूर विभाग	लातूर विभाग

- १६.६ विभागातील सर्व जिल्ह्यांत व सर्व तालुक्यात तपासणी होईल आणि ती तेथे उभारलेल्या हरितगृह/ शेडनेटगृहांच्या प्रमाणात असेल याची खात्री करण्याची जबाबदारी तपासणी करणाऱ्या विभागाच्या विभागीय कृषि सहसंचालक यांची राहिल. तसेच अधीक्षक कृषि अधिकारी यांनी पथक प्रमुख म्हणून आंतरविभागीय तपासणीचे नियोजन व सनियंत्रण करावे.
- १६.७ विभागीय अधीक्षक कृषि अधिकारी तथा पथक प्रमुख यांनी तपासणीचा अहवाल (प्रपत्र - ६) त्यांच्या अभिप्रायासह कृषि आयुक्तालयास प्रत्येक तिमाहीच्या शेवटी सादर करावा. तथापि तपासणीत गंभीर त्रुटी/ उणिवा/ अनियमितता आढळून आल्या तर त्याबाबतचा अहवाल तातडीने व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांना त्याची एक प्रत मराफावम, पुणे कार्यालयास सादर करावी.

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

अंमलबजावणीतील विविध स्तरावरील जबाबदाऱ्या

अ.क्र.	पदनाम	विविध स्तरावरील प्रमुख जबाबदाऱ्या व सनियंत्रण
१	कृषि सहाय्यक	<ul style="list-style-type: none"> योजनेची प्रसिद्धी महाडिबीटीवर अर्ज करण्यासाठी शेतकऱ्यांना मार्गदर्शन व मदत निवड झालेल्या लाभार्थ्यांची स्थळ पाहणी (प्रपत्र - ३)
२	मंडळ कृषि अधिकारी	<ul style="list-style-type: none"> कागदपत्रांची छाननी हरितगृह / शेडनेटगृहाची प्रथम मोका तपासणी करणे (प्रपत्र - ४ अ / ४-ब) प्रथम मोका तपासणी अपलोड करणे देयकाची छाननी अंतिम मोका तपासणीसाठी सहाय्य मोजमापाच्या नोंदी (खड्ड्याचे मोजमाप व साहित्याच्या नोंदी) (प्रपत्र ७ अ ते ७ क) महाडिबीटी प्रणालीवर अपलोड कराव्यात. प्लास्टिक आच्छादन या घटकाची मोका तपासणी करणे (प्रपत्र - ५ ड)
३	तालुका कृषि अधिकारी	<ul style="list-style-type: none"> कागदपत्रांची छानणी स्थळ पाहणी अहवालाची छाननी पूर्वसंमती देणे व त्याबाबत कार्यवाही अंतिम तपासणीसाठी उविकूअ यांना अवगत करणे मंडळ कृषि अधिकारी यांनी घेतलेल्या मापनपुस्तिका नोंदी प्रमाणित करणे.
४	उपविभागीय कृषि अधिकारी	<ul style="list-style-type: none"> उपविभागस्तरीय कार्यशाळा (लाभार्थी व अधिकारी) कामांचा आढावा व सनियंत्रण हरितगृह / शेडनेटगृहाची अंतिम मोका तपासणी करणे अंतिम मोका तपासणी अहवाल (प्रपत्र - ५ अ / ५ ब / ५ क) व मापनपुस्तिका (प्रपत्र ७ ड व ७ इ) महाडिबीटी प्रणालीवर अपलोड करणे. अनुदान अदायगीबाबत शिफारस
५	कृषि उपसंचालक	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हातील कमीत कमी १२ कामांची तपासणी सदरची कामे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांनी तपासलेल्या कामांव्यतिरिक्त असावीत.
६	जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी	<ul style="list-style-type: none"> अनुदान अदायगीबाबत कार्यवाही करणे जिल्हातील २ टक्के किंवा कमीत कमी १२ कामांची तपासणी व सनियंत्रण करणे प्रवर्गनिहाय खर्चाचे सनियंत्रण करणे जिल्हा अभियान समितीची मान्यता घेणे लेखा आक्षेपांची पूर्तता करणे
७	विभागीय कृषि सहसंचालक	<ul style="list-style-type: none"> प्रत्येक उपविभागातील दोन कामाची तपासणी आंतरविभागीय तपासणी व सनियंत्रण करणे

या घटकाची अंमलबजावणी करताना लाभार्थी निवडीपासून अनुदान अदायगीपर्यंतच्या टप्प्यांमध्ये महाडिबीटी प्रणालीवरील भविष्यात होणारे बदल लागू राहतील.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

प्रकरण - २

हरितगृह उभारणी

हरितगृहाचा उपयोग प्रामुख्याने हंगामी व बिगर हंगामी पिके घेण्यासाठी, उच्च प्रतीच्या फुलांच्या उत्पादनासाठी व उतीसंबर्धनाद्वारे तयार केलेल्या रोपांची वाढ करणे व रोपवाटीका तयार करण्यासाठी करण्यात येतो.

हरितगृहाचे प्रकार

१) वातावरण नियंत्रित हरितगृह (Climate Control Polyhouse) :- या प्रकारच्या हरितगृहामध्ये तापमान व आर्द्रता सूक्ष्म सिंचन तंत्र वापरून नियंत्रित केली जाते. यामध्ये मिनी / मायक्रो सिंक्रलर किंवा फॉगर्सचा वापर पिकांच्या आवश्यकतेप्रमाणे केला जातो. या प्रकारच्या हरितगृहासाठी वायुवीजन पंखे (Exhaust Fan), सेल्यूलोजचे पडदे (पॅड), आवश्यक आहेत. फॅन, पॅड व सुक्ष्म सिंचनासाठी विजेची गरज असते. तसेच पडद्यावर पाणी पडण्यासाठी विद्युत पंप तसेच नळ जोडणी असणे आवश्यक आहे.

अशा प्रकारची हरितगृहे उभारताना पुढील बाबींचा समावेश त्यामध्ये असणे क्रमःप्राप्त आहे. पुढील बाबींचा समावेश असल्याशिवाय उच्च तंत्रज्ञानावर आधारित (वातावरण नियंत्रित) हरितगृह पूर्ण होणार नाही.

- १) हरितगृह हे पूर्णपणे बंद असावे. त्यास कोणत्याही प्रकारचे कोणत्याच दिशेने वायुवीजन असणार नाही. अशा हरितगृहास बाजूचे कर्टन असणार नाहीत अथवा वरील बाजूस व्हेंट असणार नाही.
- २) हरितगृहामध्ये वापरावयाच्या पंख्याची हवा बाहेर फेकण्याची क्षमता २७००० घनफुट प्रति मिनिट असणे आवश्यक आहे व त्याचा वेग २४००० रिव्होल्यूशन प्रति मिनिट असा असणे आवश्यक आहे. वायुवीजन पंख्यांच्या पात्याची रुंदी १ फुट व लांबी ३ फुट असणे आवश्यक आहे.
- ३) सेल्यूलोजच्या पडद्यावर सतत पाणी पडून दुसऱ्या बाजूस वायुवीजन पंख्याद्वारे आतील गरम हवा बाहेर फेकली जाईल आणि आतील तपमान व आर्द्रता योग्य प्रमाणात ठेवली जाईल. हे प्रमाण कायमस्वरूपी योग्य राखण्यासाठी १००८ चौ.मी. क्षेत्रामध्ये तपमान व आर्द्रता सेन्सरच्या क्षमतेनुसार किंवा ५ सेन्सर असावेत, जेणेकरून तपमान वाढले किंवा आर्द्रता कमी झाली की ताबडतोब सेल्यूलोज पडद्यावर पाणी पडण्यास सुरुवात होईल व वायुवीजन पंखे सुरु होतील. या दोन्हीही घटना एकाच वेळी घडणे आवश्यक आहे.
- ४) ज्या वनस्पतींना कमी सुर्यप्रकाशाची आवश्यकता असते अशा वनस्पती अशा हरितगृहामध्ये लागवड केलेल्या असल्यास व त्यास शेडनेट लावलेली असल्यास त्या ऐवजी धर्मल स्क्रीन लावून त्याचे देखील ऑटोमेशन करणे आवश्यक आहे.
- ५) वरील संपूर्ण यंत्रणा सतत कार्यरत राहण्यासाठी लाभाध्याकडे जनरेटर असणे आवश्यक आहे. ठिबक सिंचन व फवारणी संच यांचा विचार करता जनरेटरची क्षमता ५ ते ७.५ कॅव्हीए असणे आवश्यक आहे. या घटकांतर्गत अर्थसहाय्य उपलब्ध करून देताना वरीलप्रमाणे सुविधा कायमस्वरूपी उपलब्ध असल्याशिवाय व त्याची खात्री पटल्याशिवाय अर्थसहाय्य देण्यात येवू नये.
- २) नैसर्गिक वायुवीजन हरितगृह (Open Vent Polyhouse) :- या प्रकारचे हरितगृह नैसर्गिक वायुवीजनावर आधारित असून या आधारे पिकांच्या आवश्यकतेप्रमाणे तापमान, आर्द्रता व कार्बनडाय - ऑक्साईड वायूचे प्रमाण राखता येते. यामध्ये किटक व जिवाणूंचा प्रवेश टाळण्यासाठी प्लॅस्टीकची जाळी वापरण्यात येते.

• वायुवीजन

हरितगृहाच्या वायुवीजनसाठी ठेवलेली उंचीवरील झडप ही उत्तर किंवा पूर्व दिशेस उघडणारी असावी, म्हणजे हरितगृहाचे तापमान कमी राखण्यास मदत होते. वायुवीजन म्हणजे हरितगृहातील गरम हवा बाहेर काढणे व हरितगृहातील तापमान, आर्द्रता, कार्बनवायु व पिकाभोवतालची खेळती हवा नियंत्रित ठेवणे होय. हरितगृहाच्या वायुवीजनसाठी एकूण पृष्ठ क्षेत्रापैकी ४० टक्के पृष्ठ क्षेत्र थंड हवा आत घेण्यासाठी व आतील हवा बाहेर काढण्यासाठी

उघडे ठेवण्याची सोय असावी. हरितगृहातील तापमान नियंत्रणासाठी अतिसूक्ष्म फवारा संयंत्र, फॉगिंग सिस्टिम असणे आवश्यक आहे. पिकाच्या गरजेनुसार छताला ५० टक्के व बाजूला ३५ टक्के पांढऱ्या रंगाची यु.व्ही. स्टॅबीलाईज्ड शेडनेट असावी.

• **हरितगृहासाठी जागेची निवड.**

हरितगृहासाठी जागेची निवड करताना संबंधीत कृषि सहाय्यक यांनी खालीलप्रमाणे शेतकऱ्यास मार्गदर्शन करावे व त्यानुसारच जागेची निवड करावी.

- १) जमिन चांगला निचरा होणारी असावी. उंच सखल जमीन असल्यास निवड केलेल्या जागेचे सपाटीकरण करावे.
- २) मोठ्या वृक्षांच्या सावलीत किंवा इमारतीच्या सावलीत किंवा इमारतीच्या अडोशाची जागा निवडू नये.
- ३) भरपूर सूर्यप्रकाश ज्या ठिकाणी हरितगृहास मिळू शकेल अशी जागा निवडावी.
- ४) पाणी पुरवठ्याच्या सुविधा जवळपास असणे आवश्यक आहे. पाण्याचा सामू ६.० ते ७.५ च्या दरम्यान व क्षारतेचे प्रमाण जास्तीत जास्त ०.१ ते ०.३ मि.ली. मोहोज/से.मी. (mmhos/c.m.) इतके असणे अपेक्षित आहे.
- ५) संभाव्य धोके लक्षात घेता उच्च विद्युत दाबाच्या वाहिन्या पासून शक्यतो ३.० मी. अंतराच्या परिसरात हरितगृहाची उभारणी करू नये.
- ६) निवड केलेल्या जमिनीचा सामू जर ७.५ पेक्षा जास्त असेल व क्षारतेचे प्रमाण ०.५ मि.ली. मोहोज / से.मी. पेक्षा जास्त असेल व पाण्याचा निचरा होणारी नसेल तसेच काळी चिकन पाण्याचा निचरा न होणारी क्षारयुक्त असेल तर बाहेरून लाल रंगाची पाण्याचा निचरा होणारी वालुकामय माती वाफे करण्यासाठी वापरणे गरजेचे आहे.
- ७) काळी निचरा न होणारी जमीन असेल तर दोन इंच जाडीचा वाळूचा थर देऊन त्यावर वाफे करावेत व हरितगृहाभोवती दीड फूट बाय दीड फूट आकाराचा चर काढावा जेणेकरून पाण्याचा योग्य निचरा होईल.
- ८) हरितगृहासाठी अखंड व सतत विद्युत पुरवठ्याची सुविधा आवश्यक आहे.
- ९) पाणथळ जागा हरितगृहासाठी वापरू नये.
- १०) हरितगृहापासून १५ मीटर अंतरावर पश्चिम व दक्षिण बाजूस वारारोधक झाडे लावावीत. त्यामध्ये शक्यतो सिल्वर ओक, अशोका, सुरु, इ. झाडांचा समावेश असावा. साग, निलगिरी, सूबाभूळ ही झाडे लावू नयेत, कारण त्या झाडांवर बऱ्याच कीड व रोंगाच्या अवस्था पूर्ण होत असतात.

• **हरितगृहाची दिशा ठरविताना दोन बाबी विचारात घ्याव्यात.**

- १) हरितगृहात वाहणाऱ्या पिकास पुरेसा सूर्यप्रकाश मिळावा.
- २) वाहणाऱ्या वाऱ्यापासून हरितगृहास धोका नसावा.
वरील दोन्ही बाबींचा विचार करून हरितगृहाची दिशा शक्यतो दक्षिण-उत्तर ठेवावी, त्यामुळे वरील झडप (व्हेंट) पूर्व दिशेस येईल.

• **हरितगृह उभारणीसाठी लक्षात ठेवावयाच्या तांत्रिक बाबी**

- १) जीआय पाईप (कॉलम पाईप) च्या उभारणीकरिता पक्का पाया (खड्डा) घेतलेला असावा. खड्ड्याचा आकार ०.३ मी x ०.४५ मी x १.० मी. (जमिनीलगतचा व्यास x तळाचा व्यास x खोली) असावा. त्यात मधोमध फाऊंडेशन पाईप बसवून त्यास होल्डफास्ट बार टाकून १:४:८ प्रमाणात सिमेंट, वाळू, खडी घेऊन तयार केलेले सिमेंट कॉन्क्रीट भरावे.
- २) छताला ठेवण्यात येणारे व्हेंट ०.८ ते १.० मीटर उंचीचे असावे व व्हेंटची दिशा पूर्व किंवा उत्तर असावी.
- ३) हरितगृहाच्या एका कंपार्टमेंटची रुंदी ८ मीटरपेक्षा जास्त नसावी.
- ४) दोन कंपार्टमेंटमधील छताच्या पॉलीथीन फिल्मवरील पावसाचे पाणी वाहून नेण्यासाठी जी.आय. पत्र्याचे गटर असावे.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

- ५) छतासाठी लागणारी फिल्म अल्ट्राव्हायोलेट स्टॅंबिलाईज्ड असावी व त्याची जाडी २०० मायक्रॉन असावी. फिल्म वापरताना तांत्रिक निकष IS 15827 : 2019 मानांकनाप्रमाणे असावेत. साधारणपणे १ किलो फिल्ममध्ये ५.३ चौ.मी. क्षेत्र आच्छादता येते. फिल्मची पारदर्शकता उच्च दर्जाची (८० ते ८५ टक्के) असावी. एखाद्या लाभार्थ्याने फिल्म आयात करून लावली तर त्यास मंजूर मापदंडानुसार अनुदान देय राहिल.
- ६) पॉलीथीन फिल्मची फिटिंग ॲल्युमिनीअम चॅनल पट्टीमध्ये जी.आय. सिंगच्या सहाय्याने करावी.
- ७) चारही बाजूने वायुविजनासाठी ३ मीटर उंचीची जागा ठेवावी व ती रात्रीच्यावेळी कर्टनच्या सहाय्याने बंद करण्याची सोय ठेवावी.
- ८) हरितगृहांची उंची कोकण, मराठवाडा व पश्चिम महाराष्ट्राकरिता ६.० मी. आणि खान्देश व विदर्भाकरिता ६.५० मी. करण्यात यावी.
- ९) हरितगृहाच्या सांगाडा उभारणीकरिता योजनेतर्गत निवड झालेल्या लाभार्थ्यास पुढीलप्रमाणे दोन पर्याय उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत.
- १) हरितगृह सांगाडा उभारणी Type I Structure - IS 1161: 2014 या मानांकनाच्या निकषाप्रमाणे जीआय पाईपचा वापर
- २) हरितगृह सांगाडा उभारणी Type II Structure - 2.00 मिमी जाडीच्या जीआय पाईपचा वापर.
- हरितगृह उभारणीकरिता २ मिमी जाडीच्या जीआय पाईपची शिफारस राज्यस्तरीय तज्ञ समितीने केली आहे. सन २०१७ - १८ पूर्वीच्या मान्यतेनुसार २ मिमी जाडीच्या पाईपचा वापर करून उभारणी केलेल्या हरितगृहाच्या क्षेत्रीय अभ्यासानुसार व तज्ञ समितीच्या शिफारशीस अनुसरून स्ट्रक्चर स्टॅंबिलिटीचा अहवाल प्राप्त होई पर्यंत तात्पुरत्या स्वरूपात (Adhoc Basis) फक्त सन २०२३-२४ या वर्षाकरिता प्रस्तावित करण्यात येत आहेत. सदर पर्याय शेतकऱ्यांना उपलब्ध करून देताना त्याच्या स्वतःच्या जबाबदारीवर हरितगृह उभारणीकरिता २ मिमी जाडीच्या जीआय पाईपचा वापर करित असल्याबाबत लेखी हमी पत्र लाभार्थ्यांकडून घेणे अनिवार्य राहिल.

हरितगृह उभारणीसाठी लागणारे आवश्यक घटकांचे तांत्रिक निकष, साहित्याचे परिमाण

बाब	प्रकार	तक्ता व आराखडा क्र.
हरितगृहासाठी प्रकारानुसार व आकारानुसार तांत्रिक निकष	OVPH	तक्ता क्र.१,२,३,४
	CCPH	तक्ता क्र.५,६,७,८
हरितगृहाच्या प्रकारानुसार व आकारानुसार विविध मॉडेलसचे दर		तक्ता क्र. ०९
मॉडेलनिहाय वापरावयाच्या अनिवार्य साहित्याचा तपशील (Type I & II Structures)	OVPH	तक्ता क्र. १० (आराखडा क्रमांक १.१ ते १.९)
	CCPH	तक्ता क्र ११ (आराखडा क्रमांक २.१ ते २.८)
हरितगृहाकरिता ऐच्छिक साहित्याचा तपशील (सदर घटकांसाठी अनुदान देय राहणार नाही)		तक्ता क्र. २२
कंट्रोल हेड, इरिगेशन सिस्टीम व फॉगिंग सिस्टीमसाठी तांत्रिक निकष		तक्ता क्र.२३, २४ व २५
कंट्रोल हेड फोर इरिगेशन सुची अंतर्गत वापरावयाचे साहित्य		तक्ता क्र. २६ ते २७

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि

औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

हरितगृह उभारणीसाठी लागणा-या साहित्यांचे तांत्रिक निकष

हरितगृहाच्या विविध मॉडेलनुसार व प्रकारानुसार आवश्यक असणा-या साहित्यांचे तांत्रिक निकष पुढिलप्रमाणे आहेत. त्यानुसार लाभार्थीनी BIS मानकाप्रमाणे साहित्यांचा वापर करावा.

सर्वसाधारण प्रकारचे हरितगृह उभारणीसाठी विविध भाग/बाबींसाठीचे तांत्रिक निकष -

Table No.1: General Specifications for OVPH models- Type I Structure

1	All members of the structure should be made of Galvanized Iron (GI) with minimum 50 microns thick galvanising.
2	Complete structure should be made of galvanized steel tubular pipes conforming to BIS Standards (IS 1161:2014). Structural member should be joined with fasteners properly.
3	Members should not be welded to one another, but fixed with the nut bolts
4	Members should not have any welded joints upto 6.5 mtrs. Length (for truss bottom of 8.0m this condition may be waived)
5	The overall slope of the foundation should be between 1.25 % and 2% so as to keep the Gutter slope accordingly
6	The shape of the Polyhouse should be according to aerodynamic so as to reduce the impact of wind & consequent damage of Polyhouse. The structure should also follow aerodynamics along all four sides with corridors.
7	Grid should be of 8m X 4m
8	Top height should be minimum 6mtrs. for Konkan, Western Maharashtra & Marathwada and 6.5 mtrs. For Khandesh & Vidharbh.
9	Gutter height should be minimum 4 mtrs.
10	Side curtains should be of minimum 2 m height for OVPH of area below 1008 Sq.mtrs, 2.5 m height for area between 1009 Sq.m to 2016 Sq.m and 3.5 m height for area above 2017 Sq.m
11	Top Vent should be of minimum 0.8 m height for OVPH of area below 2016 Sq.m and 1 m height for area above 2017 Sq.m.
12	Cross bracing should be provided as follows- Horizontal cross bracing on 4 corners of Polyhouse (For all models) Vertical Cross bracings on 4 corners of Polyhouse (For all models above 1009 Sq.mtrs.)

Tolerances for GI Pipes for measurement (as per IS 1161 : 2014)

A) Outside diameter :	Tolerances
1) Up to and including 48.3 mm	+ 0.4 mm - 0.8 mm
2) Over 48.3 mm	+1.0 percent
B) Thickness (for all sizes) :	+ 10 percent
1) Welded Tubes	+ 10 percent
2) Seamless Tubes	+ Not Limited - 12.5 percent
C) Weight :	
1) Single tube	+ 10 percent
2) 10 tons lots	+ 7.5 percent

Table No.2: General Specifications for OVPH models - Type II Structure

1	All members of the structure should be made of Galvanized Iron (GI) with minimum 50 microns thick galvanizing
2	All members should be of minimum 2 mm thickness which shall be verified by equivalent minimum weight as follows- 2 ½"-3.75Kgs/mtr.; 2"-2.9Kgs/mtr.; 1 ½"-2.3Kgs/mtr.;-1 ¼"-2.1Kgs/mtr.; 1"-1.6Kgs/mtr.; ¾"-1.25Kgs/mtr.; ½"-1Kgs/mtr. (Kilogram per Meter)
3	Members should not be welded to one another, but fixed with the nut bolts
4	Members should not have any welded joints upto 6.5 mtrs. length
5	The overall slope of the foundation should be between 1.25 % and 2 % so as to keep the Gutter slope accordingly
6	The shape of the Polyhouse should be according to aerodynamic so as to reduce the impact of wind & consequent damage of Polyhouse. The structure should also follow aerodynamics along all four sides with corridors.
7	Grid should be of 4m X 8m
8	Top height should be minimum 6 mts for Konkan, Marathawada&W. maharashtra and 6.5 mtrs for Khandesh and Vidarbh.
9	Gutter height should be minimum 4 mtrs.
10	Side curtains should be of minimum 2 m height for OVPH of area below 1008 Sq.mtrs , 2.5 m height for area between 1009 Sq.m to 2016 Sq.m and 3.5 m height for area above 2017 Sq.m
11	Top Vent should be of minimum 0.8 m height for OVPH of area below 2016 Sq.m and 1 m height for area above 2017 Sq.m.
12	Cross bracing should be provided as follows- Horizontal cross bracing on 4 corners of Polyhouse (For all models) Vertical Cross bracings on 4 corners of Polyhouse (For all models above 1009 Sq.mtrs.)

प्रबन्धन व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य कलौत्पादन
आणि औद्योगीय वनस्पती मंडळ, पुणे

Table No. 03: Specifications of GI pipe for Open Vent Polyhouse (OVPH) models

Sr. No.	Particulars	Type - I Structure (ISI161:2014)				Type - II Structure		
		Size (Nominal bore) (in inches)	Size (Outside Diameter) (mm)	Thickness (mm)	Weight (Kg/Mtr.)	Minimum Size (Outside Diameter)	Minimum Thickness (mm)	Minimum Weight (Kg/Mtr.)
1	Tor bar for hold- fast in foundation	n.a.	8mm	--	--	8mm	--	---
2	Columns	2 ½"	76.1 mm	2.9	5.24	76 mm	2.0	3.75
3	Foundations for all columns	2"	60.3 mm	2.9	4.11	60 mm	2.0	2.9
4	Truss bottom- Big	2"	60.3 mm	2.9	4.11	60 mm	2.0	2.9
5	Truss bottom- Small Sides & Front/Back(F/B)	1 ½"	48.3 mm	2.9	3.25	48 mm	2.0	2.3
6	All Corridors	1 ½"	48.3 mm	2.9	3.25	48 mm	2.0	2.3
7	Top cross	1 ¼"	42.4 mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
8	Corridor support members (sides & F/B)	1 ¼"	42.4 mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
9	Trusses-Top curved members	1 ¼"	42.4 mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
10	Purlins-(All except curtain)	1 ¼"	42.4 mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
11	Door column	1 ¼"	42.4 mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
12	Door	1"	33.7 mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
13	Purlins-Curtain	1"	33.7 mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
14	Truss members (minimum 5 nos per Bay)	1"	33.7 mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
15	Cross bracing	1"	33.7 mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
16	Door top	1"	33.7 mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
17	Curtain- Universal	1"	33.7 mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
18	Runners (for top UV Film)	¾"	26.9 mm	2.3	1.40	27 mm	2.0	1.25
19	Curtain pipe	¾"	26.9 mm	2.3	1.40	27 mm	2.0	1.25
20	Curtain handle	¾"	26.9 mm	2.3	1.40	27 mm	2.0	1.25
21	Curtain guide	½"	21.3 mm	2.0	0.952	21 mm	2.0	1.0

Table No. 04 : Specifications of Cladding material and other items for OVPH and CCPH models

Sr. No.	Particulars	BIS Standard	Specifications												
1	Polyfilm	IS-15827:2019	<p>अल्ट्राव्हायोलेट स्टॅबिलाईज्ड ३५० nm, डिफ्यूज्ड, २०० मायक्रॉन जाडी, मल्टीलेअर (कमीत कमी ३ बर). सदर BIS मानांकनाप्रमाणे खालील प्रकारच्या व गुणधर्मांच्या फोल्म गरजेप्रमाणे वापरता येतील.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Type</th> <th>Characteristics</th> <th>Use</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Normal Plastics</td> <td>a) Good Transparency b) Low Green House effect</td> <td>Forcing and semi-forcing crops</td> </tr> <tr> <td>Thermic Clear plastics</td> <td>a) Good Transparency b) High IR effectiveness.</td> <td>As normal film, when grater IR effectiveness is desired.</td> </tr> <tr> <td>Thermic Diffusing plastics</td> <td>a) Diffusing light b) High IR effectiveness</td> <td>As normal film, when greater IR effectiveness and diffusing light is desired.</td> </tr> </tbody> </table>	Type	Characteristics	Use	Normal Plastics	a) Good Transparency b) Low Green House effect	Forcing and semi-forcing crops	Thermic Clear plastics	a) Good Transparency b) High IR effectiveness.	As normal film, when grater IR effectiveness is desired.	Thermic Diffusing plastics	a) Diffusing light b) High IR effectiveness	As normal film, when greater IR effectiveness and diffusing light is desired.
Type	Characteristics	Use													
Normal Plastics	a) Good Transparency b) Low Green House effect	Forcing and semi-forcing crops													
Thermic Clear plastics	a) Good Transparency b) High IR effectiveness.	As normal film, when grater IR effectiveness is desired.													
Thermic Diffusing plastics	a) Diffusing light b) High IR effectiveness	As normal film, when greater IR effectiveness and diffusing light is desired.													
2	Shade net – Tape net (White)	IS:16008(Part 1): 2016	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">UV stabilized</th> <th>Shade %</th> <th>35</th> <th>50%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <th>Min GSM</th> <td>80</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>GSM-Grms per sq.mtr.</p>	UV stabilized	Shade %	35	50%	Min GSM	80	100					
UV stabilized	Shade %	35	50%												
	Min GSM	80	100												
3	Insect net	IS:16513:2016	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">UV stabilized</th> <th>Mesh</th> <th>30 mesh</th> <th>40 mesh</th> <th>50 mesh</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <th>Min GSM</th> <td>90</td> <td>105</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	UV stabilized	Mesh	30 mesh	40 mesh	50 mesh	Min GSM	90	105	125			
UV stabilized	Mesh	30 mesh	40 mesh		50 mesh										
	Min GSM	90	105	125											
4	Laminated woven PE fabric for apron		UV stabilized, having minimum 120 GSM weight & minimum tear strength of 140 Kg/cm ² should be used for side apron which shall be minimum 1m above ground level												
5	Aluminium profiles		Minimum 190 gms per mtr. <u>GI profiles should not be allowed.</u>												
6	Locking Springs		Minimum 2.3 mm thick spring steel, duly hardened & zinc plated/plastic coated/powder coated												
7	Screws		Minimum 20mm Self drilling tapping												
8	Clamps		Made out of pre galvanised GP sheet having minimum 2.0mm thickness & which shall resist 400 hours of salt spray test												
9	Nuts & bolts		High tensile nuts & bolts of minimum 10mm thick, duly zinc plated & shall resist 150 hours of salt spray test. Minimum 6mm high tensile nuts & bolts shall be allowed only for fitting gutter to purlins												
10	Gutter		Made out of minimum 1mm thick GI Sheet or 1.5 mm aluminium sheet. & having minimum 500 mm perimeter trapezoidal section												
11	Door		Door should be made out of UV stabilized FRP with minimum 1mm thickness., 1m x 2m size & fixed on SS heavy Hinges.												
12	Shadenet support wire		Minimum 12 Gauge GI wire or 2.5mm thick PE wire should be used to fix shadenet with sliding arrangement for opening & closing as per requirement.												
13	Pulleys assembly with nuts & bolts		Visibly strong & effective												
14	Plastic rope		UV stabilised ropes should be used with minimum 4mm thickness												
15	Curtain rings		Visibly strong & effective												
16	Curtain clamps		Visibly strong & effective												

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व

औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

उच्च तंत्रज्ञानावर आधारित हरितगृहाच्या (NHM-CCPH - Type I Structure) सांगाडा उभारणीसाठी सर्वसाधारण तांत्रिक निकष

Table No. 05 : General Specifications for CCPH models

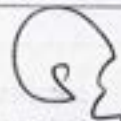
1	All members of the structure should be made of Galvanized Iron (GI) with minimum 50 microns thick galvanizing.
2	Complete structure made of galvanized steel tubular pipes or equivalent section conforming to BIS Standards (IS 1161:2014) structural member should be joined with fasteners properly.
3	Members should not be welded to one another, but fixed with the nut bolts.
4	Members should not have any welded joints .
5	The overall slope of the foundation should be between 1.25 % and 2% so as to keep the Gutter slope accordingly.
6	The shape of the Polyhouse should be according to aerodynamic so as to reduce the impact of wind & consequent damage of Polyhouse. The structure should also follow aerodynamics along two sides with corridors.
7	Grid should be of 8m X 4m
8	Top height should be minimum 4.5 mtrs.
9	Gutter height should be minimum 3.0 mtrs.
10	Excavation of top loose soil upto 0.45 m deep & 0.3m wide, Brick/UCR soling below soil surface of 0.2m depth, 0.1m PCC of 1:4:8, 0.23m Brick wall of 0.15m height below soil surface & 0.6m height above ground surface below the pads & below the fans. Brick wall above ground surface shall be duly plastered with two coats of exterior cement paint. OR A rigid independent structure should be provided for installation of Fans, which shall be strong enough so as to give proper support to the Fans & prevent the vibrations from being transferred to the polyhouse structure.
11	Entrance Room should be provided which shall be of minimum 2mtrs Wide X 2mtrs. Length X 2.4mtrs. Height, with double door entry system.
12	Distance between the Fans & Pads should not exceed 40 mtrs
13	Pads should be necessarily be of Cellulose & no other material shall be allowed.

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

उच्च तंत्रज्ञानावर आधारित हरितगृहाच्या (NHM-CCPH - Type II Structure) सांगाडा उभारणीसाठी सर्वसाधारण तांत्रिक निकष

Table No. 06 : General Specifications for CCPH models

1	All members of the structure should be made of Galvanized Iron (GI) with minimum 50 microns thick galvanizing
2	All members should be of minimum 2 mm thickness which shall be verified by equivalent
3	Members should not be welded to one another, but fixed with the nut bolts
4	Members should not have any welded joints upto 6.5 mtrs. Length
5	The overall slope of the foundation should be between 1.25 up to % and 2 % so as to keep the Gutter slope accordingly
6	The shape of the Polyhouse should be according to aerodynamic so as to reduce the impact of wind & consequent damage of Polyhouse. The structure should also follow aerodynamics along two sides with corridors.
7	Grid should be of 4m X 8m
8	Top height should be minimum 4.5 mtrs.
9	Gutter height should be minimum 3 mtrs.
10	Excavation of top loose soil upto 0.45 m deep & 0.3m wide , Brick/UCR solling below soil surface of 0.2m depth , 0.1m PCC of 1:4:8 , 0.23m Brick wall of 0.15m height below soil surface & 0.6m height above ground surface below the pads & below the fans. Brick wall above ground surface shall be duly plastered with two coats of exterior cement paint. OR A rigid independent structure should be provided for installation of Fans, which shall be strong enough so as to give proper support to the Fans & prevent
11	Entrance Room should be provided which shall be of minimum 2mtrs Wide X 2mtrs. Length X 2.4mtrs. Height , with double door entry system.
12	Distance between the Fans & Pads should not exceed 40 mtrs
13	Pads should be necessarily be of Cellulose & no other material shall be allowed

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

Table No. 07 : Specifications of GI pipe for Climate Control Polyhouse (CCPH) models

Sr. No	Particulars	Size (Nominal bore) (in inches)	Type I Structure (IS 1161 : 2014)			Type II Structure		
			Size mm (Outside Diameter)	Thickness (mm)	Weight (Kg/Mtr.)	Minimum Size (Outside Diameter)	Minimum Thickness (mm)	Minimum Weight (Kg/Mtr.)
1	Tor bar for hold-fast in foundation	n.a.	8mm	--	--	8mm	-	-
2	All Columns	2 ½"	76.1 mm	2.9	5.24	76 mm	2.0	3.75
3	Foundations for all Columns	2"	60.3 mm	2.9	4.11	60 mm	2.0	2.9
4	Truss Bottom-Big	2"	60.3 mm	2.9	4.11	60 mm	2.0	2.9
5	Truss Bottom-Small F/B	1 ½"	48.3 mm	2.9	3.25	48 mm	2.0	2.3
6	Truss Bottom-Small Sides	1 ½"	48.3 mm	2.9	3.25	48 mm	2.0	2.3
7	All Corridors	1 ½"	48.3mm	2.9	3.25	48 mm	2.0	2.3
8	Corridor support members	1 ½"	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
9	Trusses-Top curved members	1 ½"	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
10	Purlins	1 ½"	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
11	Door Column	1 ½"	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
12	Door	1"	33.7mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
13	Truss members (minimum 5 nos per Bay)	1"	33.7mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
14	Cross bracing	1"	33.7mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
15	Door Top	1"	33.7mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

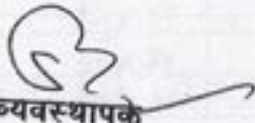
Table No. 08: Specifications of Climate Control Equipments for CCPH models

1	Exhaust Fans Minimum 50" size & having about 20000 to 25000 cfm	For effective cooling inside the green house Exhaust Fans having heavy galvanised steel box frame each having capacity of minimum 20000 CFM at 0 static pressur. The number of Fans shall be calculated as per the requirement so as to maintain the temperature inside the green house as follows-	
		below 35 C	When ambient temperature is 42 C & ambient humidity is between 30 - 40 %
		below 37 C	When ambient temperature is 40 C & ambient humidity is between 60 - 70 %
		Fans shall have SS blades with aerodynamic design so as to give maximum efficiency with minimum power consumption, and are belt driven axial flow fan, having centrally auto openable louvers & GI sheet & Grills.	
2	Cellulose Cooling Pads	4" or 6" thick impregnated cellulose cooling pads of suitable area, calculated so as to maintain the temperature inside the green house as follows-	
		below 35 C	When ambient temperature is 42 C & ambient humidity is between 30 - 40 %
		below 37 C	When ambient temperature is 40 C & ambient humidity is between 60 - 70 %
		The Pads shall be stiff enough to make it self supporting even at continuous water flow and at the same time is efficiently protected against any decomposition caused by water and air, resulting in minimum working life span of 3 years.	
3	Water circulating system for Pads	Water circulating system shall comprise of all Aluminium Frame, Gutter & Cover, PVC Pipe for water distribution on cooling pad so as to wet the pad completely.	
4	Fogging system	Fogging system, including 16mm lateral pipes at a spacing of maximum 3 mtrs., 4 way Foggers with anti leak device, at spacing of maximum 3 mtrs., HDPE Submain, Ball valves, Fittings & accessories. Foggers shall be capable of producing water droplets of less than 90 microns. (PVC submain shall be allowed if it is buried below the soil surface)	
5	Control Head for Water circulating system	Control head consisting of-	
		1) Water storage tank having capacity to hold minimum water required for continuous operation of fogging system for 1 hour	
		2) ISI marked Pump having sufficient capacity so as to keep the pads always wet.	
		3) Disc Filters having capacity required for above system	
6	Control Head for Fogging system	Control head consisting of-	
		1) Water storage tank having capacity to hold minimum water required for continuous operation of fogging system for 1 hour,	
		2) ISI marked Pump having sufficient discharge so as to operate all the foggers at any given time, at minimum pressure of 35mtrs. at the point of emitter.	
		3) Sand Filter & Disc Filters having capacity required for above	

प्रकल्प व्यवस्थापक

		system
		4)By-pass assembly, valves, pressure gauge, fitting & accessories
		5)Powder coated Panel box including digital timer, MCB,contactors, relays, auto starter, auto manual switch, Voltmeter, wiring, etc.
7	Controller	For maintaining the proper & adequate temperature & humidity simultaneously inside the Polyhouse a microprocessed based programmable, Temperature, Humidity & Time based Controller, user Friendly, with 1 Humidity Probe & 2 temperature Probes shall be installed. The Controller shall control Pad Pump, Fogger Pump & Fans individually for controlling climate. The controller shall be provided with suitable constant voltage transformer for the safe working of the controller.
8	Control Panel Box	All electricals shall be enclosed inside a control panel duly powder coated and consisting of a set of MCB, relays, contactors, manual/Auto Mode including wiring. Separate MCB for each Fan, Pump for Pad & Pump for Foggers shall be provided.
9	Wiring	All electricals shall be connected by using ISI marked copper wire cable of required size. These wires shall be enclosed in ISI marked conduit pipe. The entire electrical work shall be certified by licenced electrical engineer.

प्रकल्प व्यवस्थापके
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

हरितगृह उभारणीसाठी निश्चित केलेले खर्चाचे मापदंड (Cost norms)

हरितगृहाच्या नैसर्गिक वायुविजन (Open Vent Poly house) व वातावरण नियंत्रित (Climate Control Poly house) प्रकाराच्या हरितगृहाच्या उभारणीसाठी आकारमानानुसार व विविध मॉडेल्सनुसार प्रति चौ.मी. क्षेत्रासाठी येणाऱ्या खर्चाचे महत्तम मापदंड खालीलप्रमाणे आहेत. या महत्तम मापदंडाप्रमाणे आलेला खर्च किंवा प्रत्यक्ष लाभार्थीने केलेला खर्च (बिलानुसार) यापैकी जो कमी असेल त्या खर्चाच्या ५० टक्के अनुदान देय राहिल.

Table No. 09

मॉडेलचा प्रकार	एकूण क्षेत्र (चौ.मी.)	मॉडेलनुसार हरितगृहाचा आकार (रुंदी X लांबी) (मी.)	प्रति चौ.मी. महत्तम मापदंड (रु.)	
			सर्व साधारण क्षेत्र	डॉंगराळ क्षेत्र
हरितगृह (OVPH) (Type I & II Structure)				
OVPH-500	५६०	२० X २८	९३५	१०७५
	५६०	२८ X २०	९३५	१०७५
OVPH-1000	१००८	२८ X ३६	९३५	१०७५
	१००८	३६ X २८	९३५	१०७५
OVPH-2000	२०२६	३६ X ५६	८९०	१०२४
	२०८०	५२ X ४०	८९०	१०२४
OVPH-3000	३१२०	५२ X ६०	८४४	९७१
	३१२०	६० X ५२	८४४	९७१
OVPH-4000	४०८०	६० X ६८	८४४	९७१
	४०००	१०० X ४०	८४४	९७१
हरितगृह (CCPH) (Type I & II both)				
CCPH -1000	१००८	२८ X ३६	१४६५	१६८५
	१००८	३६ X २८	१४६५	१६८५
CCPH -2000	२०१६	३६ X ५६	१४२०	१६३३
	२०८०	५२ X ४०	१४२०	१६३३
CCPH -3000	३१२०	५२ X ६०	१४००	१६१०
	३१२०	६० X ५२	१४००	१६१०
CCPH -4000	४०८०	६८ X ६०	१४००	१६१०
	४०००	१०० X ४०	१४००	१६१०

• अनुदान मर्यादा :

- वरीलप्रमाणे नैसर्गिक वायुविजन प्रकाराच्या हरितगृहासाठी (OVPH) कमीत कमी ५०० चौ.मी. तर जास्तीत जास्त ४००० चौ.मी. क्षेत्र मर्यादेपर्यंत महत्तम मापदंडानुसार येणाऱ्या खर्चाच्या ५० टक्के अथवा प्रत्यक्ष खर्चाच्या ५० टक्के यापैकी जे कमी असेल ते अनुदान सर्व प्रकारच्या लाभार्थींना देय राहिल.
- वातावरण नियंत्रित प्रकाराच्या हरितगृहासाठी (CCPH) कमीत कमी १००० चौ.मी. तर जास्तीत जास्त ४००० चौ.मी. क्षेत्र मर्यादेपर्यंत महत्तम मापदंडानुसार येणाऱ्या खर्चाच्या ५० टक्के अथवा प्रत्यक्ष खर्चाच्या ५० टक्के यापैकी जे कमी असेल ते अनुदान सर्व प्रकारच्या लाभार्थींना देय राहिल.
- हरितगृहाच्या सर्व मॉडेलकरिता डॉंगराळ क्षेत्रासाठी प्रति चौ.मी. १५ टक्के अतिरिक्त खर्चाचा मापदंड देय असून त्यानुसार अनुदान परिगणना करावी. अधिकचा येणारा खर्च लाभार्थीने स्वतः करावयाचा आहे हे क्षेत्रीयस्तरावरील अधिकारी / कर्मचारी यांनी लाभार्थ्यांच्या निदर्शनास आणून द्यावे.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फ्लोरोप्लास्टिक
औद्योगिकी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

Table No.10
Modelwise Quantity of Material required for erection of Open vent Polyhouse (OVPH) Structure (Type I & Type II) with Control Head, Drip Irrigation and Fogging System

Sr. No.	Particulars	Unit	560 Sq.Mtrs.	560 Sq.Mtrs.	1008 Sq.Mtrs.	1008 Sq.Mtrs.	1008 Sq.Mtrs.	2016 Sq.Mtrs.	2016 Sq.Mtrs.	2080 Sq.Mtrs.	3120 Sq.Mtrs.	3120 Sq.Mtrs.	4080 Sq.Mtrs.	4080 Sq.Mtrs.
			20 m x 28 m	28 m x 20 m	28 m x 36 m	36 m x 28 m	36 m x 56 m	52 m x 40m	60 m x 52 m	60 m x 68m	100 m x 40 m			
1	GI Pipes (Type I - IS 1161:2014) OR GI Pipes (Type II - 2.0 mm thickness Pipe)	Kgs.	3604	3683	6156	6235	12249	12549	18368	18551	23654			23429
2	UV stabilised Poly Film	Sq.mtrs.	2791	2791	4805	4872	9641	9891	14530	14521	18761			18554
3	GI Gutter	Kgs.	1101	1154	1809	1862	3303	3493	4942	4994	6375			6532
4	Aluminium Profiles	Mtrs.	406	429	676	699	1254	1336	1908	1932	2484			2535
5	Clamps & Accessories	Sq.mtrs.	560	560	1008	1008	2016	2080	3120	3120	4080			4000
6	Shade Net (on roof)	Sq.mtrs.	428	420	840	832	1802	1857	2881	2873	3822			3667
7	Insect Net (on sides)	Sq.mtrs.	252	252	353	353	530	529	655	655	756			832
8	Laminated woven film (arcon)	Sq.mtrs.	126	126	176	176	265	265	328	328	378			416
9	Locking spring	Mtrs.	590	625	983	1017	1824	1945	2776	2810	3613			3687
10	High Tensile Nuts & Bolts	Sq.mtrs.	560	560	1008	1008	2016	2080	3120	3120	4080			4000
11	Self drilling tapping Screws	Nos.	775	820	1290	1335	2394	2551	3643	3689	4742			4839
12	GI Wire	Kgs.	13	12	24	24	51	52	80	80	106			102
13	Plastic Rope	Mtrs.	145	131	231	218	428	410	610	596	763			718
14	Curtain Clamps	Nos.	67	67	93	93	140	140	173	173	200			220
15	Pulley assembly	Nos.	8	10	16	12	24	26	32	36	40			56
16	Curtain Rings	Nos.	84	60	108	84	336	240	360	312	360			240
17	UV stabilised FRP-Door	Nos.	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1
18	Foundation-civil material	Nos.	56	55	83	82	138	138	188	187	230			234
19	a) Control Head - 500	Unit	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1
	b) Irrigation System	Unit	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1
	c) Fogging System	Unit	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1

Table No. 11

Modelwise Quantity of Material required for erection of Climate Control Polyhouse (CCPH) Structure (Type I & Type II) with Control Head, Drip Irrigation and Fogging System

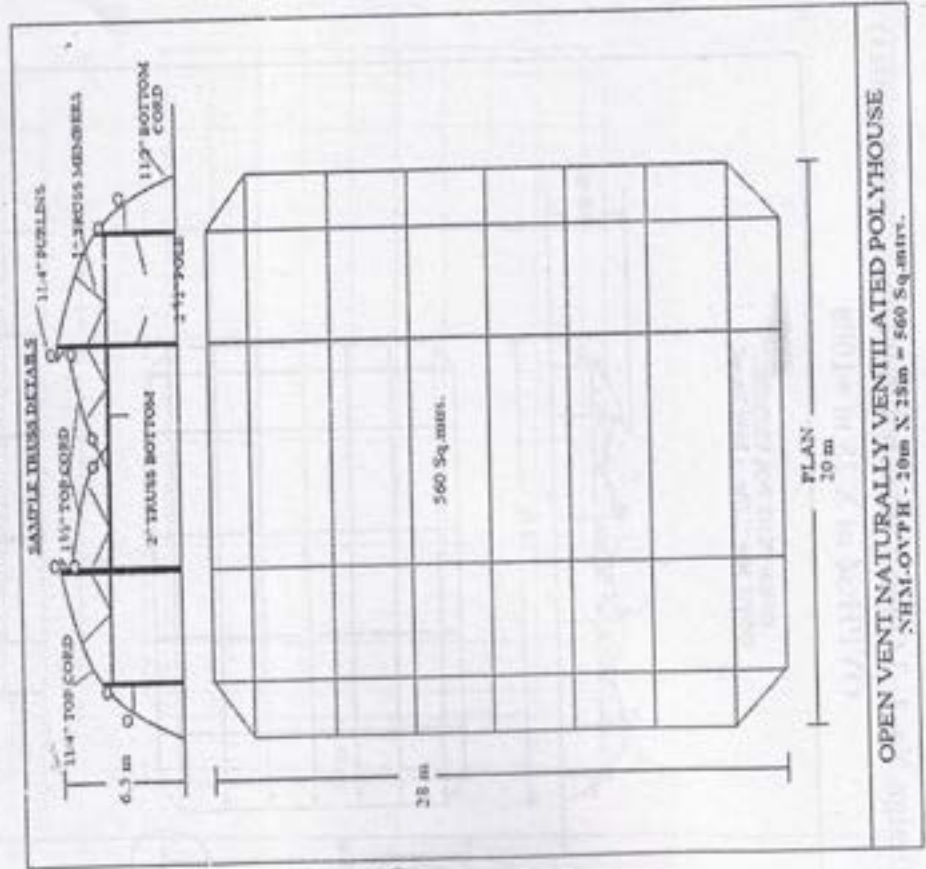
Sr. No.	Particulars	Unit	28 m x 36 m	36 m x 28 m	36 m x 56 m	52 m x 40 m	52 m x 60 m	60 m x 52 m	68 m x 60 m	100 m x 40 m
			1008 Sq.Mtrs.	1008 Sq.Mtrs.	2016 Sq.Mtrs.	2080 Sq.Mtrs.	3120 Sq.Mtrs.	3120 Sq.Mtrs.	3120 Sq.Mtrs.	4080 Sq.Mtrs.
1	GI Pipes (Type I - IS 1161: 2014) OR GI Pipes (Type II - 2.0 mm thickness Pipe)	Kgs.	5501	5617	10966	11304	16472	16492	21240	21160
2	UV stabilised Poly Film	Sq.mtrs	4187	4280	8380	8639	12595	12611	16246	16183
3	GI Gutter	Kgs.	1866	1920	3331	3515	4901	4956	6270	6487
4	Aluminium Profiles	Mtrs.	316	373	728	881	1302	1359	1819	1934
5	Clamps & Accessories	Sq.mtrs.	684	748	1179	1333	1773	1837	2306	2534
6	Shade Net (Tapnet on roof)	Sq.mtrs.	1008	1008	2016	2080	3120	3120	4080	4000
7	Insect Net (on sides)	Sq.mtrs.	945	970	1940	2058	3087	3112	4095	4074
8	Locking spring	Sq.mtrs.	107	139	139	204	204	236	268	397
9	High Tensile Nuts & Bolts	Mtrs.	589	639	907	1019	1275	1324	1604	1813
10	Self drilling tapping Screws	Sq.mtrs.	1008	1008	2016	2080	3120	3120	4080	4000
11	GI Wire	Nos.	810	878	1248	1401	1753	1820	2205	2493
12	Plastic Rope	Kgs.	24	24	51	52	80	80	106	102
13	Pulley assembly	Mtrs.	231	218	428	410	610	596	763	718
14	Curtain Rings	Nos.	10	12	24	32	32	36	40	56
15	UV stabilised FRP-Door assembly	Nos.	216	168	336	240	720	624	720	480
16	Exhaust Fan	Nos.	2	2	2	2	2	2	2	2
17	Cellulose Cooling pads-4"	Nos.	8	8	14	14	22	22	28	28
18	Water Circulating System	Nos.	39	26	51	75	75	87	99	99
19	Fogging System	Unit	26	34	34	50	50	58	66	66
20	Control Head for pad circulation	Unit	1008	1008	2016	2080	3120	3120	4080	4000
21	Control Head for Foggers	Unit	1	1	1	1	1	1	1	1
22	Climate Controller	Unit	1	1	1	1	1	1	1	1
23	Panel Box	Unit	1	1	1	1	1	1	1	1
24	Civil Work Brick Wall below fan & Pads	Sq.Mtrs.	38	46	58	74	83	91	108	140
25	Foundation-civil material	Nos.	76	72	128	122	172	168	208	200
26	Irrigation System	Unit	1	1	1	1	1	1	1	1

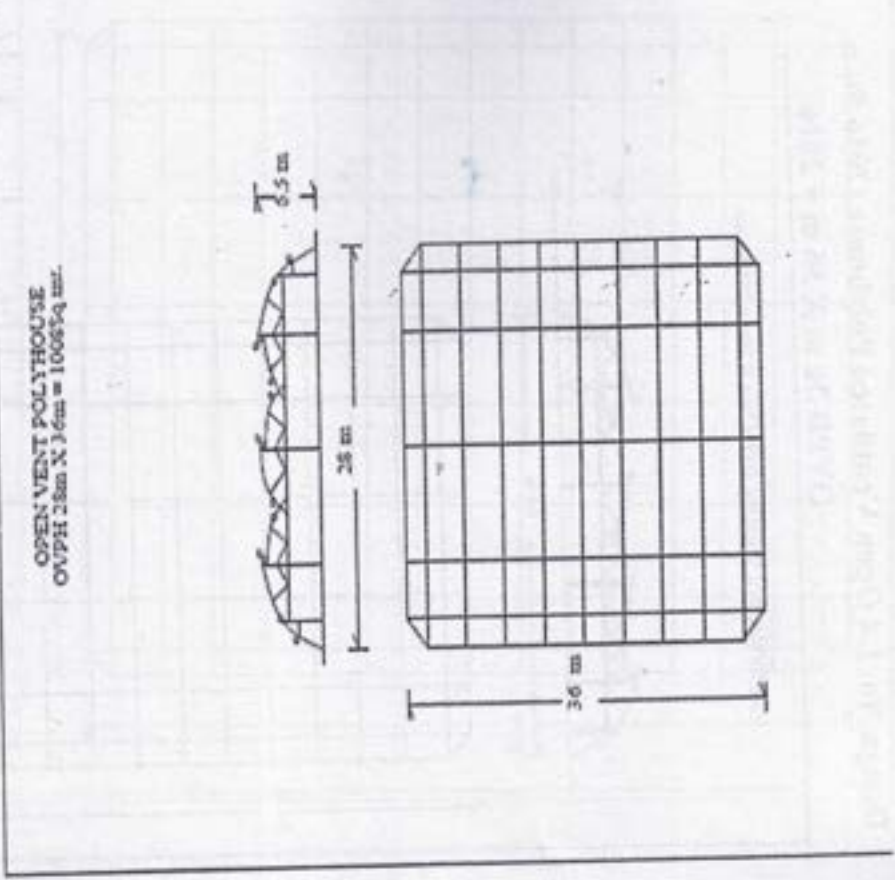
हरितगृह उभारणीसाठी निश्चित केलेले विविध आराखडे (Designs)

हरितगृहाच्या नैसर्गिक वायुविजन (Open Vent Poly house) व वातावरण नियंत्रित (Climate Control Poly house) प्रकारच्या हरितगृहासाठी आकारमानानुसार विविध निश्चित केले असून त्याचे आराखडे (Designs) पुढीलप्रमाणे आहेत. (Type I & Type II Structure करिता आराखडे एकसमान आहेत). लाभाची या ठरविण्यात आराखड्यानुसारच हरितगृहाची उभारणी करावी. (डिझाईन क्र. १.१ ते २.८)

Design No. 1.1 Open Ventilated Polyhouse. (560 Sq.mtrs)
OVPH 20 m X 28 m

Design No. 1.2 Open Ventilated Polyhouse.(1008 Sq.mtrs)
OVPH 28m X 36 m

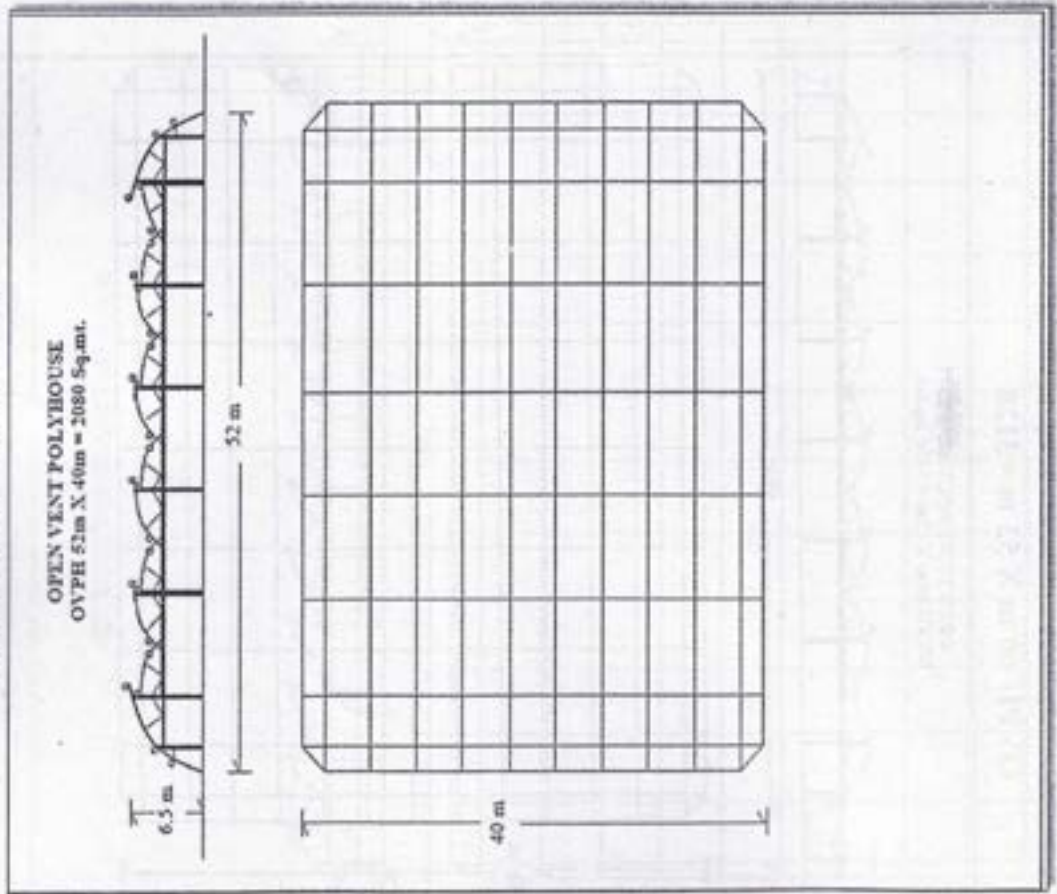

प्रकल्प व्यवस्थापक
 महाराष्ट्र राज्य कालोत्पादन व
 ...

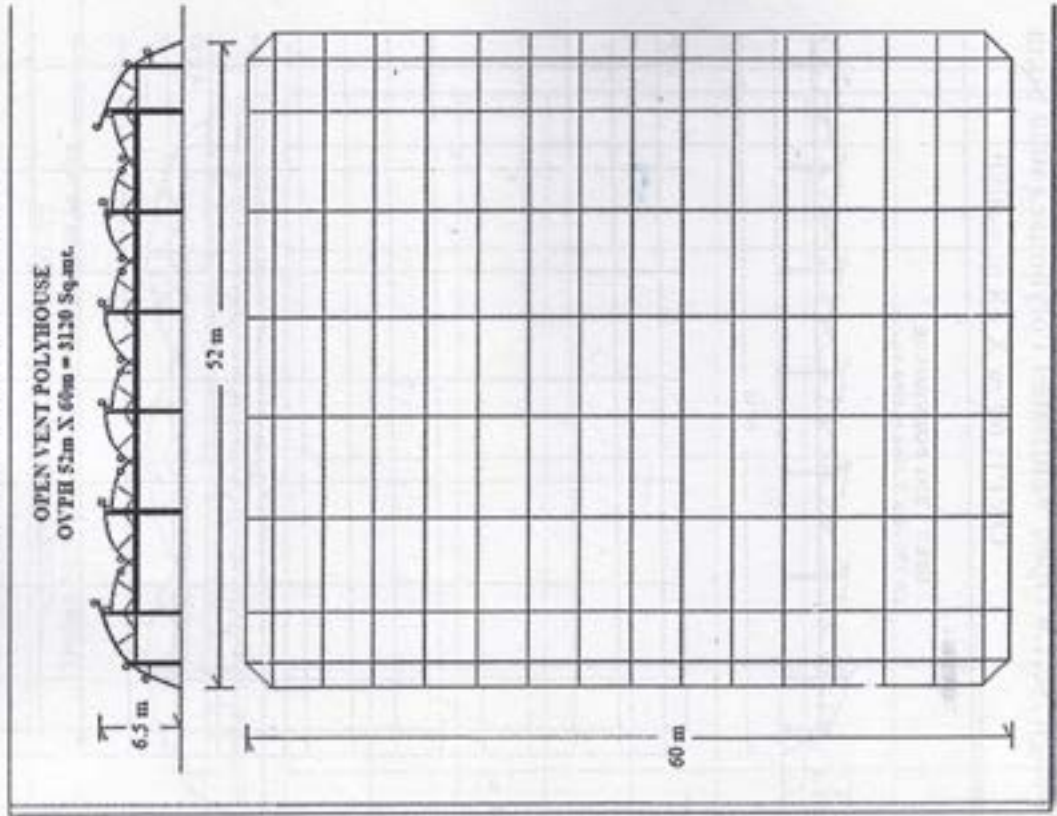

Design No.1.5 Open Ventilated Polyhouse.(2080 Sq.mtrs)
 OVPH 52 m X 40 m =2080

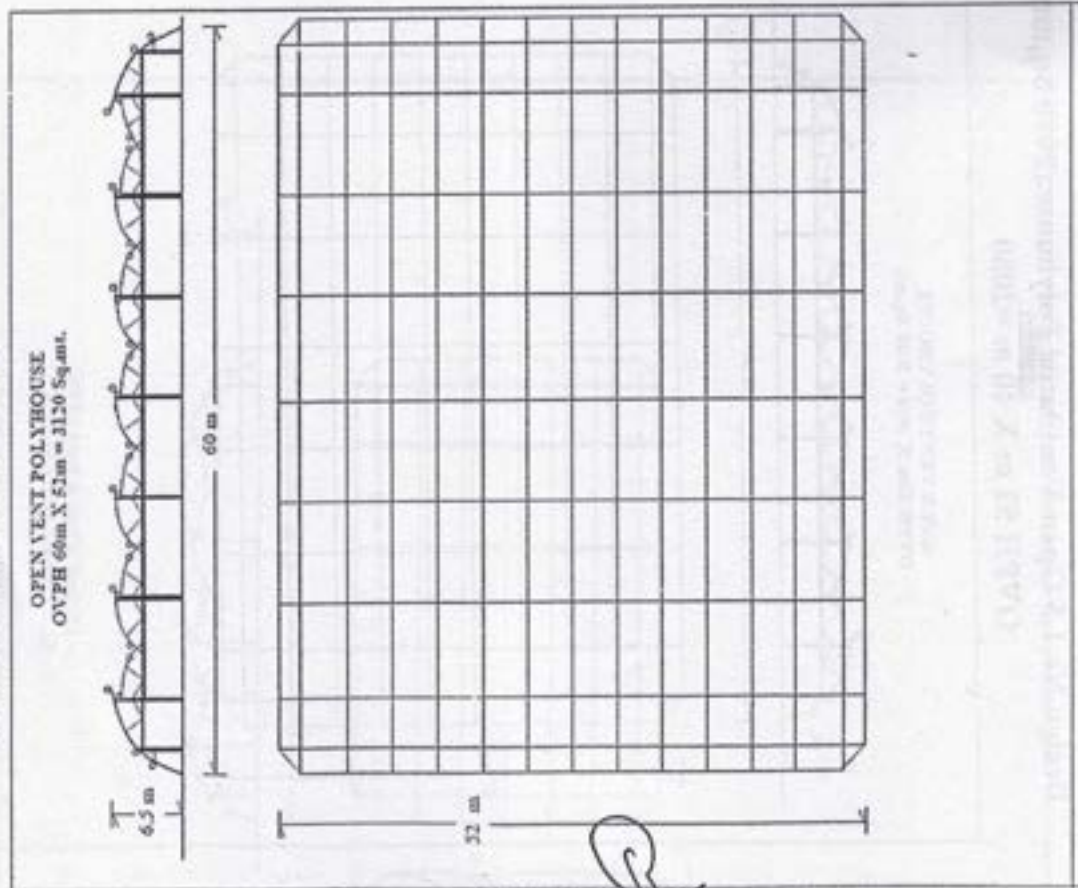
Design No.1.6 Open Ventilated Polyhouse.(3120 Sq.n
 OVPH 52 m X 60 m =3120

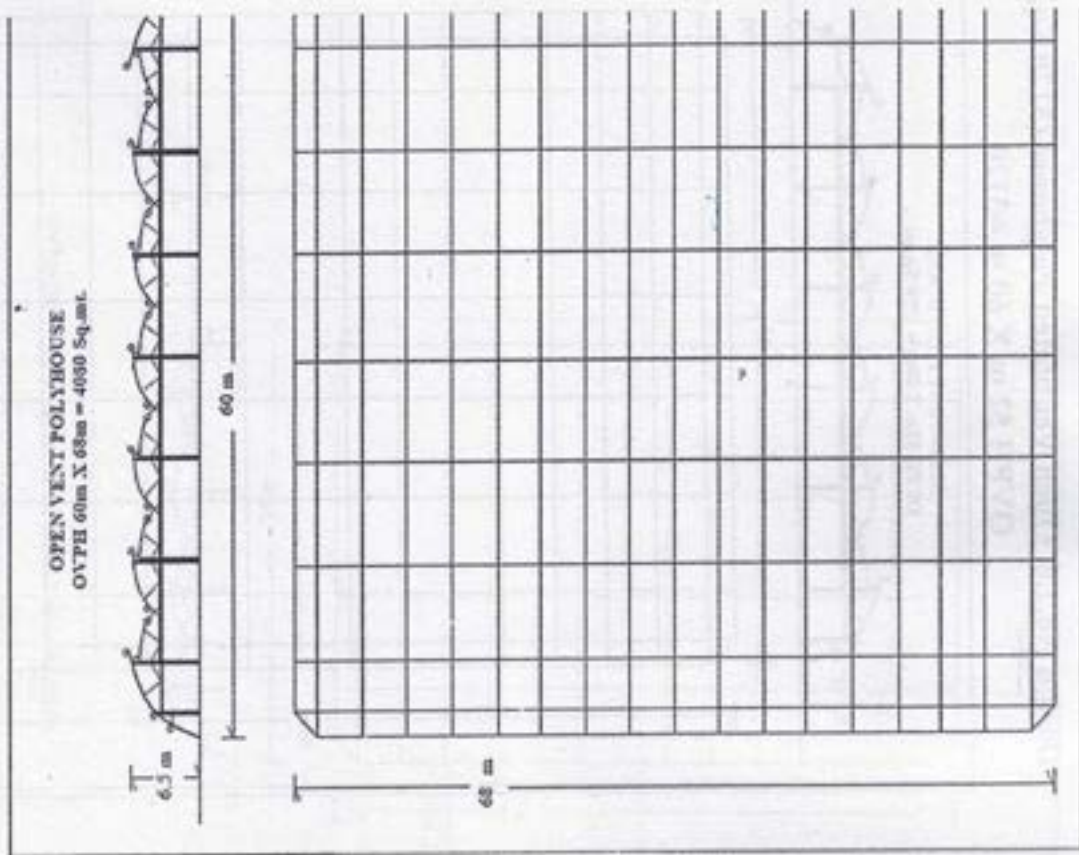
प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कलौत्पादन व
 औषधी वनस्पती पंचाल एमो-५

Design No.1.7 Open Ventilated Polyhouse.(3120 Sq.mtrs)
 OVPH 60 m X 52 m =3120

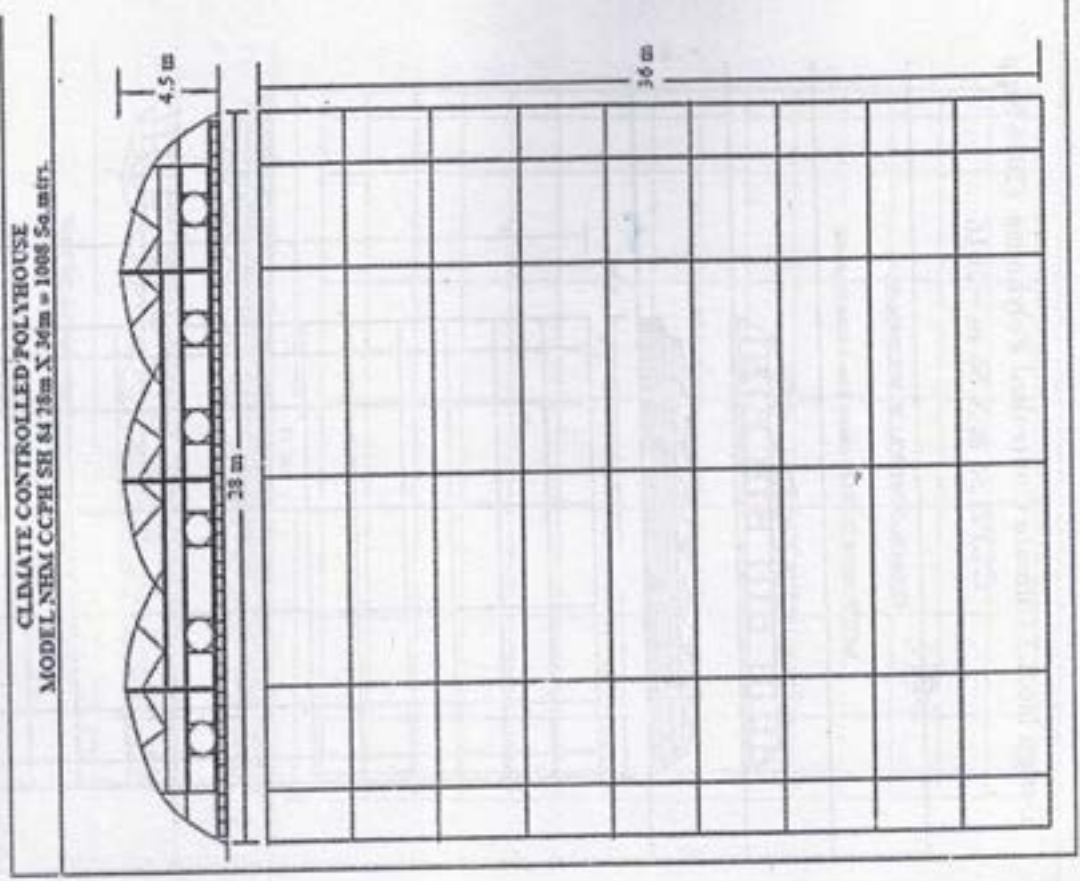
Design No.1.8 Open Ventilated Polyhouse.(4080 Sq.m
 OVPH 60 m X 68 m =4080

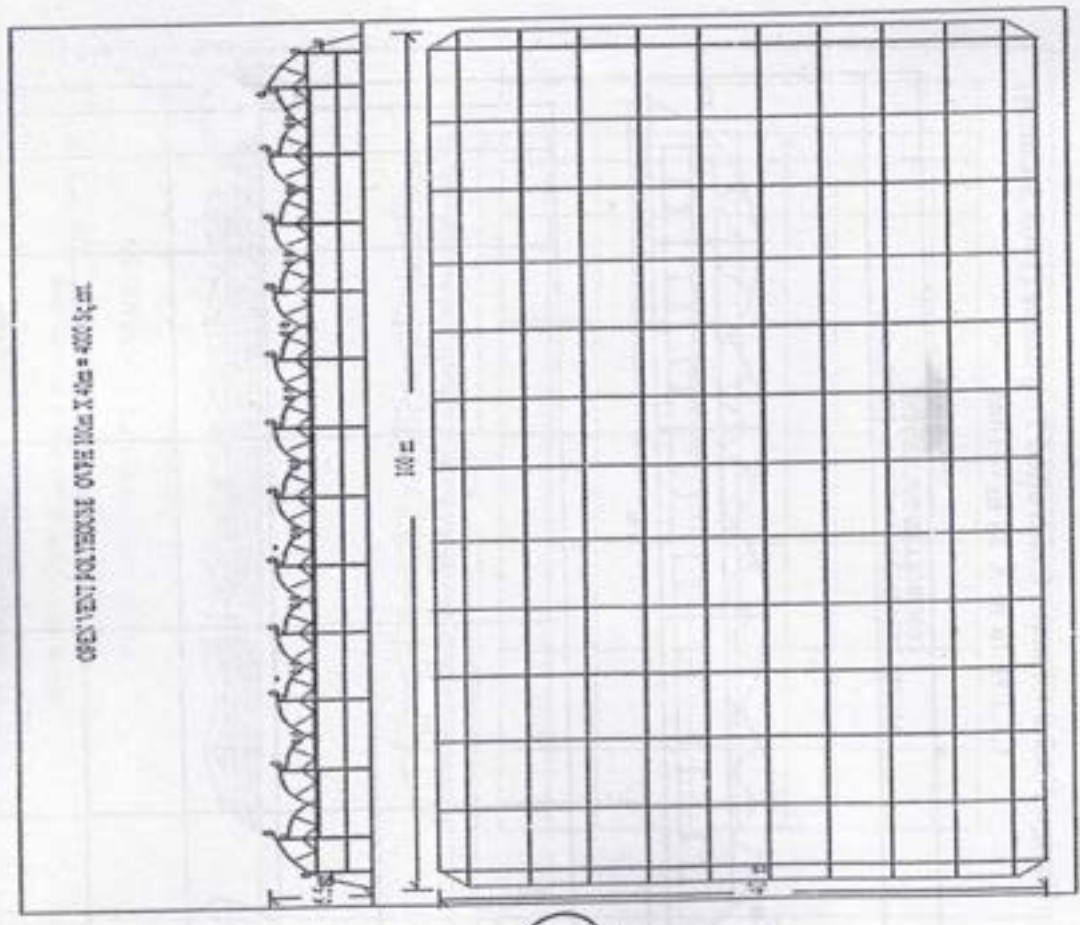
प्रकल्प व्यवस्थापक
 महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
 आयाज व आस्पती मंडळ, पुणे-५

Design No.2.1 Climate Controlled Polyhouse.(1008 Sq.m
CCPH 28 m X 36 m = 1008

Design No.1.9 Open Vent Polyhouse.(4000 Sq.mtrs)
OVPH 100 m X 40 m =4000

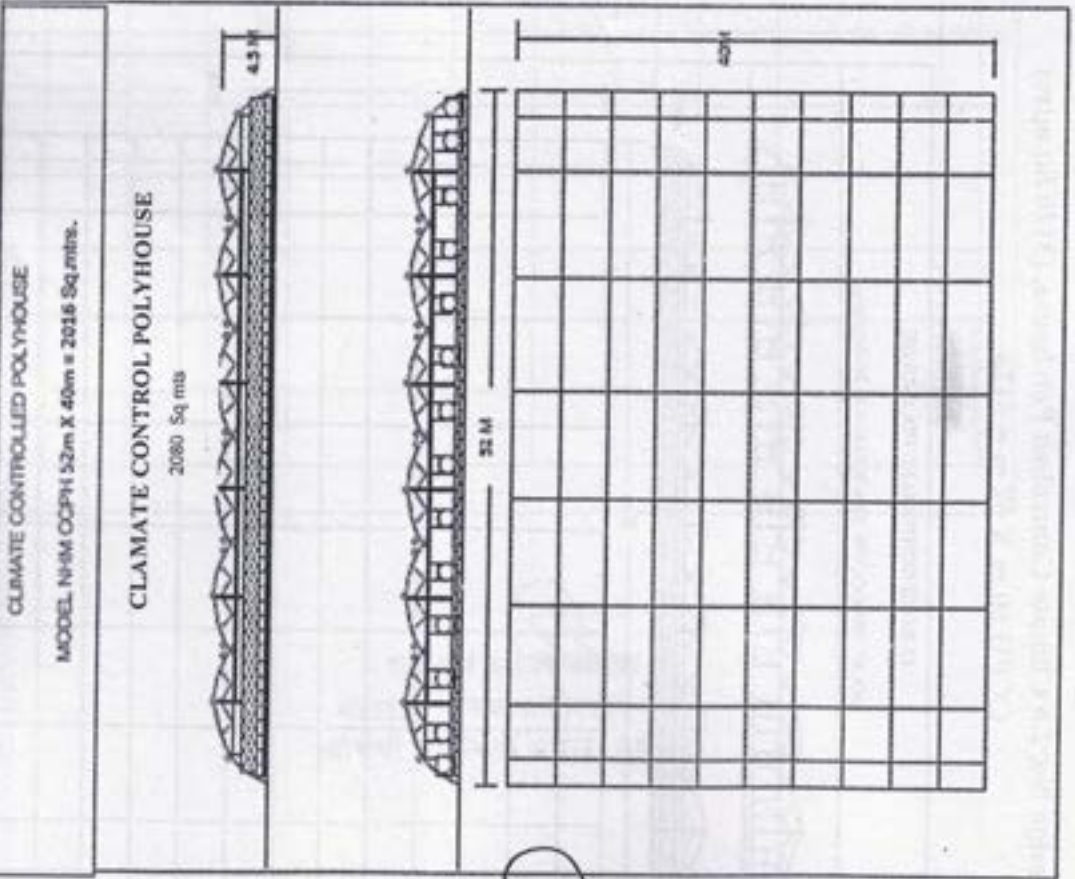

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

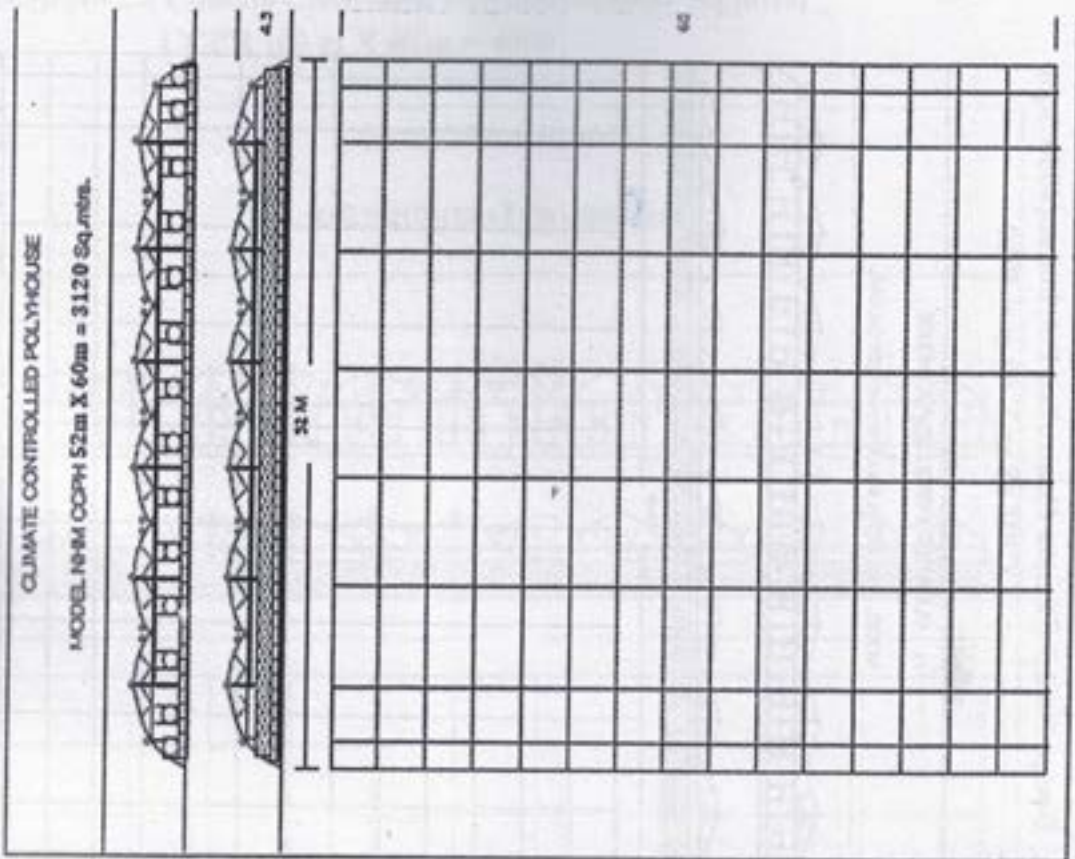

Design No.2.4 Climate Controlled Polyhouse.(2016 Sq.mtrs)
CCPH 52m X 40 m = 2080

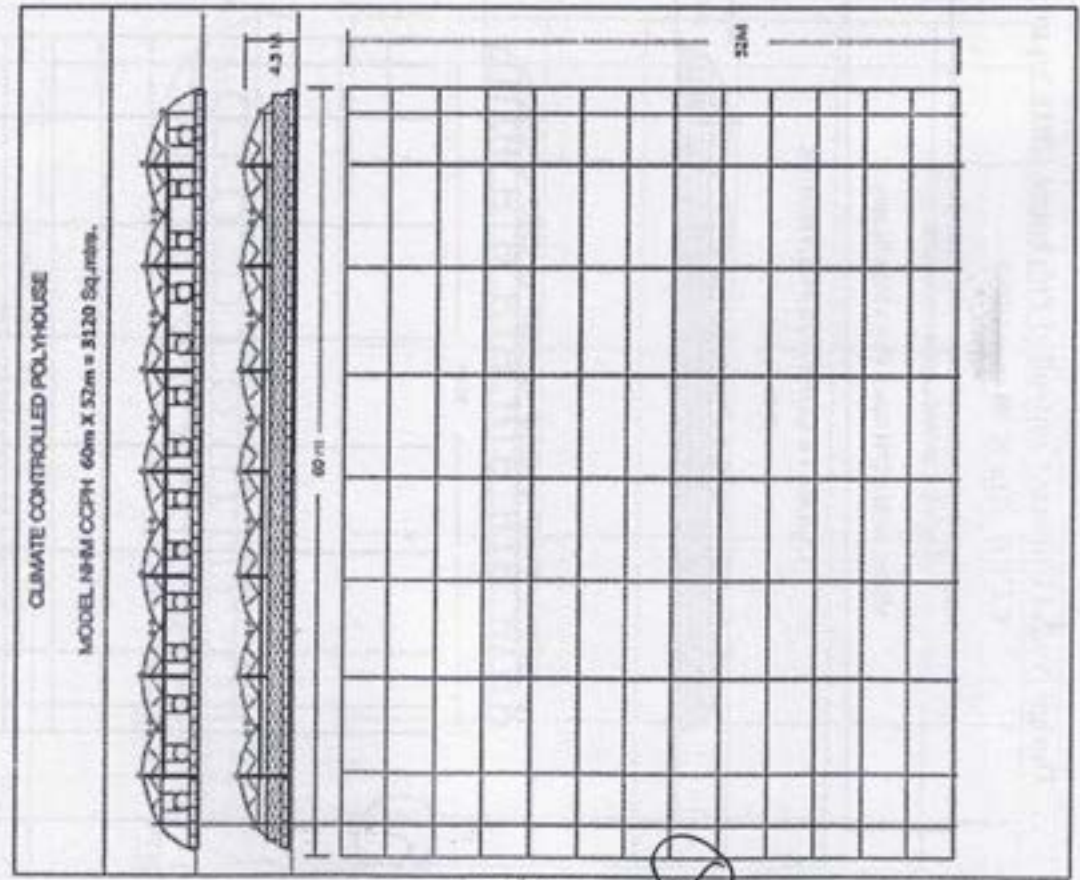
Design No.2.5 Climate Controlled Polyhouse. (3120 Sq.mtrs)
CCPH 52m X 60 m = 3120

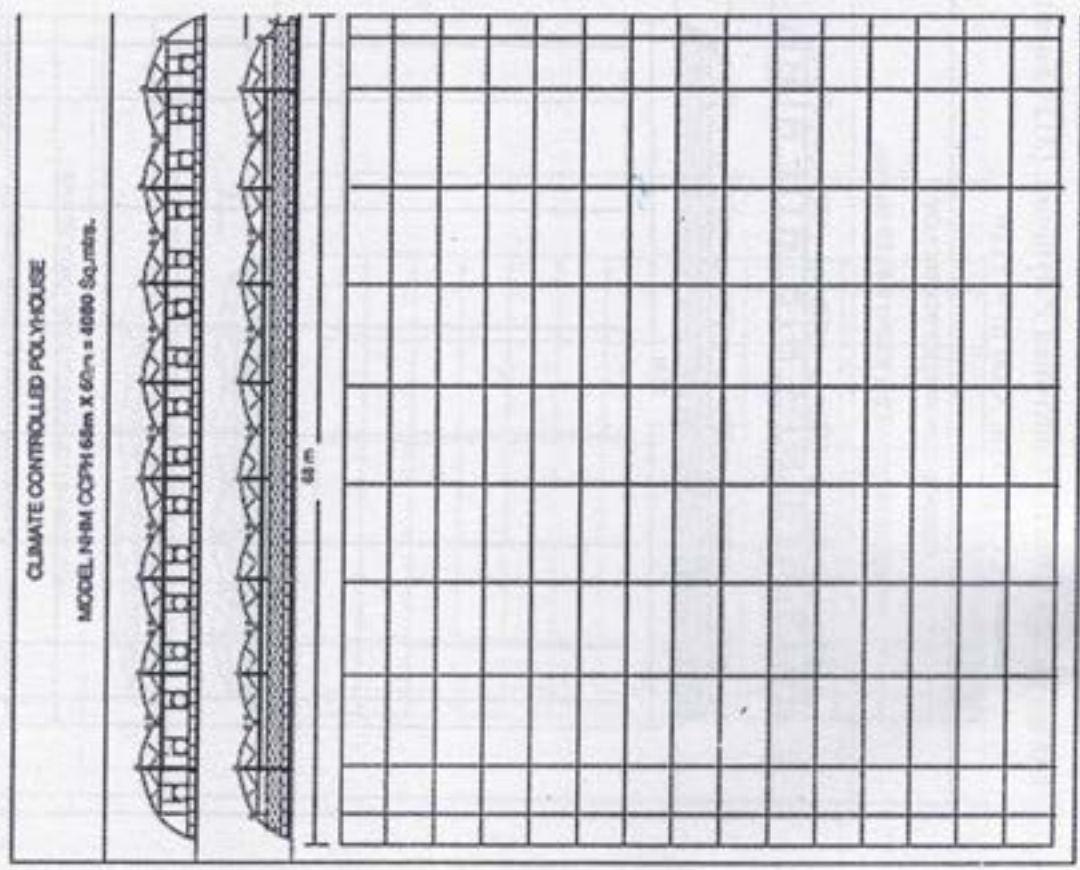
प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

Design No. 2.6 Climate Controlled Polyhouse. (3120 Sq.mtrs)
CCPH 60 m X 52 m = 3120

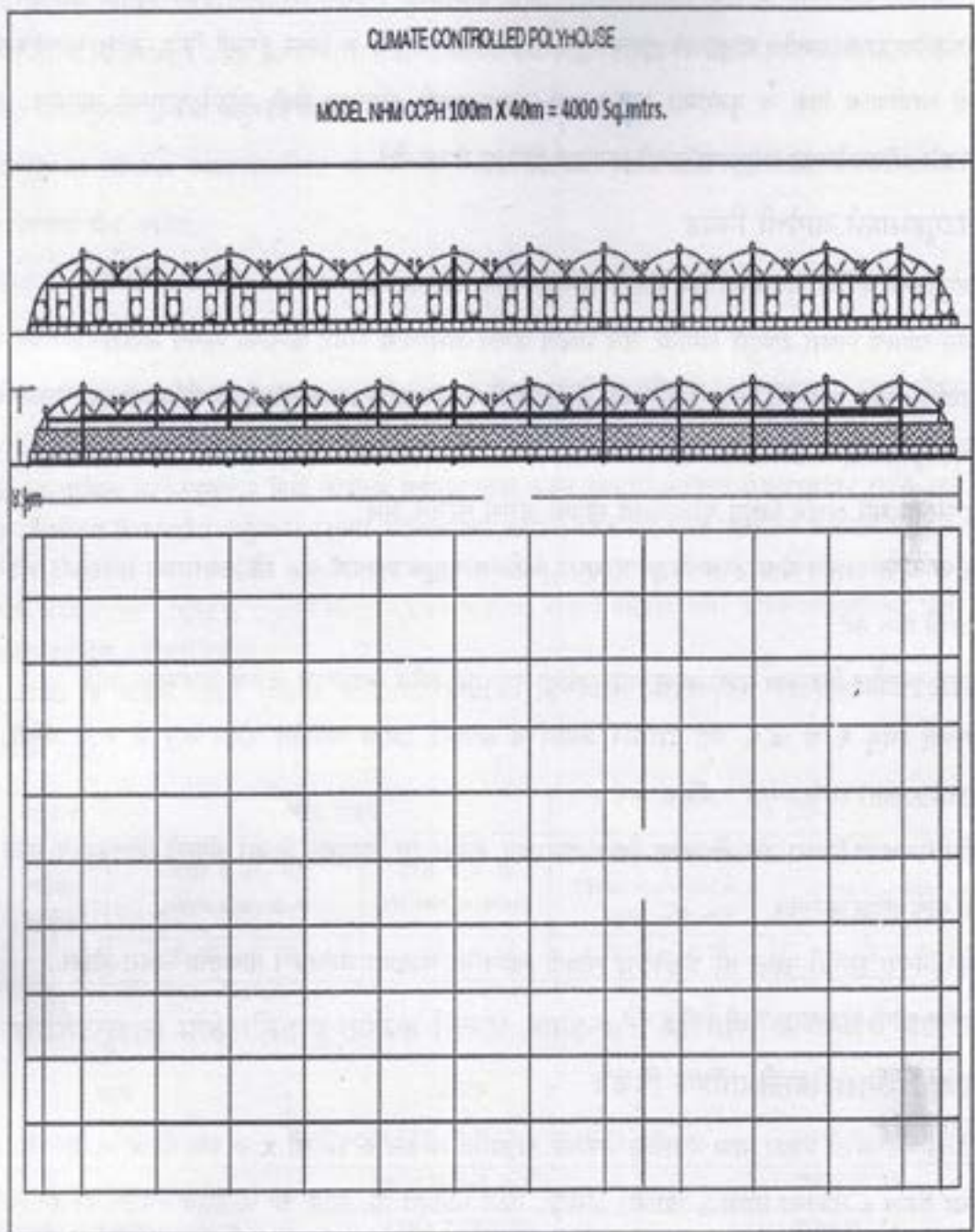
Design No.2.7 Climate Controlled Polyhouse.(4080 Sq.m
CCPH 68 m X 60 m = 4080

प्रकल्प व्यवस्थापक
 महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
 औषधी वनस्पती संरक्षण मंत्रालय

Design No.2.8 Climate Controlled Polyhouse.(4000 Sq.mtrs)
CCPH 100 m X 40 m = 4000

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

प्रकरण - ३

शेडनेटगृह उभारणी

शेडनेटगृहाचा उपयोग प्रामुख्याने गुणवत्तापूर्ण रोपवाटीका, हंगामी व बिगर हंगामी पिके, उच्च मुल्यांकित देशी व परदेशी भाजीपाला पिके व फुलांच्या गुणवत्तापूर्ण उत्पादनासाठी करण्यात येतो. शेडनेटगृहामध्ये तापमान, आर्द्रता व कार्बनडाय ऑक्साईडच्या प्रमाणावर काही प्रमाणात नियंत्रण ठेवता येते.

● शेडनेटगृहासाठी जागेची निवड

शेडनेटगृहाच्या जागेची निवड करताना खालीलप्रमाणे निकष अवलंबण्यात यावेत.

- १) जमीन चांगली निचरा होणारी असावी. उंच सखल जमीन असल्यास निवड केलेल्या जागेचे सपाटीकरण करावे.
- २) मोठ्या वृक्षाच्या सावलीत किंवा इमारतीच्या सावलीत किंवा इमारतीच्या आडोशाची जागा निवडण्यात येऊ नये.
- ३) भरपूर सूर्यप्रकाश मिळेल अशी जागा निवडावी.
- ४) शेडनेटगृहासाठी अखंड विद्युत पुरवठ्याची सुविधा असणे गरजेचे आहे.
- ५) संभाव्य धोके लक्षात घेता उच्च विद्युत दाबाच्या वृहिन्या पासून शक्यतो ३.० मी. अंतराच्या परिसरात शेडनेटगृहाची उभारणी करू नये.
- ६) शेडनेट गृहातील पिकांच्या पाणी व्यवस्थापनाकरिता पाण्याचा स्रोत जवळपास असणे आवश्यक आहे.
- ७) पाण्याचा सामू ६ ते ७.५ च्या दरम्यान असेल व क्षारतेचे प्रमाण जास्तीत जास्त ०.१ ते ०.३ मीली. मोहोज (mmhos/cm) इतके असणे अपेक्षित आहे.
- ८) जमीन पाण्याचा निचरा होणारी नसेल किंवा क्षारयुक्त असेल तर पाण्याचा निचरा होणारी वालुकामय माती वापरून गादी वाफे तयार करावेत.
- ९) जमीन निचरा होणारी नसेल तर शेडनेटगृह भोवती लहान चर काढावा जेणेकरून पाण्याचा निचरा होईल.
- १०) पाणथळ जागा शेडनेटगृहासाठी निवडू नये.

● शेडनेटगृह उभारणीसाठी तांत्रिक निकष

- १) फाऊंडेशन पाईपसाठी पक्का पाया घेतलेला असावा. खड्ड्याचा आकार ०.३० मी x ०.३७ मी x ०.७५ मी. (जमिनी लगतचा व्यास x तळाचा व्यास x खोली) असावा. त्यात मधोमध जी. आय. चा फाऊंडेशन पाईप बसवून त्यास होल्ड फास्ट बार टाकून १:४:८ प्रमाणात सिमेंट, वाळू, खडी घेऊन तयार केलेले सिमेंट कॉक्रीट भरावे.
- २) शेडनेटगृहाचे विविध मॉडेल व आकारमानानुसार प्रामुख्याने फ्लॅट टाईप शेडनेट हाऊस (Flat Type Shadenet House - FTSNH) व राऊंड टाईप शेडनेट हाऊस (Round Type Shadenet House-RTSNH) प्रकार आहेत. राऊंड टाईपसाठी आराखडयाप्रमाणे बाजूची उंची व मध्यभागाची उंची ठेवण्यात यावी. शेडनेटगृहासाठी आवश्यकतेनुसार ५० किंवा ७५ टक्के शेडींगची शेडनेट वापरण्यात यावी. शेडनेटचे फिटींग ॲल्युमिनियम चॅनेल पट्टीमध्ये स्प्रिंगच्या सहाय्याने केलेले असावे.
- ३) शेडनेटगृहामध्ये स्प्रिंकलर किंवा ड्रिप इरिगेशनची सोय केलेली असावी.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व

औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

- ४) शेडनेटगृहाला सर्व बाजूंनी जमिनीपासून १.० मीटर उंचीपर्यंत स्काईटिंगसाठी १२० GSM च्या जीओ फॅब्रिक फिल्मचा उपयोग करण्यात यावा.
- ५) शेडनेटगृहाच्या आतून किडरोधक नेट लावणे आवश्यक आहे. कारण त्यामुळे फुले व भाजीपाला पिकांवर येणाऱ्या किडीचा तसेच किडीमार्फत प्रसार होणाऱ्या रोगाच्या प्रसारास जबाबदार असणाऱ्या किटकांच्या प्रवेशास अवरोधन होऊन विशेषतः विषाणूजन्य रोगांचा प्रादुर्भाव कमीत कमी करता येणे शक्य होईल.
- ६) शेडनेटगृहाच्या सांगाडा उभारणीकरिता योजनेतर्गत निवड झालेल्या लाभाध्यास पुढीलप्रमाणे दोन पर्याय उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत.
- i) शेडनेटगृह सांगाडा उभारणी Type I Structure - IS 1161: 2014 या मानांकनाच्या निकषाप्रमाणे जीआय पाईपचा वापर (सर्व मॉडेल्स)
- ii) शेडनेटगृह सांगाडा उभारणी Type II Structure - 2.00 मिमी जाडीच्या जीआय पाईपचा वापर. (सर्व मॉडेल्स)
- शेडनेटगृह उभारणीकरिता २ मिमी जाडीच्या जीआय पाईपची शिफारस राज्यस्तरीय तज्ञ समितीने केली आहे. सन २०१७-१८ पूर्वीच्या मान्यतेनुसार २ मिमी जाडीच्या पाईपचा वापर करून उभारणी केलेल्या शेडनेटगृहाच्या क्षेत्रीय अभ्यासानुसार व तज्ञ समितीच्या शिफारशीस अनुसरून स्ट्रक्चर स्टॅबिलिटीचा अहवाल प्राप्त होई पर्यंत तात्पुरत्या स्वरूपात (Adhoc Basis) फक्त सन २०२३-२४ या वर्षाकरिता प्रस्तावित करण्यात येत आहेत. सदर पर्याय शेतकऱ्यांना उपलब्ध करून देताना त्याच्या स्वतःच्या जबाबदारीवर शेडनेटगृह उभारणीकरिता २ मिमी जाडीच्या जीआय पाईपचा वापर करित असल्याबाबत लेखी हमी पत्र लाभाध्याकडून घेणे अनिवार्य राहिल.
- ७) फ्लॅट टाईप व राऊंड टाईप शेडनेट हाऊसची उभारणी करतेवेळी मॉडेलनुसार खालीलप्रमाणे ग्रीड असणे आवश्यक आहे.

मॉडेल	फ्लॅट टाईप		राऊंड टाईप	
	उंची ३.२५ मी (With Corridor)	उंची ४.० मी (With Corridor)	उंची ४.० मी (With Corridor as a optional item)	उंची ५.० मी (With Corridor as a optional item)
ग्रीड साईज	६ मी x ६ मी	४ मी x ६ मी	६ मी x ४ मी	६ मी x ४ मी

शेडनेटगृहाचे मॉडेलनिहाय तांत्रिक निकष, साहित्याचे परिमाण व खर्चाचे मापदंड

बाब	प्रकार	तक्ता व आराखडा क्र.
सामाईक तांत्रिक निकष	फ्लॅट टाईप (FT) व राऊंड टाईप (RT)	तक्ता क्र. १२
जी.आय. पाईपकरिता प्रकार व आकारमानानुसार तांत्रिक निकष	(फ्लॅट टाईप-३.२५मी),	तक्ता क्र. १३
	(फ्लॅट टाईप-४मी),	तक्ता क्र. १४
	(राऊंड टाईप-४मी)	तक्ता क्र. १५
	(राऊंड टाईप-५मी)	तक्ता क्र. १६
टॅपनेट, इन्सेक्टनेट व इतर साहित्यांचे तांत्रिक निकष		तक्ता क्र. १७
प्रति चौ.मी. निश्चित केलेले खर्चाचे मापदंड		तक्ता क्र. १८
Modelwise Quantity of Material (Type I & II) Structure	(फ्लॅट टाईप - ३.२५ मी)	तक्ता क्र. १९ (आराखडा क्रमांक ३.१ ते ३.४)
	(फ्लॅट टाईप - ४ मी)	तक्ता क्र. १९ (आराखडा क्रमांक ४.१ ते ४.४)
	(राऊंड टाईप - ४ मी)	तक्ता क्र. २० (आराखडा क्रमांक ५.१ ते ५.४)
	(राऊंड टाईप - ५ मी)	तक्ता क्र. २० (आराखडा क्रमांक ६.१ ते ६.४)
Round type Structure-	Type I & II Structure	तक्ता क्र. २१ (आराखडा क्रमांक ५.५ ते ५.८)

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
ओषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

**शेडनेटगृह उभारणीसाठी लागणाऱ्या फ्लॅट टाईप (FT) व राऊंड टाईप (RT)
प्रकारासाठी साहित्यांचे तांत्रिक निकष**

1	All members of the structure should be made of Galvanized Iron (GI) with minimum 50 microns thick galvanising
2	All members should be of minimum thickness as per Specification/Standards, which shall be verified by equivalent minimum weight
3	Members should not be welded to one another, but fixed with the nut bolts
4	Members should not have any welded joints.
5	The overall slope of the foundation should be between 1 % and 2 %

Table No. 13: Specifications for NHM-FTNH Less height models (3.25 mtr.)

1	Grid should be of 6m X 6m							
2	Top height should be minimum 3.25 mtrs.							
3	2.0 m wide periphery corridors on all four sides shall be used							
Specifications of GI pipe			Type I Structure (IS 1161:2014)			Type II Structure		
Sr.No	Particulars	Size (Nominal Diameter)	Size (Outside Diameter)	Thickness (mm)	Weight (Kg/Mtr.)	Minimum Size (Outside Diameter)	Minimum Thickness (mm)	Minimum Weight (Kg/Mtr.)
1	Tor bar for hold-fast in foundation	n.a.	8mm	--	--	8mm	---	----
2	Foundation for Main columns	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42mm	2.0	2.1
3	Foundation for periphery Middle Columns	1 "	33.7mm	2.6	1.99	33mm	2.0	1.6
4	Main Columns	1 ½ "	48.3mm	2.9	3.25	48mm	2.0	2.3
5	Periphery Middle Columns	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
6	Truss	1 "	33.7mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
7	Purlins	1"	33.7mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
8	Main Corridor	1 ¼"	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
9	Middle Corridor	1 "	33.7mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
10	Door	1"	33.7mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
11	Door Coloumn	1 "	33.7mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
12	Door Corridor	1 "	33.7mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
13	Door top	1"	33.7mm	2.6	1.99	33 mm	2.0	1.6
14	2m Wide periphery corridors on all 4 sides shall be used							

टीप :- 42.4 mm आणि 48.4 mm या पाईपची जोडणी Crimping करून करण्यात यावी. याबाबत संबंधित सेवा पुरवठादारांना अवगत करण्यात यावे.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

Table No. 14: Specifications for NHM-FTNH More height models (4 mtr.)

1	Grid should be of 4m X 6m							
2	Top height should be minimum 4 mtrs.							
3	2.0 m wide periphery corridors on all four sides shall be used							
Specifications of GI pipe			Type I Structure (IS 1161:2014)			Type II Structure		
Sr. No.	Particulars	Size (Nominal Diameter)	Size (Outside Diameter)	Thickness (mm)	Weight (Kg/Mtr.)	Minimum Size (Outside Diameter)	Minimum Thickness (mm)	Minimum Weight (Kg/Mtr.)
1	Tor bar for hold-fast in foundation	n.a.	8mm	--	--	8mm	--	--
2	Foundation for Main columns	1 ½ "	48.3mm	2.9	3.25	48 mm	2.0	2.3
3	Foundation for periphery Middle Columns	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
4	Main Columns	2"	60.3mm	2.9	4.11	60 mm	2.0	2.9
5	Periphery Middle Columns	1 ½ "	48.3mm	2.9	3.25	48 mm	2.0	2.3
6	Truss	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
7	Purlins	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
8	Main Corridor	1 ½ "	48.3mm	2.9	3.25	48 mm	2.0	2.3
9	Middle Corridor	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
10	Door	1"	33.7mm	2.6	1.99	33mm	2.0	1.6
11	Door Coloumn	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
12	Door Corridor	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
13	Door top	1"	33.7mm	2.6	1.99	33mm	2.0	1.6
14	2m Wide periphery corridors on all 4 sides shall be used							

 प्रकल्प व्यवस्थापक
 महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
 औषधी वनस्पती संश्लेषण, पुणे - ५

Table No. 15: Specifications for NHM-RTNH Less height models (4mtr.)

1	Grid should be of 6m X 4m							
2	Top height should be minimum 4.0 mtrs.							
3	corridors shall be used as aoptional item							
Specifications of GI pipe			Type I Structure (IS 1161:2014)			Type II Structure		
Sr. No.	Particulars	Size (Nominal Diameter)	Size (Outside Diameter)	Thickness (mm)	Weight (Kg/Mtr.)	Minimum Size (Outside Diameter)	Minimum Thickness (mm)	Minimum Weight (Kg/Mtr.)
1	Tor bar for hold-fast in foundation	n.a.	8mm	--	--	8mm	---	---
2	Foundation for columns	1 ½ "	48.3mm	2.9	3.25	48mm	2.0	2.3
3	Columns	2"	60.3mm	2.9	4.11	60mm	2.0	2.9
4	Truss bend	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	48mm	2.0	2.3
5	Purlins	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42 mm	2.0	2.1
6	Truss Bottom	1"	33.7mm	2.6	1.99	33mm	2.0	1.6
7	Truss Member	1"	33.7mm	2.6	1.99	33mm	2.0	1.6
8	Door	1"	33.7mm	2.6	1.99	33mm	2.0	1.6
9	Door Coloumn	1"	33.7mm	2.6	1.99	33mm	2.0	1.6
10	Door top	1"	33.7mm	2.6	1.99	33mm	2.0	1.6
11	Corridor as optional item	1 ½ "	48.3mm	2.9	3.25	48mm	2.0	2.3

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

Table No. 16 : Specifications for NHM-RTNH More height models (5mtr.)

1	Grid should be of 6m X 4m							
2	Top height should be minimum 5 mtrs.							
3	<u>Corridors shall be used as optional item.</u>							
Specifications of GI pipe			Type I Structure (IS 1161:2014)			Type II Structure		
Sr. No.	Particulars	Size (Nominal Diameter)	Size (Outside Diameter)	Thickness (mm)	Weight (Kg/Mtr.)	Minimum Size (Outside Diameter)	Minimum Thickness (mm)	Minimum Weight (Kg/Mtr.)
1	Tor bar for hold-fast in foundation	n.a.	8mm	--	--	8mm	--	--
2	Foundation for columns	1 ½ "	48.3mm	2.9	3.25	48mm	2.0	2.3
3	Columns	2"	60.3mm	2.9	4.11	60mm	2.0	2.9
4	Truss bend	1 ½ "	48.3mm	2.9	3.25	48mm	2.0	2.3
5	Purlins	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42mm	2.0	2.1
6	Truss Bottom	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42mm	2.0	2.1
7	Truss Member	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42mm	2.0	2.1
8	Door	1"	33.7mm	2.6	1.99	33mm	2.0	1.6
9	Door Coloumn	1 ¼ "	42.4mm	2.6	2.55	42mm	2.0	2.1
10	Door top	1"	33.7mm	2.6	1.99	33mm	2.0	1.6
11	Corridor as optional item	1 ½ "	48.3mm	2.9	3.25	48mm	2.0	2.3

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

Table No. - 17 : Specifications of other items for FT and RT models

Sr. No.	Particulars	BIS Standard	Specifications				
1	Shade net Tape net	IS 16008 (Part I) : 2016	UV stabilized	Shade %	35%	50%	75%
				Min GSM	80	100	120
2	Shade net Mono net	IS 16008 (Part II) : 2016	UV stabilized	Shade %	35%	50%	75%
				Min GSM	95	125	310
3	Insect net	IS 16513 : 2016	UV stabilised	Mesh	30 mesh	40 mesh	50 mesh
				Min GSM	90	105	125
4	Laminated woven PE fabric for apron		UV stabilized, having minimum 120 GSM weight & minimum tear strength of 100 Kg/cm ² should be used for side apron which shall be minimum 1m above ground level				
5	Aluminium profiles		Minimum 190 gms per mtr.				
6	Locking Springs		Minimum 2.3 mm thick spring steel, duly hardened & zinc plated /plastic coated/powder coated				
7	Screws		Minimum 20mm Self drilling tapping				
8	Clamps		Made out of pre galvanised sheet having minimum 2.5mm thickness & shall resist 400 hours of salt spray test				
9	Nuts & bolts		High tensile nuts & bolts of minimum 8mm thick, duly zinc plated & shall resist 150 hours of salt spray test				
10	Door		Door should be made out of UV stabilized FRP with minimum 1mm thickness., 2m x 1m size & fixed on SS heavy Hinges.				
11	Grids		FTLH-3.25m with Corridor	FTMH-4m with Corridor	RTLH-4m Corridor as a optional item	RTMH-5m Corridor as a optional item	
			6m x 6m	4m x 6m	6m x 4m	6m x 4m	

Note : Choice of Colour and shading percentage of cladding material for roof and sides shall be solely of Farmers choice as per the requirement of the crops and guidance given to the farmers by different agencies.

Tolerances for Tapanet, Mononet, Insect net for measurement	
Tape net - IS 16008 : 2016 Part - I	Tolerance percentage is +6 in GSM
Mono net - IS 16008 : 2016 Part - II	Tolerance percentage is +6 in GSM
Insect net - IS 16513 : 2016	Tolerance percentage is ± 5 in GSM

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

शेडनेटगृह उभारणीसाठी निश्चित केलेले खर्चाचे मापदंड (Cost norms)

शेडनेटगृहाच्या फ्लॅट टाईप (Flat Type) व राउंड टाईप (Round Type) प्रकाराच्या उभारणीसाठी अनिवार्य साहित्याच्या (सांगाडा, उभारणी खर्च, कंट्रोल हेड, ठिबक सिंचन आणि फॉगिंग यंत्रणेसह) खर्चासाठी आकारमानानुसार प्रति चौ.मी. क्षेत्रासाठी येणाऱ्या खर्चाचे महत्तम मापदंड खालीलप्रमाणे आहेत. या महत्तम मापदंडाप्रमाणे आलेला खर्च किंवा प्रत्यक्ष लाभाध्याने केलेला खर्च (विलानुसार) यापैकी जे कमी असेल त्या खर्चाच्या ५० टक्के अनुदान देय राहिल.

Table No.18 शेडनेटगृह उभारणीचे अनिवार्य साहित्याकरिता आकारमानानुसार अनुदान परिगणनेचे मापदंड
(रक्कम रु.)

क्र.सं.	क्षेत्र नर्पादा (आर)	प्रौढप्रमाणे आकारमान (चौ.मी.)	सांगाडा उभारणी खर्च मापदंड (रु.प्रती चौ.मी.) (Type I Structure 2.9 mm)	**कंट्रोल हेड, ड्रिप व फॉगिंग सिस्टिम खर्च मापदंड (रु.प्रती चौ.मी.)	सर्वसाधारण क्षेत्र (खर्च मापदंड रु.प्रती चौ.मी.) (सांगाडा उभारणी व कंट्रोल हेड, ड्रिप व फॉगिंग सिस्टिम सहित)	डोंगराळ क्षेत्राकरिता खर्च मापदंड (रु.प्रती चौ.मी.)	सांगाडा उभारणी खर्च मापदंड (रु.प्रती चौ.मी.) (Type II Structure 2.0 mm)	**कंट्रोल हेड, ड्रिप व फॉगिंग सिस्टिम खर्च मापदंड (रु.प्रती चौ.मी.)	सर्वसाधारण क्षेत्र सांगाडा उभारणी व ठिबक सिंचन, फॉगिंग यंत्रणा व इरिगेशन सिस्टिम सहित खर्च मापदंड (रु.प्रती चौ.मी.)	डोंगराळ क्षेत्राकरिता खर्च मापदंड (रु.प्रती चौ.मी.)
शेडनेटगृह Flat Type उंची ३.२५ मी. (With Corridor) ६मी X ६मी	१०	१०१२	४७५	१२०	५९५	६८४	४२६	१२०	५४६	६२८
	२०	२०८०	४००	१०३	५०३	५७८	३५९	१०३	४६२	५३१
	३०	३०४०	३८१	९६	४७७	५४९	३४२	९६	४३८	५०४
	४०	४०००	३६८	८८	४५६	५२४	३२९	८८	४१७	४८०
शेडनेटगृह Flat Type उंची ४.० मी. (With Corridor) ४मी X ६मी	१०	१०४०	६२४	११८	*७४२	*८५३	५३४	११८	६५२	७५०
	२०	२०४८	५४२	१०४	६४६	७४३	४६३	१०४	५६७	६५२
	३०	३०४०	५१५	९६	६११	७०३	४४०	९६	५३६	६१६
	४०	४०००	४९९	८८	५८७	६७५	४२५	८८	५१३	५९०
शेडनेटगृह Round Type उंची ४.० मी. (Without Corridor) ६मी X ४मी	१०	१००८	६३६	१२०	*७५६	*८६९	५४५	१२०	६६५	७६५
	२०	२०१६	५७७	१०६	६८३	७८५	४९१	१०६	५९७	६८७
	३०	३०२४	५६६	९६	६६२	७६१	४८१	९६	५७७	६६४
	४०	४०३२	५५१	८८	६३९	७३५	४६७	८८	५५५	६३८
शेडनेटगृह Round Type उंची ५.० मी. (Without Corridor) ६मी X ४मी	१०	१००८	७७३	१२०	*८९३	*१०२७	६२४	१२०	*७४४	*८५६
	२०	२०१६	६८१	१०५	*७८६	*९०४	५४१	१०५	६४६	७४३
	३०	३०२४	६५५	९६	*७५१	*८६४	५१९	९६	६१५	७०७
	४०	४०५६	६५३	८७	*७४०	*८५१	५१५	८७	६०२	६९२

१. उपरोक्त नमूद खर्चाचे मापदंड वस्तु व सेवा (GST) करासह आहते.
२. *शेडनेटगृह उभारणीचे दर प्रचलित दराप्रमाणे मॉडेलनिहाय सुधारित केले असून केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना सन २०१४-१५ प्रमाणे सर्वसाधारण क्षेत्रासाठी रु.७१०/- प्रति चौ.मी. व डोंगराळ क्षेत्रासाठी रु.८१६/- प्रति चौ.मी.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
क्रीडा व शैक्षणिक संस्था

खर्चाच्या मापदंडाच्या मर्यादेतच अनुदान देय राहिल. अधिकचा येणारा खर्च लाभार्थ्यांने स्वतः करावयाचा आहे हे क्षेत्रीयस्तरावरील अधिकारी / कर्मचारी यांनी लाभार्थ्यांच्या निदर्शनास आणून द्यावे.

३. उपरोक्तप्रमाणे सांगाडा उभारणीच्या खर्चाचे मापदंड देण्यात आलेले आहेत. **ठिबक सिंचन (रु.२०/- प्रती चौ.मी.), फॉर्गिंग यंत्रणा (रु.२५/- प्रती चौ.मी.) व उर्वरित मापदंड कंट्रोल हेड या घटकांकरिता मॉडेलनिहाय ग्राह्य घरण्यात यावेत.
४. शोडनेटगृहासाठी ऐच्छिक साहित्य तक्ता क्र. २२ मध्ये दिलेल्या यादी व तपशीलाप्रमाणे लाभार्थी ऐच्छिक साहित्याचा वापर करू शकतील. सदरचा खर्च हा उच्चतम मापदंडाच्या (रु. ७१० प्रति चौ.मी.) मर्यादेतच करावयाचा आहे.
५. शोडनेटगृहासाठी ऐच्छिक घटकांच्या खर्चाचे मापदंड :-
शोडनेटगृह उभारणीकरिता शेतकरी तक्ता क्र. २२ प्रमाणे ऐच्छिक साहित्याचा वापर करू शकतात. त्यानुसार उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी प्रत्यक्षात वापरलेले ऐच्छिक साहित्याची तांत्रिक निकषांची पडताळणी करावी. आकारमाननिहाय प्रति चौ.मी मापदंडाप्रमाणे अनिवार्य घटकांचे (सांगाडा, उभारणी, इरिगेशन सिस्टीम) अनुदान वजा जाता, तक्ता क्र. २१ व २२ मध्ये ऐच्छिक साहित्यासाठी दिलेल्या प्रति चौ.मी. खर्चाच्या मापदंडाप्रमाणे उच्चतम अनुदानाच्या मर्यादेत (रु ७१० प्रति चौ.मी.) उर्वरित अनुदान ऐच्छिक घटकांसाठी देय राहिल.
६. वरिल तक्त्यामध्ये फ्लॅट टार्प व राउंड टार्प शोडनेटगृहासाठी मॉडेलनिहाय १०००, २०००, ३००० व ४००० चौ.मी. क्षेत्र मर्यादेसाठी प्रत्यक्ष येणाऱ्या आकारमाननिहाय लागणारे खर्चाचे महत्तम मापदंड दिलेले आहे.
७. या व्यतिरीक्त शेत परिस्थितीनुसार प्रत्यक्षात असलेल्या क्षेत्रासाठी खालीलप्रमाणे खर्चाचे मापदंड ग्राह्य घरावेत.

उदा. अ. १२८८ चौ.मी या आकाराच्या शोडनेट हाऊसचे अनुदान.

१. हा आकार १००० व २००० च्या मध्ये असल्याकारणाने १००० चे मापदंड रु.४७५/- प्रति चौ.मी व २००० चे मापदंड रु. ४००/- प्रति चौ.मी आहे.
दोन्हीतील फरक ४७५ - ४०० = ७५
२. १२८८ मध्ये १००० च्या पुढे १२८८ - १००० = २८८ अतिरिक्त चौ.मी. आहे. त्यामुळे मापदंडामध्ये पडणारा फरक खालीलप्रमाणे निश्चित होईल. २८८ x ७५/१००० = २१.६०
३. अंतिम देय मापदंड ४७५ - २१.६० = ४५३.४० हा दर अनुदानासाठी ग्राह्य घरण्यात यावा.
त्याप्रमाणे १२८८ x ४५३.४० = रु.५,८३,९७९/-

उदा. ब. १८४० चौ.मी या आकाराच्या शोडनेट हाऊसचे अनुदान.

१. हा आकार १००० व २००० च्या मध्ये असल्याकारणाने १००० चे मापदंड रु.४७५/- प्रति चौ.मी व २००० चे मापदंड रु. ४००/- प्रति चौ.मी आहे.
दोन्हीतील फरक ४७५ - ४०० = ७५ रु.
२. १८४० मध्ये १००० च्या पुढे १८४०-१००० = ८४० अतिरिक्त चौ.मी. आहे. त्यामुळे मापदंडामध्ये पडणारा फरक खालीलप्रमाणे निश्चित होईल. ८४० x ७५/१००० = ६३ रु.
३. अंतिम देय मापदंड ४७५ - ६३ = ४१२ रु.

उदा. क. २३९२ चौ.मी या आकाराच्या शोडनेट हाऊसचे अनुदान.

१. हा आकार २००० व ३००० च्या मध्ये असल्याकारणाने २००० चे मापदंड रु.४००/- प्रति चौ.मी व ३००० चे मापदंड रु. ३८१/- प्रति चौ.मी आहे.
दोन्हीतील फरक ४००-३८१ = १९ रु.
२. २३९२ मध्ये २००० च्या पुढे २३९२ - २००० = ३९२ अतिरिक्त चौ.मी. आहे. त्यामुळे मापदंडामध्ये पडणारा फरक खालीलप्रमाणे निश्चित होईल. ३९२ x १९/१००० = ७.४५
३. अंतिम देय मापदंड ४००-७.४५ = ३९२.५५

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

Table No. 19

Modelwise Quantity of GI Pipe required for erection of Shadenethouse (Flat Type) Structure (Type I / II)

Sr. No.	Particulars	Unit	Model NHM-FTSH Height 3.25 M (Grid Size - 6m x 6m)				Model NHM-FTSH Height 4.0 M (Grid Size - 4m x 6m)			
			Dimensions (Sq. Mtr.) As Per Grid				Dimensions (Sq. Mtr.) As Per Grid			
			1012 22 X 46	2080 40 X 52	3040 40 X 76	4000 40 X 100	1040 20 X 52	2048 32 X 64	3040 40 X 76	4000 40 X 100
A	Material		Quantity				Quantity			
1	GI Pipes (Type I - IS 1161:2014) OR GI Pipes (Type II-2.0 mm thickness Pipe)	Kgs.	1856	3239	4512	5784	3056	5335	7518	9682
2	Shade Net (Tapenet / mononet / thermal / chromatic net on roof)	Sq.mtrs	903	2058	3066	4074	806	1764	2722	3629
3	Insect Net (on sides)	Sq.mtrs	425	576	728	879	522	703	854	1036
4	Laminated woven film (apron)	Sq.mtrs	213	288	364	439	217	293	356	432
5	Aluminium Profiles	Mtrs.	285	509	694	879	358	648	930	1194
6	Locking spring	Mtrs.	414	741	1010	1278	520	942	1352	1736
7	Self drilling tapping Screws	Nos.	544	972	1325	1678	715	1296	1859	2387
8	Clamps & Accessories	Sq.mtrs	1012	2080	3040	4000	1040	2048	3040	4000
9	High Tensile Nuts & Bolts	Sq.mtrs	1012	2080	3040	4000	1040	2048	3040	4000
10	UV stabilised FRP-Door	Nos.	1	1	1	1	1	1	1	1
11	Foundation-civil material	Nos.	98	153	205	257	123	196	262	326
12	Fabrication	Sq.mtrs	1012	2080	3040	4000	1040	2048	3040	4000
13	Foundation	Nos.	98	153	205	257	123	196	262	326
14	Installation	Sq.mtrs	1012	2080	3040	4000	1040	2048	3040	4000
	a) Control Head - 1000	Unit	1	1	1	1	1	1	1	1
	b) Irrigation System	Unit	1	1	1	1	1	1	1	1
15	c) Fogging System	Unit	1	1	1	1	1	1	1	1
16	Optional Items									

As per Table No.22

Table No. 21 : Round Type Shade net House - Quantity of GI Pipe (Kg) - Without & With Corridor

Sr. No	Structure Height	Without Corridor				With Corridor			
		Model Size	Area (Sq.m)	Quantity of GI Pipe (Kg)		Model Sizes	Area (Sq.m)	Quantity of GI Pipe (Kg)	
				Type I (IS 1161 : 2016)	Type II (2.0 mm)			Type I (IS 1161 : 2016)	Type II (2.0 mm)
1	Height 4.0 meter	36 m X 28 m	1008	3238	2448	28 m X 36 m	1008	3297	2451
2		36 m x 56 m	2016	6163	4658	40m X 48m	1920	6143	4580
3		42m x 72m	3024	9079	6863	40m X 76m	3040	9622	7180
4		72m x 56m	4032	12035	9101	64m X 64m	4096	12889	9633
5	Height 5.0 meter	36 m X 28 m	1008	4267	3124	28 m X 36 m	1008	3868	2812
6		42m x 48m	2016	8115	5924	40m X 48m	1920	7254	5284
7		54m x 56m	3024	11971	8764	40m X 76m	3040	11371	8290
8		78m x 52m	4056	15987	11605	64m X 64m	4096	15302	11163

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य कलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

Table No. 22

List of Optional items that can be considered for subsidy if actually installed on site & invoices provided

Subsidy will be 50% of - "Maximum Cost or actual cost as per invoice" whichever is less							
Sr. No.	List of Items & their specifications	Maximum Cost in Rupees	Maximum cost including (GST) to be considered for following OVPH/SNH models				
			1000	2000	3000	4000	
1	Lux meter digital	5000	5000	5000	5000	5000	
2	Wet bulb Dry bulb thermometer	1500	1500	1500	1500	1500	
3	Digital Thermometer + Hygrometer	5000	5000	5000	5000	5000	
4	Tensiometers		Max. 4	Max. 8	Max. 8	Max. 8	
	Tensiometer Standard model fitted with suction meter, 0-100 centibar vacuum, with screwable ceramic tip and translucent head assembly with water trap: following sizes	15cm	5300				
		30cm	5500	22000	44000	44000	44000
		45cm	5700	22800	45600	45600	45600
		60cm	5850				
		75cm	6000				
	90cm	6200					
	Accessories-						
Tensiometer insertion coring tool		2500	2223	2223	2223	2500	
Hand suction Tensiometer priming syringe		1000	881	881	881	1000	
Tensiometer gauge recording chart (monthly) - pack of 12		300	256	256	256	300	
5	Air circulating Fans (to be used only when air circulation is limited due to following reasons-1) big area , 2) Less wind flow, 3) use of insect nets/bionets on sides		Max. 4	Max. 6	Max. 8	Max. 12	
	Each air circulating fans should have minimum 6 nos. of SS blades with following specifications as per the sizes		12000	48000	72000	96000	144000
	Number of fans to be allowed for subsidy should be limited as follows						
6	Fertilizer injecting units-						
	a	Gator pump	5000				
	b	Venturi	3500				
	c	HTP single piston pump (with electric motor & panel box)	25000	25000	25000	25000	
	d	HTP double piston pump (with electric motor & panel box)	35000				
	e	Self acting diaphragm pump	10000				
	Self acting piston pump	18000					
7	pH measuring devices		10000	10000	10000	10000	
8	EC measuring devices		10000	10000	10000	10000	
9	Change in Cladding material used						
	The cost will be calculated by multiplying the total ground area of the structure by the following additional cost which is given in Rs. Per Sq.mtrs. Subsidy will be 50% of this cost.						
	i) Cladding material used on Roof						

Additional cost in Rs. per Sq.mtrs. of Structure						
a	Shadenet-Mononet instead of Tape net	18	19	20	21	
b	Insect net instead of Tape net	18	19	20	21	
c	Chromatic coloured net (the supplier should warranty that the colour will not fade for minimum 3 years) instead of Shadenet (Tape net)	20	21	22	23	
d	Thermal net instead of Shadenet	50	51	52	53	
Double door entry room						
10	a	The double door entry room shall be minimum 4m x 4m	10000	10000	10000	10000
	b	Additional minimum 1 FRP door of 2m x 1m				
	c	Both doors shall be in different directions				
2 leaf door for tractor						
11	a	Two nos of FRP doors each leaf of 0.75m x 0.75m	2500	2500	2500	2500
Trilising System (Rs per Sq.mtrs.) for Vegetables consisting of-		40	40	40	40	
12	1) GI wire network fitted to structure					
	2) Crop Clips 8 nos per plant					
	3) Trillis twine					
13	Runner Pipe or Square runner pipe for fitting of Insect net with Apron Paper (half clamp, joiner, profile, spring, screw & installation etc) (Rs per Sq.mtrs.)		20	20	20	20
14	Round Type Shadnethouse Corridor		At actual			

टिप - शॅडनेट उभारणीमध्ये छताकरिता टेपनेट ऐवजी मोनोनेट / थर्मलनेट / क्रोमॅटीक / इनसेक्टनेट वापरल्यास वरिल ऐच्छीक साहित्याच्या यादीमधील खर्चाच्या मापदंडाप्रमाणे अधिकतम अनुदानाच्या मर्यादित अनुदान देय राहिल.

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

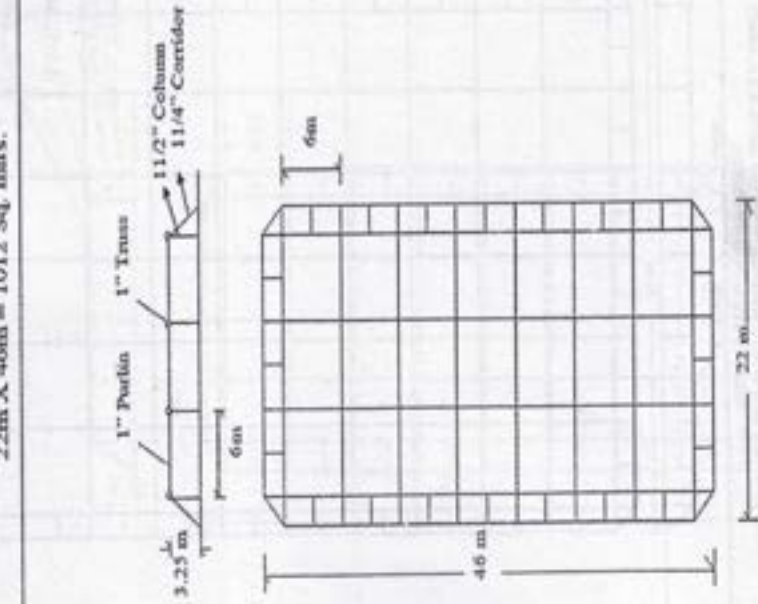
शेडनेटगृह उभारणीसाठी निश्चित केलेले विविध आराखडे (Designs)

शेडनेटगृहाच्या फ्लॅट टाईप (Flat Type) व राउंड टाईप (Round Type) या प्रकाराच्या शेडनेटगृहासाठी आकारमानानुसार विविध मॉडेल्स निश्चित केले असून त्यांचे अ (Designs) पुढीलप्रमाणे आहेत. लाभार्थीनी या ठरविण्यात आलेल्या आराखड्यानुसार शेडनेट हाकसची उभारणी करावी.

अ. फ्लॅट टाईप - उंची ३.२५ मी. (डिझाईन क्र. ३.१ ते ३.४)

Design No. 3.1 Shadenet house (FTSNH 3.25 M)
22 m X 46 m = 1012 Sq.mtrs.

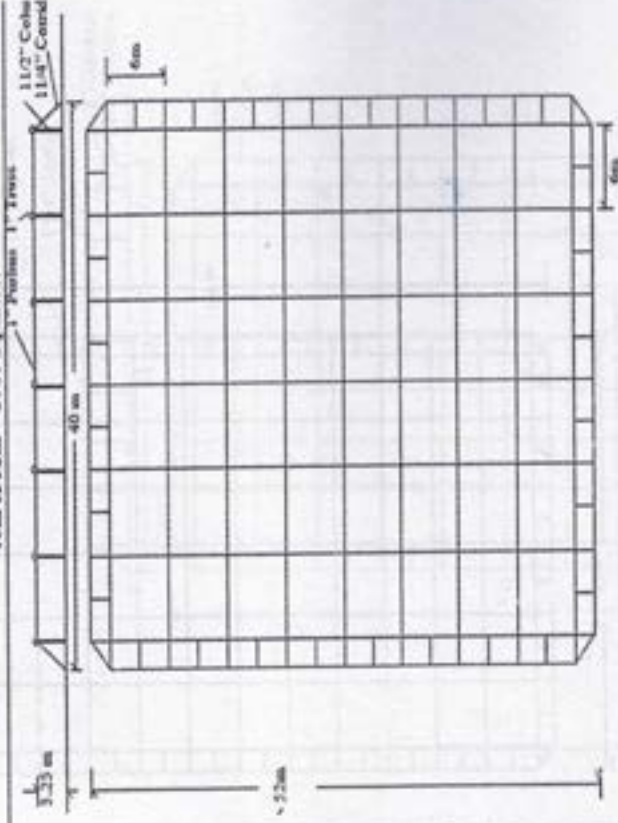
SHADENET HOUSE (MODEL - NHMSNH FT3.25M)
22m X 46m = 1012 Sq. mtrs.

Design No. 3.2 Shadenet house (FTSNH 3.25 M)
40 m X 52 m = 2080 Sq.mtrs.

SHADENET HOUSE (MODEL - NHMSNH FT3.25M)

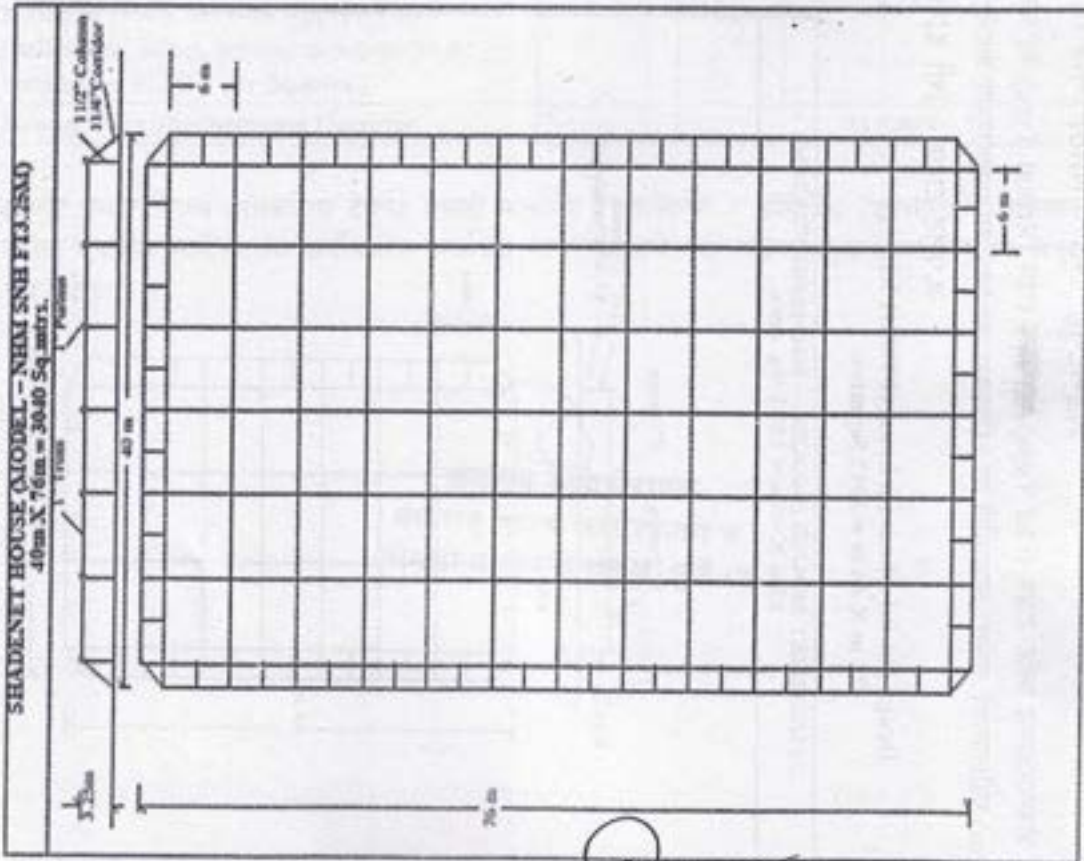
40m X 52m = 2080 Sq.mtrs.

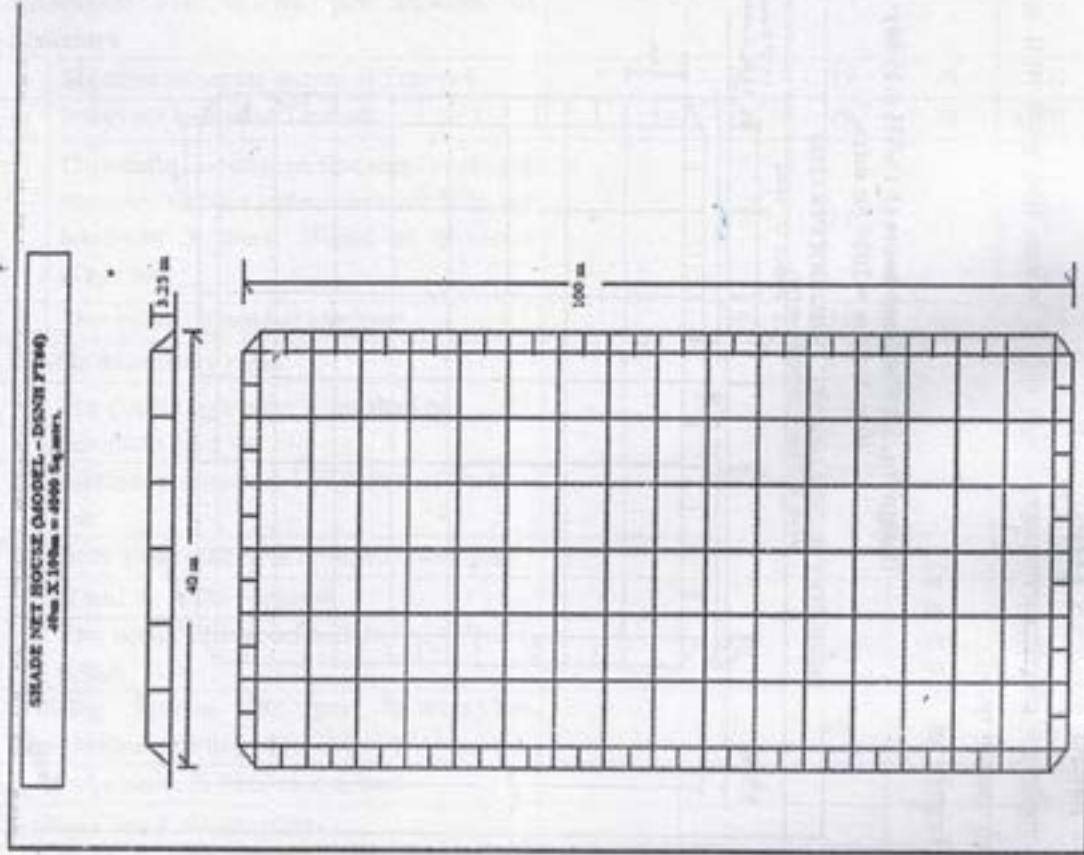
प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
ओपधी वनस्पती मंडळ, पणे

Design No. 3.3 Shadenet house (FTSNH 3.25 M)
40 m X 76 m = 3040 Sq.mtrs.

Design No.3.4 Shadenet house (FTSNH 3.25 M)
40m X 100 m = 4000 Sq.mtrs

प्रकल्प व्यवस्थापक

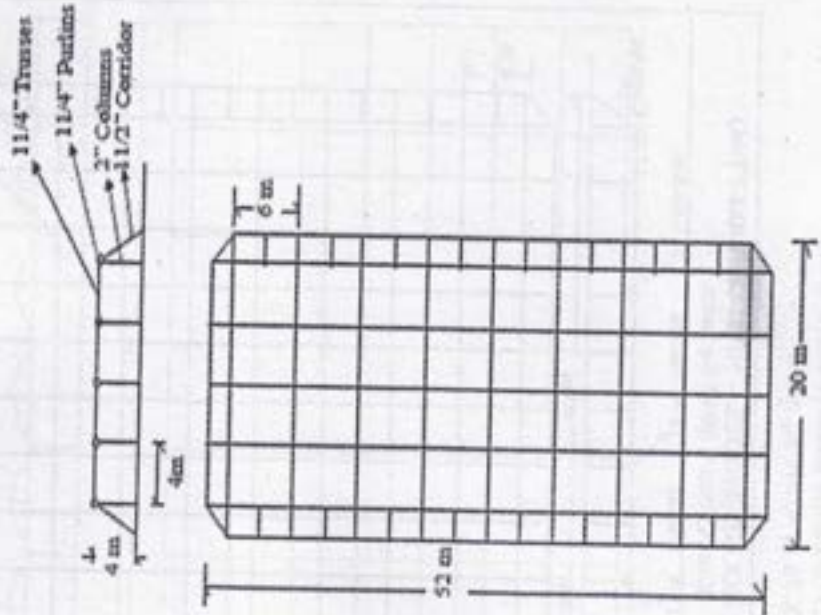
महाराष्ट्र राज्य फलोन्पादन व
औषधी वनस्पती प्रजनन केंद्र

ब. फ्लॉट टाईप - उंची ४ मी. (डिजाईन क्र. ४.१ ते ४.४)

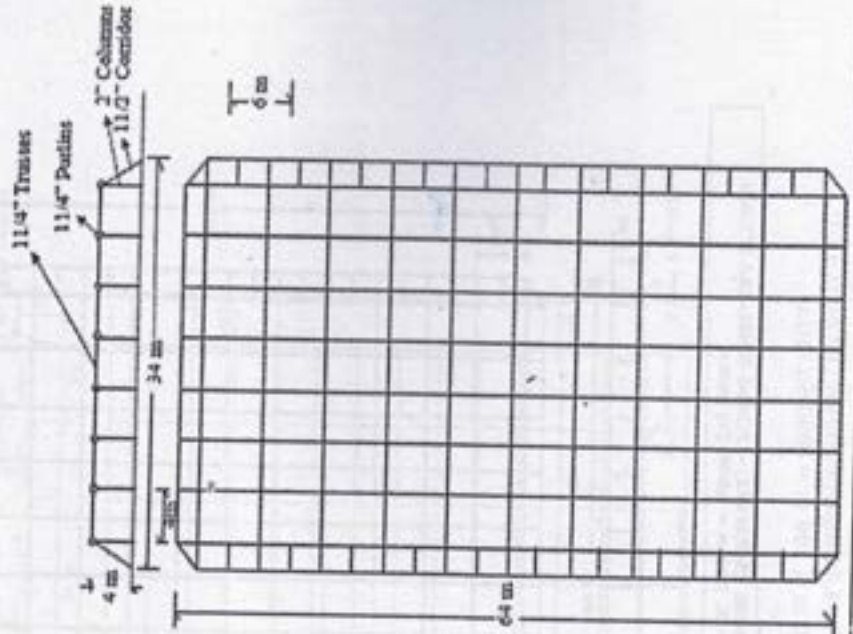
Design No. 4.1 Shadenet house (FTSNH 4 M)
20 m X 52 m = 1040 Sq.mtrs.

SHADENET HOUSE (MODEL - NHM-SNH-4M-FT46)
20m X 52m = 1040 Sq. mtrs.

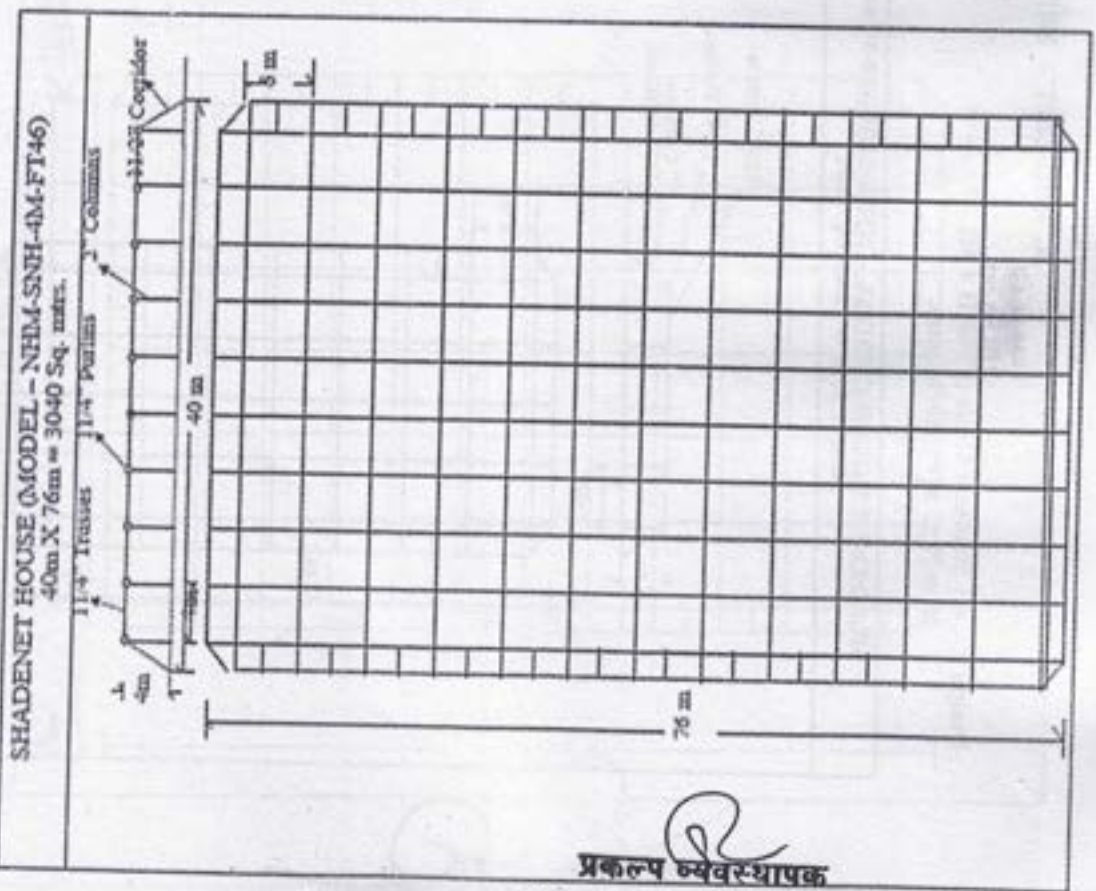
Design No. 4.2 Shadenet house (FTSNH 4 M)
32 m X 64 m = 2048 Sq.mtrs.

SHADENET HOUSE (MODEL - NHM-SNH-4M-FT46)
32m X 64m = 2048 Sq. mtrs.

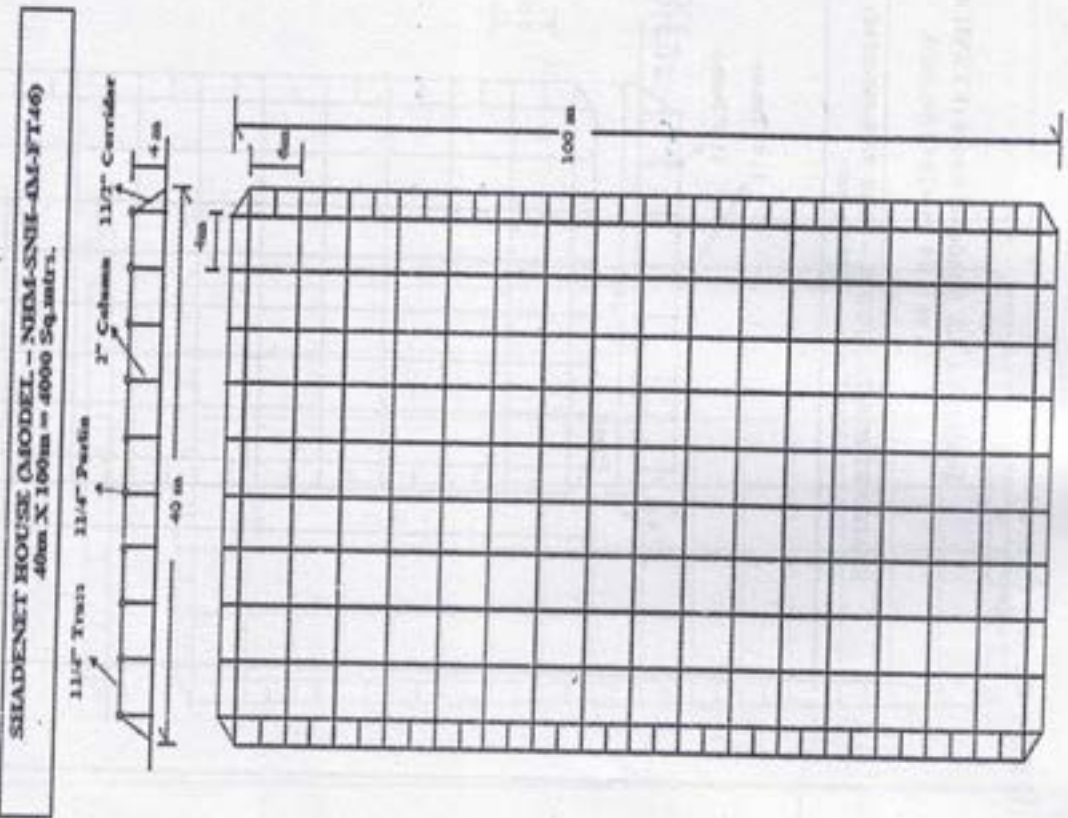

प्रकल्प व्यवस्थापक,
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

Design No. 4.3 Shadenet house (FTSNH 4 M)
40 m X 76 m = 3040 Sq.mtrs.

Design No. 4.4 Shadenet house (FTSNH 4 M)
40 m X 100 m = 4000 Sq.mtrs.

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

क. राउंड टाईप - उंची ४ मी. (डिझाईन क्र. ५.१ ते ५.४)

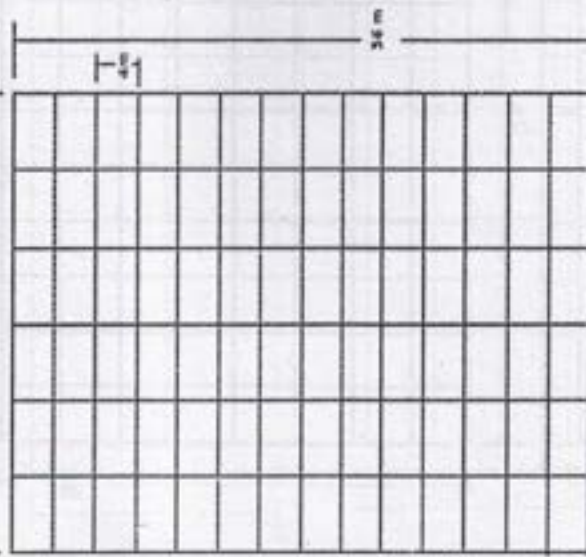
Design No.5.1 Shadenet house (RTSNH 4 M)
36m X 28 m = 1008 Sq.mtrs.

SHADING NET HOUSE (MODEL NBM SNH RT4M)
36M X 28M = 1008 Sq.mtrs.

Design No.5.2 Shadenet house (RTSNH 4 M)
36m X 56 m = 2016 Sq.mtrs.

SHADENET HOUSE (MODEL - DSNH RT4M)
36m X 56m = 2016 Sq.mtrs.

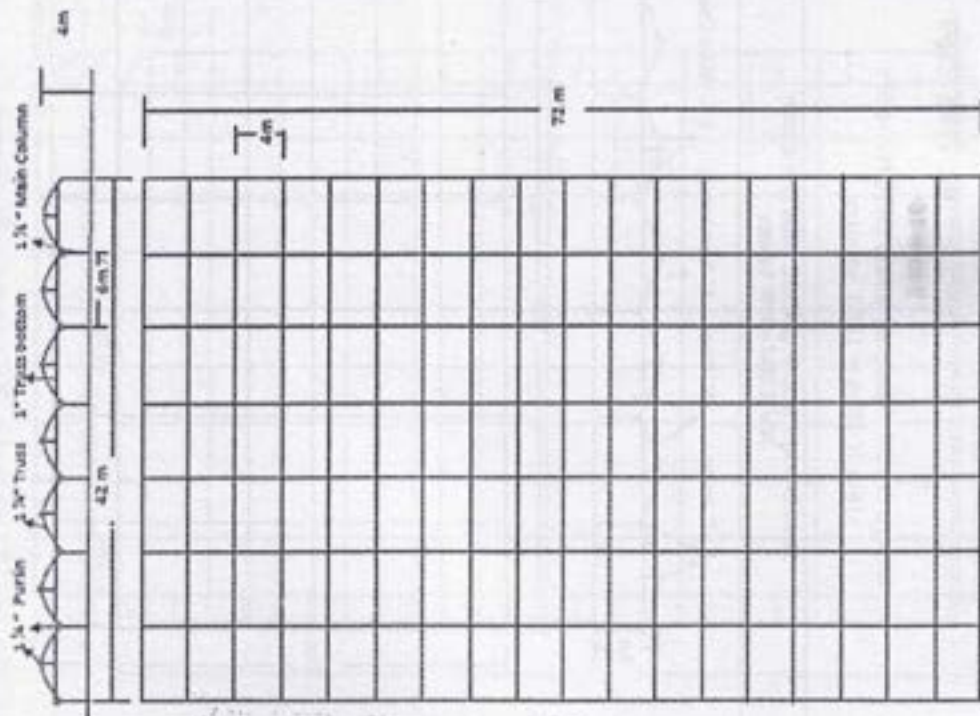

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

Design No. 5.3 Shadenet house (RTSNH 4 M)
42m X 72 m = 3024 Sq.mtrs.

SHADENET HOUSE (MODEL - NHM SNH RT4M)

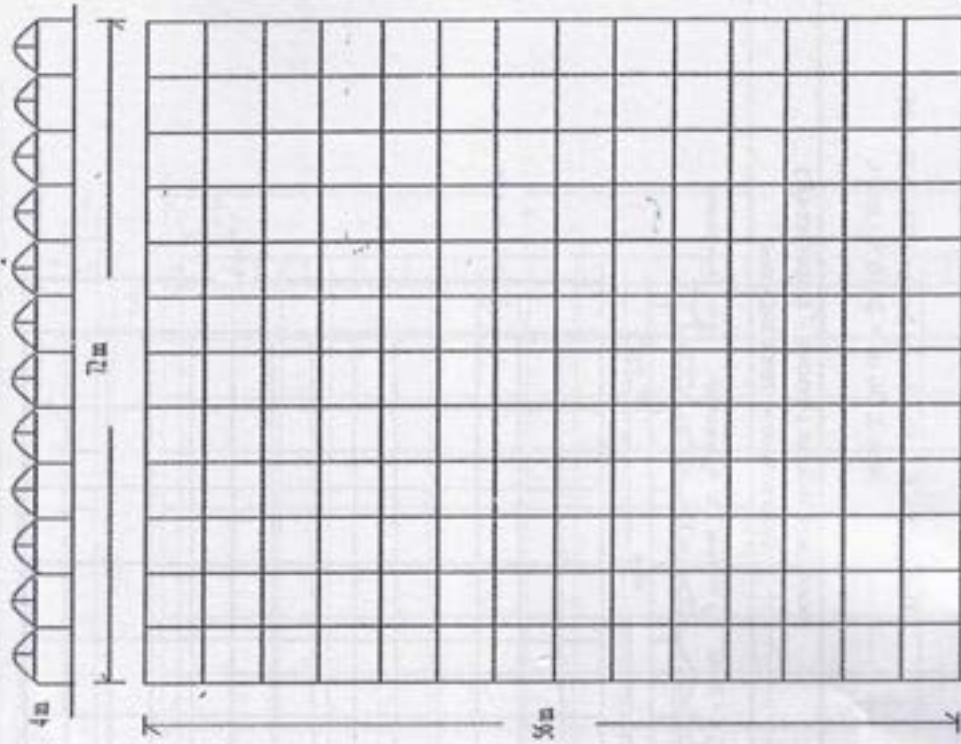
42m X 72m = 3024 Sq.mtrs.

Design No.5.4 Shadenet house (RTSNH 4 M)
72 m X 56 m = 4032 Sq.mtrs.

SHADENET HOUSE (MODEL - NHM SNH RT4M)

72m X 56m = 4032 Sq.mtrs.

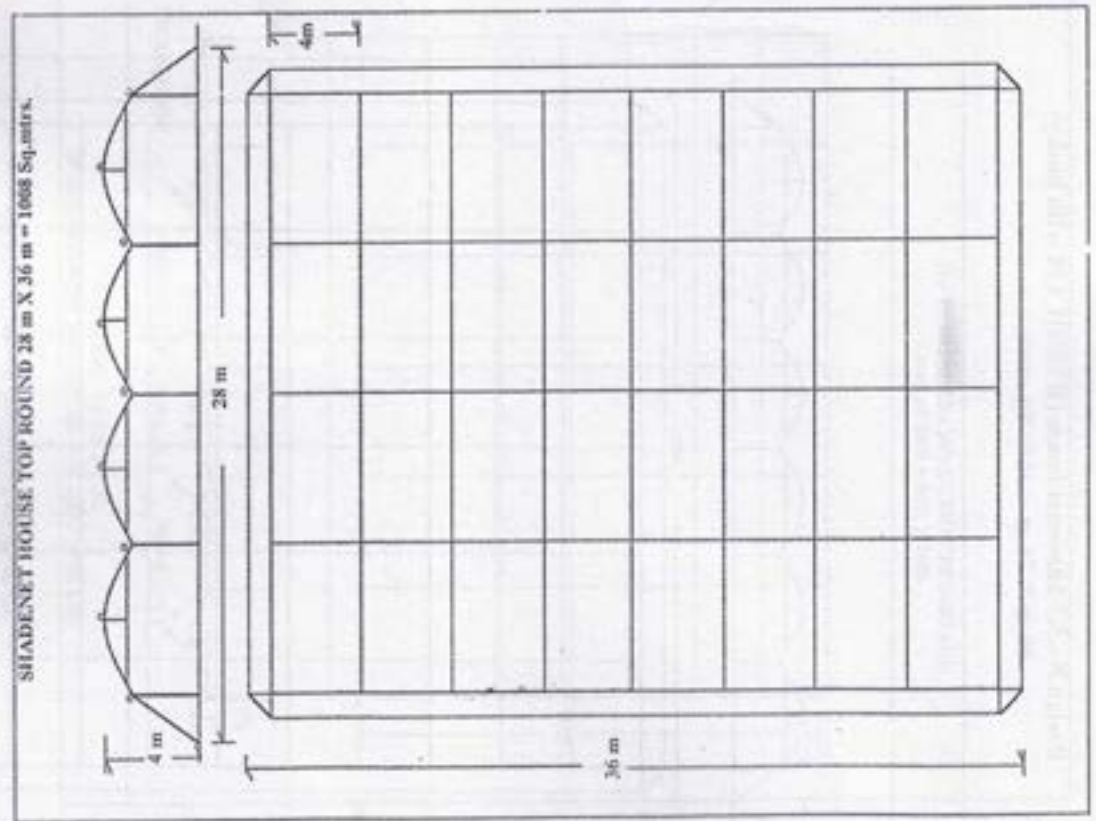

प्रकल्प व्यवस्थापक

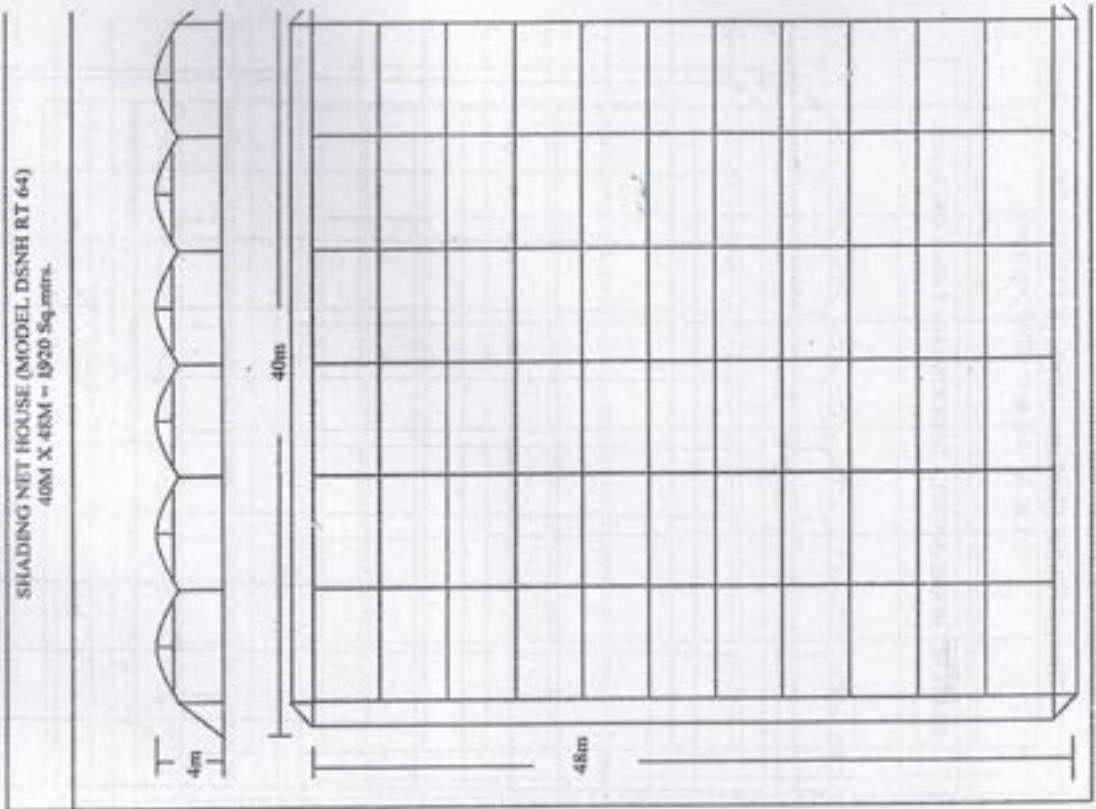
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
श्रीवर्षी जलसंधारणी संस्थान

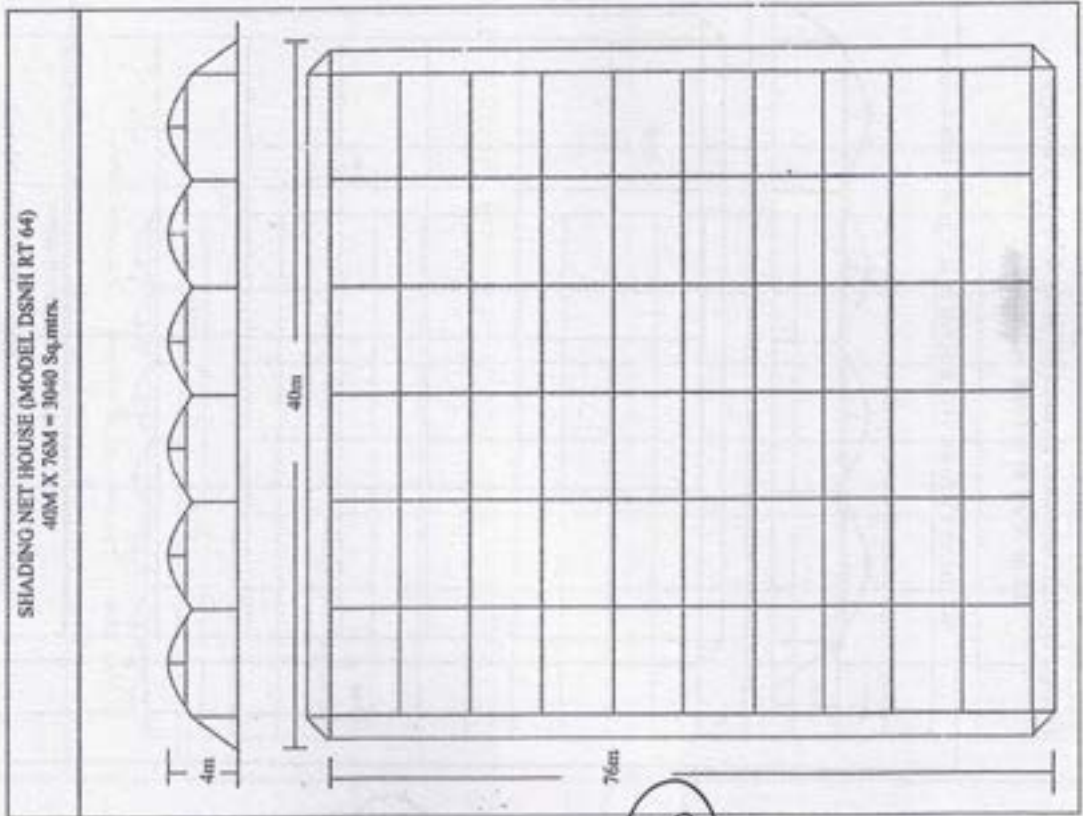
Design No.5.5 Shadenet house (RTSNH 4 M with hockey)
28 m X 36 m = 1008 Sq.mtrs.

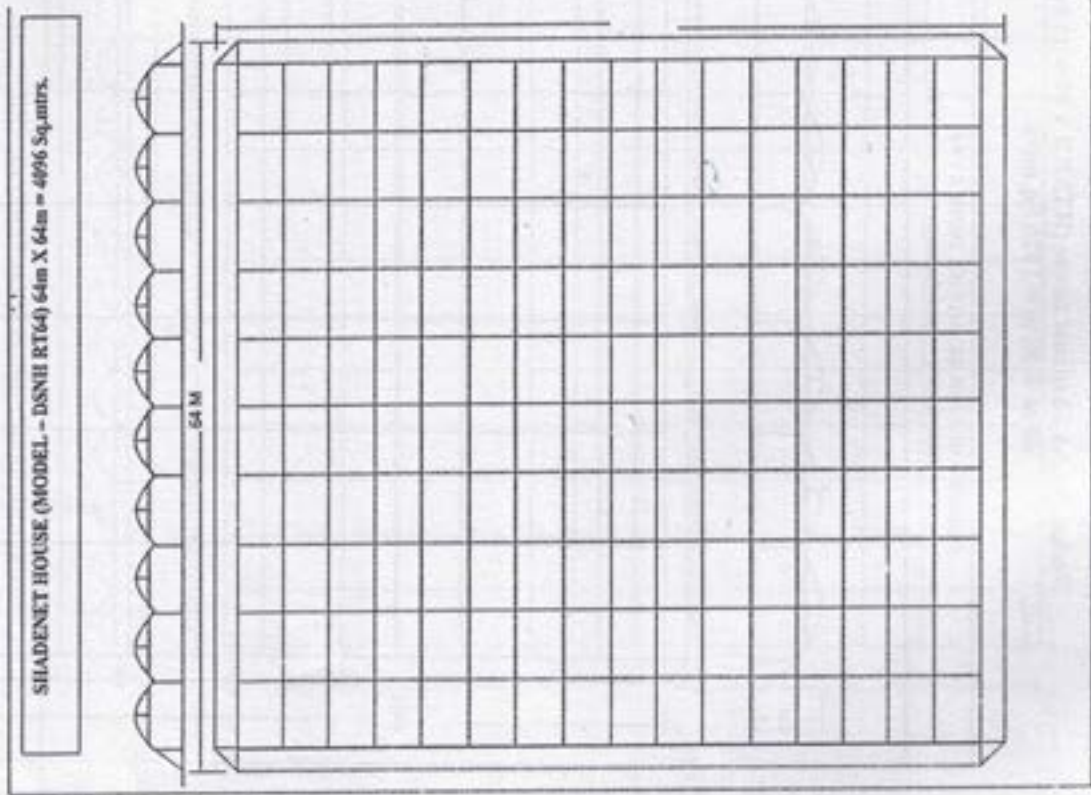
Design No.5.6 Shadenet house (RTSNH 4 M with hool)
40 m X 48 m = 1920 Sq.mtrs.

Design No.5.7 Shadenet house (RTSNH 4 M with hocky)
40 m X 76 m = 3040 Sq.mtrs.

Design No.5.8 Shadenet house (RTSNH 4 M) with hock
64 m X 64 m = 4096 Sq.mtrs.

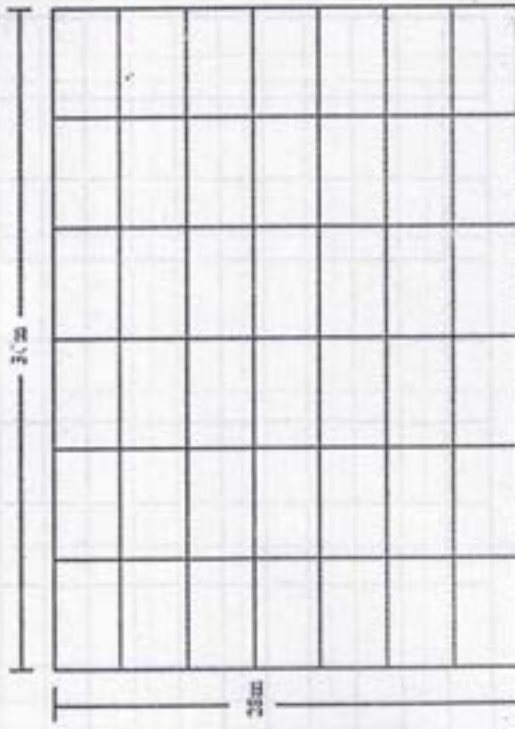
प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

ड. राउंड टाईप - उंची ५ मी. (डिझाईन क्र. ६.१ ते ६.४)

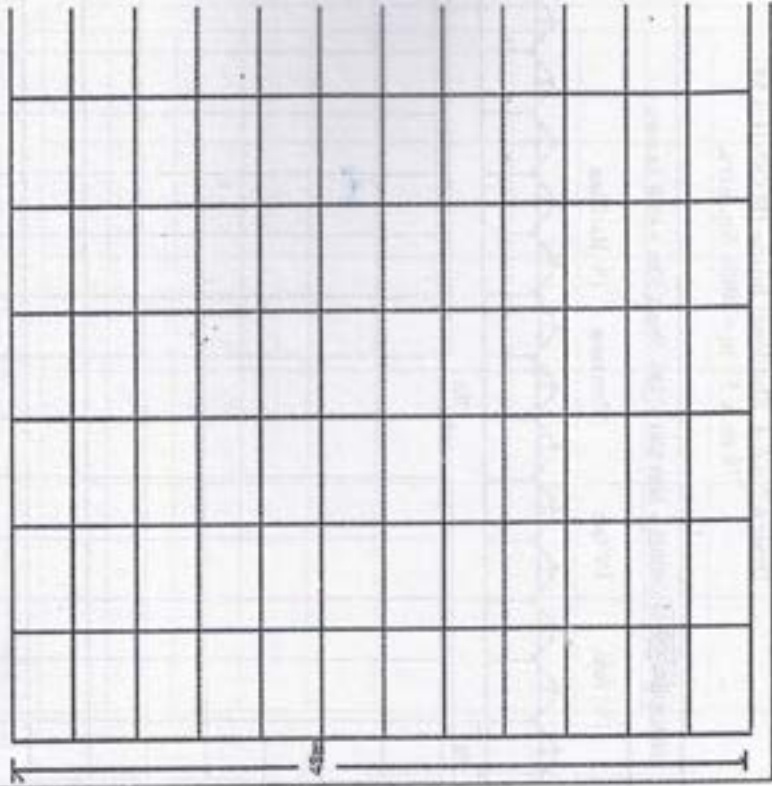
Design No.6.1 Shadenet house (RTSNH 5 M)
36 m X 28 m = 1008 Sq.mtrs.

SHADING-NET HOUSE (MODEL NIM SNH RTSMD)
36M X 28M = 1008 Sq.mtrs.

Design No. 6.2 Shadenet house (RTSNH 5 M)
42 m X 48 m = 2016 Sq.mtrs.

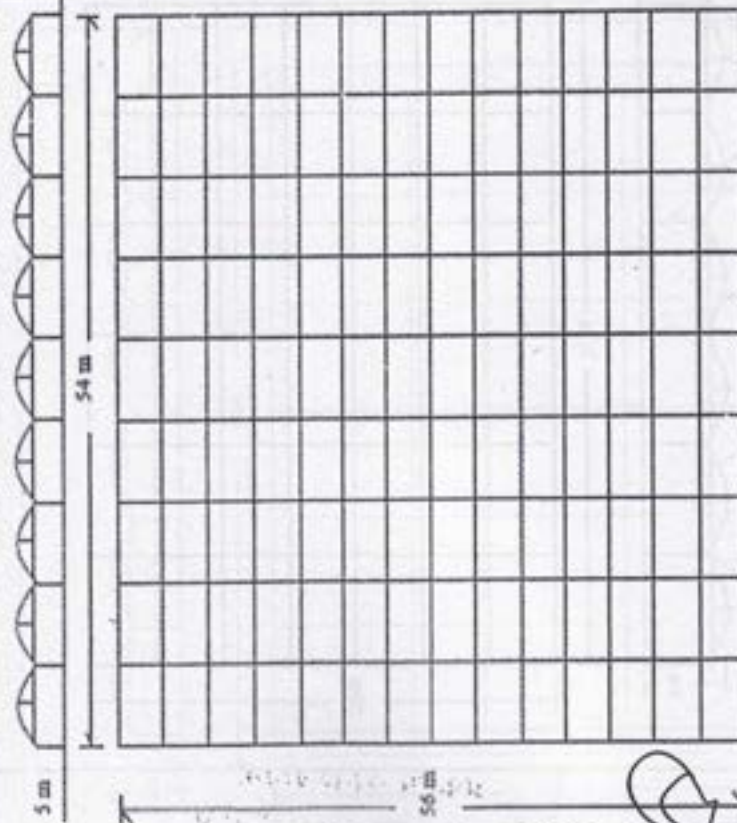
SHADENET HOUSE (MODEL - NIM SNH RTSMD)
42m X 48m = 2016 Sq.mtrs.

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

Design No.6.3 Shadenet house (RTSNH 5 M)
54m X 56 m = 3024 Sq.mtrs.

SHADENET HOUSE (MODEL - NHM SNH RTSMD) 54m X 56m = 3024 Sq.mtrs.

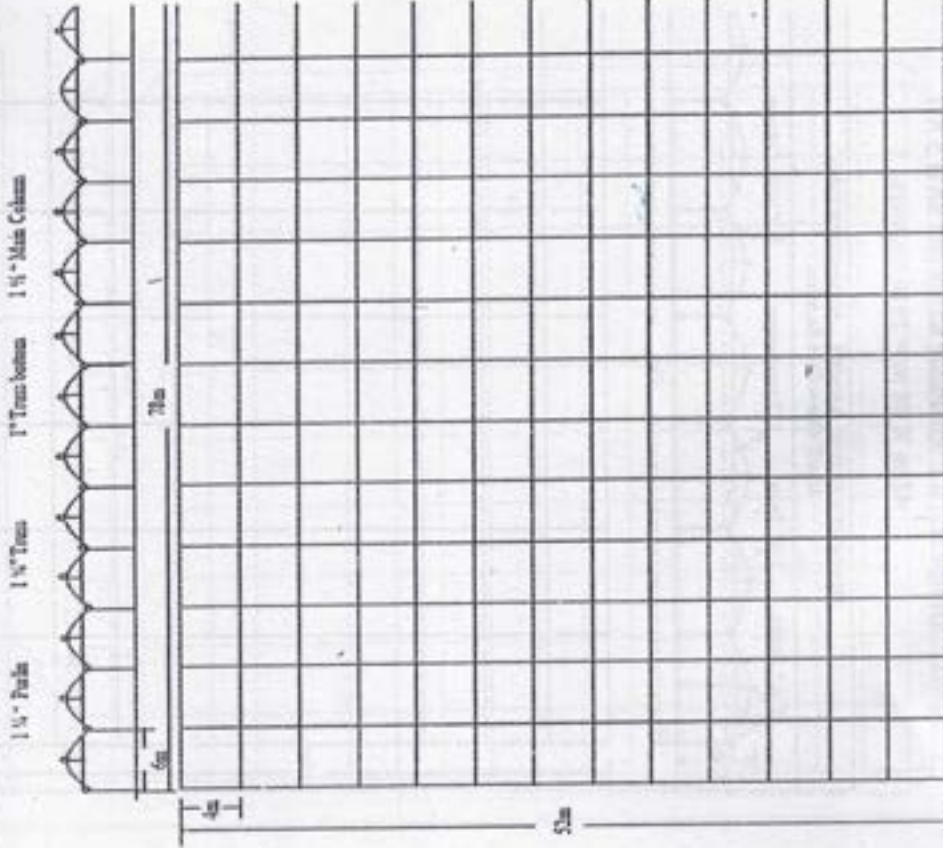

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
अन्न वारंणी मंडळ, पुणे-५

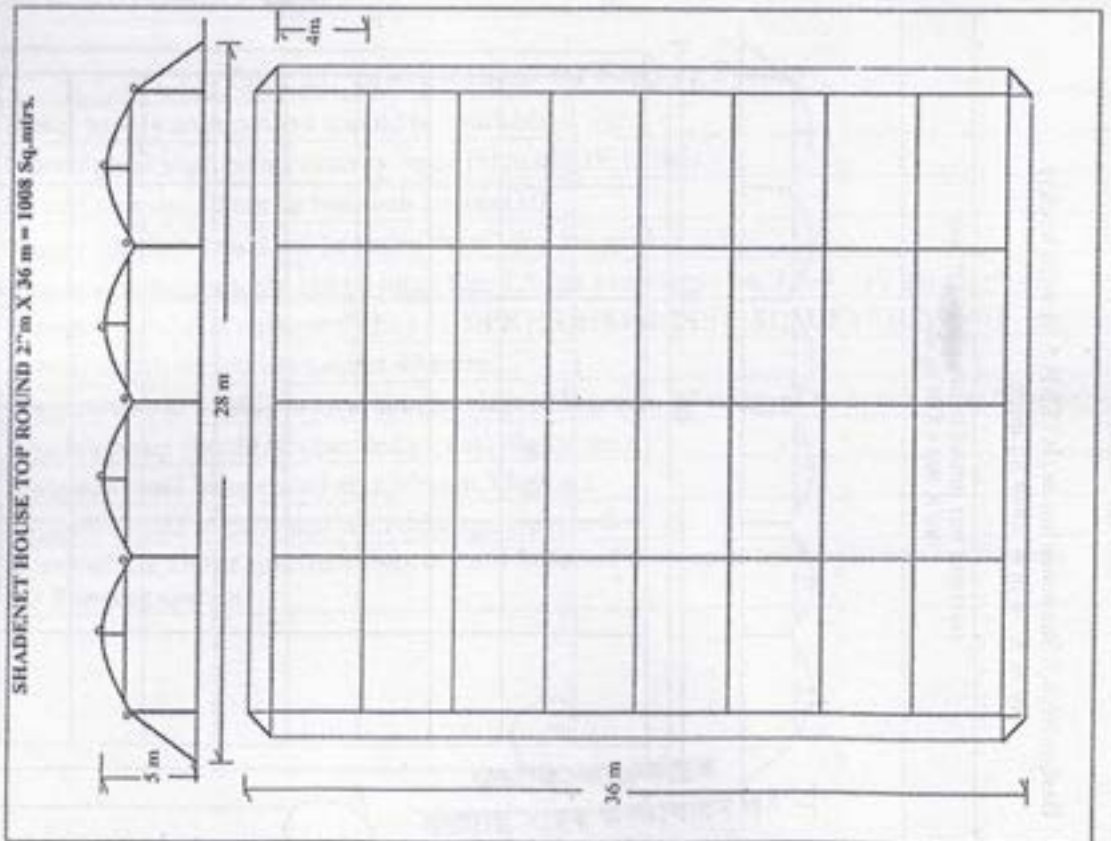
Design No.6.4 Shadenet house (RTSNH 5 M)
78 m X 52 m = 4056 Sq.mtrs.

SHADENET HOUSE (MODEL - NHM SNH RTSM) 78m X 52m = 4056 Sq.mtrs.

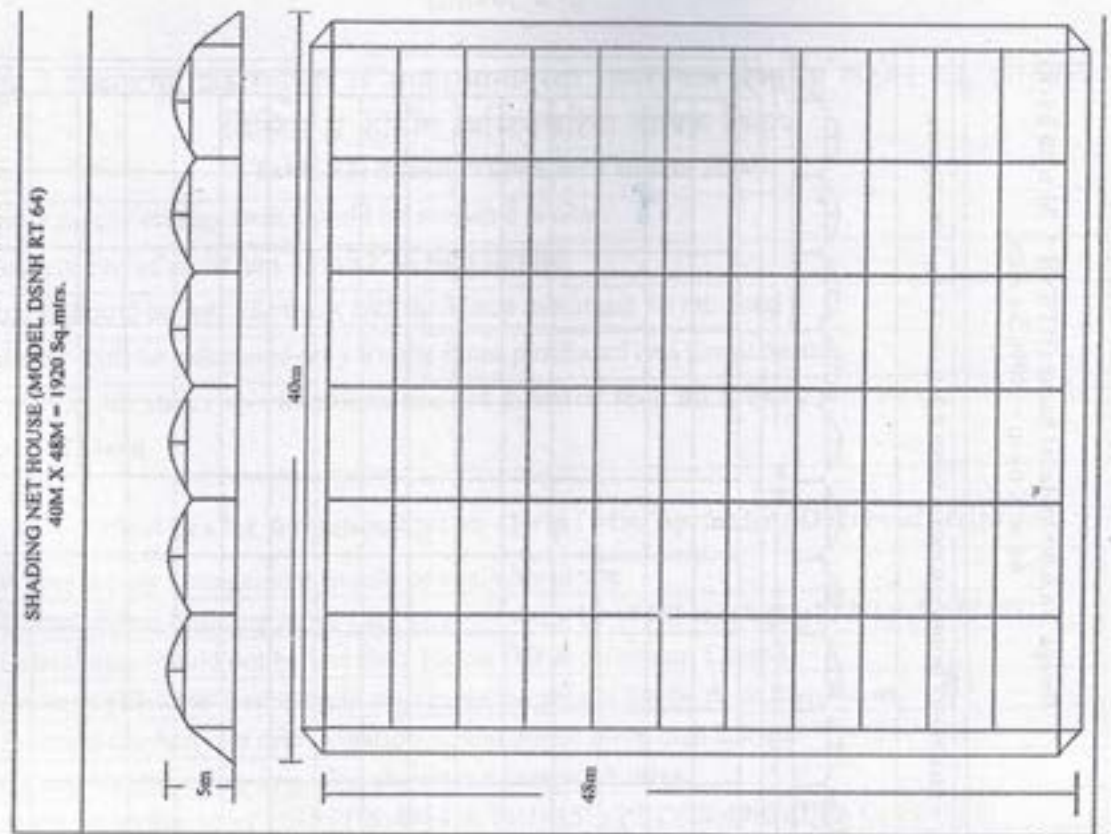

Design No.6.5 Shadenet house (RTSNH 5 M with hocky)
28 m X 36 m = 1008 Sq.mtrs.

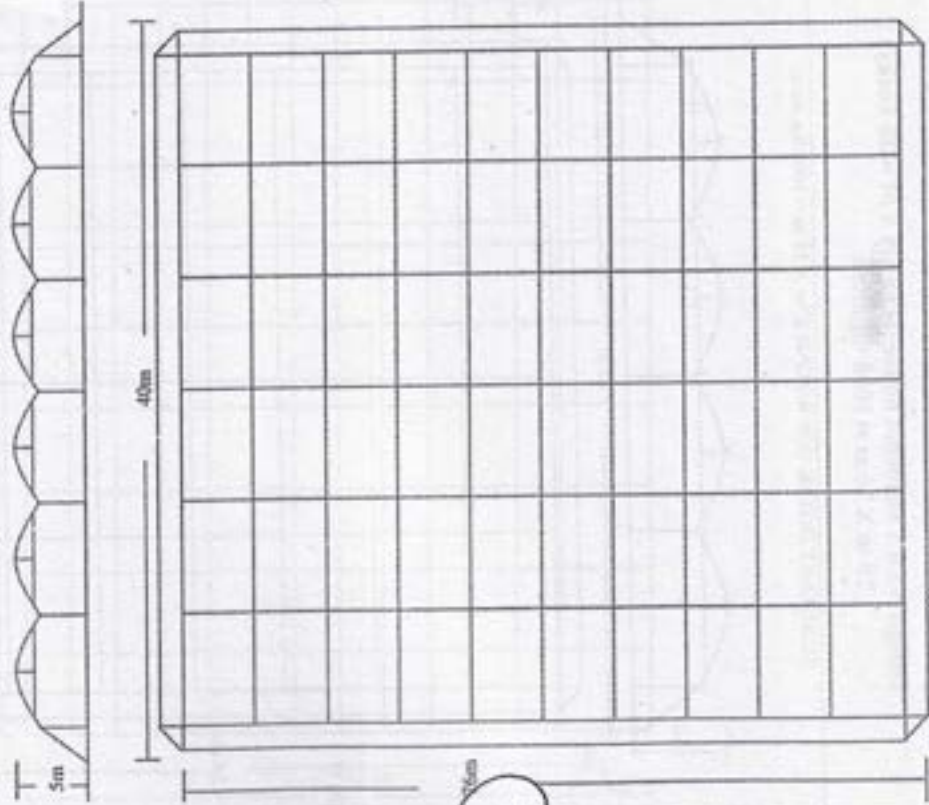

Design No.6.6 Shadenet house (RTSNH 5 M with ho
40 m X 48 m = 1920 Sq.mtrs.

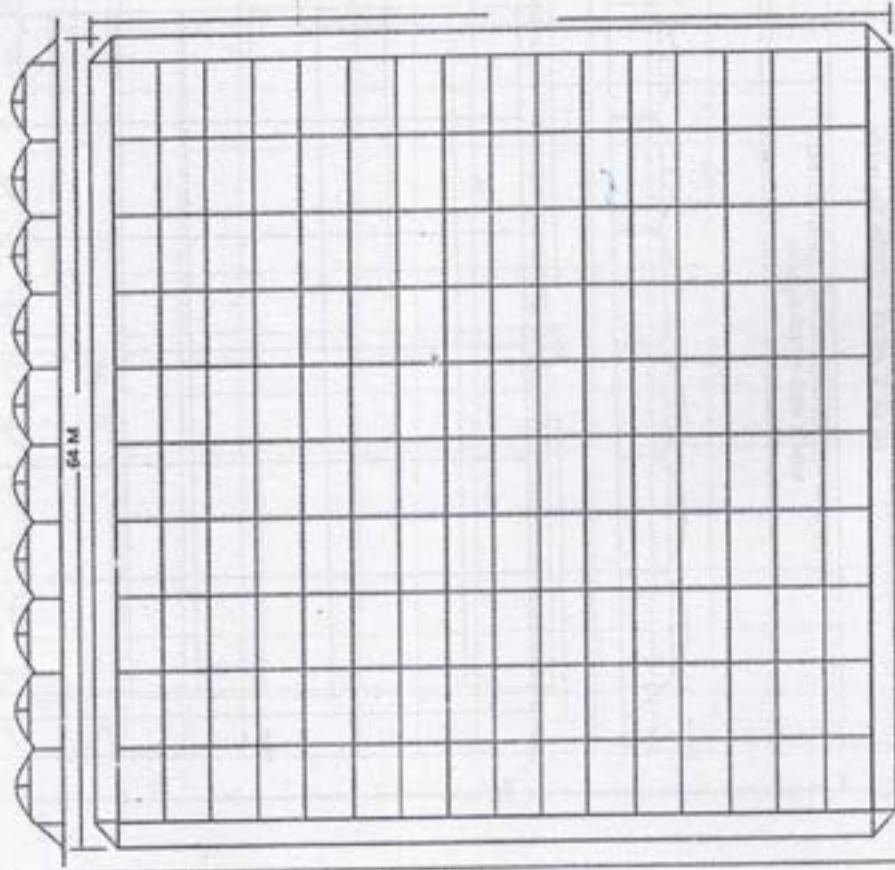
Design No.6.7 Shadenet house (RTSNH 5 M with hocky)
40 m X 76 m = 3040 Sq.mtrs.

SHADING NET HOUSE (MODEL DSNH RT 64)
40M X 76M = 3040 Sq.mtrs.

Design No.6.8 Shadenet house (RTSNH 5 M with hocky)
64 m X 64 m = 4096 Sq.mtrs.

SHADENET HOUSE (MODEL - DSNH RT64) 64m X 64m = 4096 Sq.mtrs.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कला उत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पणे-५

प्रकरण - ४

हरितगृह / शेडनेटगृह प्रकारानुसार व आकारमानानुसार वापरण्यात येणाऱ्या कंट्रोल हेड, इरिगेशन सिस्टिम व फॉर्गिंग सिस्टिमकरिता तांत्रिक निकष

Table 23: Specifications for Control Head

1	Power supply arrangement should be available at site
2	Concrete bed of minimum 4" thick on hard surface
3	Pumps should be with ISI mark and shall have minimum 30 mtr head
4	Subsidy shall be calculated only for the itmes purchased and found on site.
5	If any of the above specifications are not followed then no subsidy will be sanctioned for Control Head

Table 24: Specifications for Irrigation System - Drip / Mini Sprinkler / Overhead Irrigation

1	Power supply arrangement should be available at site
2	Lateral pipes/ Emitting pipes shall be necessarily be of ISI mark (IS:12786)/(IS:13488)
3	Lateral size should not be less than 16mm OD & minimum Class-II
3	Emitters (IS:13487) spacing in drip irrigation should not be more than 0.3 m
4	Emitters discharge in drip irrigation should not be more than 2.0 lph
5	Lateral length in drip irrigation should not exceed 40 mtrs.
6	Submain should be of HDPE(IS:4984 & IS:14151)/PVC(IS:4985)/UPVC(IS:4985)
7	Mini sprinkler & overhead irrigation systems should be designed to achieve minimum Emission Uniformity of 85%
8	If any of the above specifications are not followed then no subsidy will be sanctioned for drip irrigation system.

Table 25: Specifications for Fogging System

1	Power supply arrangement should be available at site
2	Lateral pipes shall be necessarily be of ISI mark (IS:12786)
3	Lateral size should not be less than 16mm OD
4	Fogger spacing should not be more than 3m x 3m grid
5	Fogger discharge should not be more than 7.5 lph per fogger i.e. 7.5x4 =30 lph per 4-way
6	Submain should be necessarily be of HDPE (IS:4984 & IS:14151)/ UPVC(IS:4985)
7	Lateral length should not exceed 40 mtrs.
8	Foggers should be able to creat droplet sizes of less than 90 microns (supported by the literature)
9	Foggers pump should be operated by auto digital timers
10	Foggers should be operated at minimum 3 kg/cm ²
11	Foggers should be provided with drainage prevent devices.
12	If any of the above specifications are not followed then no subsidy will be sanctioned for Fogging system

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

हरितगृह/ शेडनेटगृहाच्या प्रकारानुसार / आकारमानानुसार वापरण्यात येणाऱ्या कंट्रोल हेड, इरिगेशन सिस्टिम व फॉर्गिंग सिस्टिमकरिता आवश्यक घटकांचा तपशील

- हरितगृह / शेडनेटगृहातील पिकांच्या पाणी व्यवस्थापनाकरिता ठिबक सिंचन व सूक्ष्म वातावरण निर्मितीकरिता फॉर्गिंग यंत्रणा कार्यान्वित करण्याकरिता कंट्रोल हेड आवश्यक आहे.
- जर लाभार्थ्यांच्या क्षेत्रामध्ये विहिर, बोअरवेल किंवा इतर पाण्याच्या स्रोताद्वारे ठिबक सिंचन, फॉर्गिंग यंत्रणा हे घटक लाभार्थ्यांकडे अस्तित्वात असलेल्या पंप युनिट, पाण्याची टाकी याद्वारे कार्यान्वित करता येत असतील किंवा पाण्याच्या गुणवत्तेनुसार सँड फिल्टर शिवाय यंत्रणा कार्यान्वित करता येऊ शकते याची खात्री उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी स्थान भेट देऊन करून सदर घटकाची आवश्यकता नसल्याचे लाभार्थ्यांच्या निदर्शनास आणून द्यावे त्यानुसार उर्वरित घटकांकरिताच अनुदान परिगणना करावी. मात्र उर्वरित घटक हे अनिवार्य राहतील.
- कंट्रोल हेड या घटकांतर्गत अनुदान मुल्यांकन करताना प्रत्यक्षात लाभार्थ्यांनी ज्या घटकाची जोडणी केलेली आहे अशा घटकांची पडताळणी करून अनुदान मुल्यांकन करावे.

Table No. 26

Control Head – NHM (OVPH / FTSH / RTSH Structure for 500 Sq.m, 1000 Sq.m, 2000 Sq.m, 3000 Sq.m, 4000 Sq.m Area)

Sr. No.	Material Details	Unit	Submain Discharge LPH									
			560		1008		2016		3120		4000	
			Drip	Foggers	Drip	Foggers	Drip	Foggers	Drip	Foggers	Drip	Foggers
			4978	1742	8960	3136	17920	6272	27733	9707	35556	12444
			Quantity required/ Specification / Capacity									
1	Concrete Bed - 6 Sq.mtrs.	Unit	1	1	1	2	2					
2	Pump (having minimum 30m head) (It should be with ISI Mark)	Nos.	1 (1.5 hp)	1 (2.0 hp)	1 (3.0 hp)	1 (5.0 hp)	1 (5.0 hp)					
3	Water Storage Tank	Ltrs.	1000	3000	7000	10000	12500					
4	Panel Box with timer	Nos.	1	1	1	1	1					
5	Sand Filter	m ³ /hr	10	10	25	25	25					
6	Disc Filter	m ³ /hr	10	10	25	25	25					
7	GI fittings & accessories	Nos.	1	1	1	1	1					
8	By pass assembly	Nos.	1	1	1	1	1					

प्रकाश चव्हाण

महाराष्ट्र राज्य कृषि विज्ञान केंद्र
औषधी वनस्पती मंडळ पणे-५

Table No. 27
Control Head – NHM (CCPH Structure for 500 Sq.m, 1000 Sq.m, 2000 Sq.m, 3000 Sq.m, 4000 Sq.m Area)

Control head		Unit	Submain Discharge LPH									
			560		1008		2016		3120		4000	
			Drip	Foggers	Drip	Foggers	Drip	Foggers	Drip	Foggers	Drip	Foggers
			4978	1742	8960	3136	17920	6272	27733	9707	36267	12693
Sr. No.	Material Details	Quantity Estimated / Specification / Capacity										
1	Concrete Bed - 6 Sq.mtrs.	Unit	1	1	1	2	2					
2	Pump (having minimum 30m head) (It should be with ISI Mark)	Nos.	1 (1.5 hp)	1 (2.0 hp)	1 (3.0 hp)	1 (5.0 hp)	1 (5.0 hp)					
3	Water Storage Tank	Ltrs.	1000	3000	7000	10000	12500					
4	Panel Box with timer	Nos.	1	1	1	1	1					
5	Sand Filter	m ³ /hr	10	10	25	25	25					
6	Disc Filter	m ³ /hr	10	10	25	25	25					
7	GI fittings & accessories	Nos.	1	1	1	1	1					
8	By pass assembly	Nos.	1	1	1	1	1					

प्रकल्प व्युत्स्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

प्रकरण - ५
प्लास्टिक आच्छादन

फळपिकांच्या/भाजीपाला पिकांच्या सभोवती, जमिनीवर मल्लिचगसाठी तयार केलेली यु.व्ही.संस्कारित (UV Stabilized) प्लॅस्टिक फिल्म चा वापर केल्यामुळे पाण्याचा बाष्पीभवनामुळे होणारा न्हास टाळता येतो. तसेच त्यामुळे तणांची वाढ होत नाही त्यामुळे भाजीपाला व फळपिकांच्या उत्पादनामध्ये वाढ होते.

अ. प्लास्टिक मल्लिचगसाठी खर्चाचे मापदंड

अ.क्र.	घटक	सर्वसाधारण क्षेत्र		डोंगराळ क्षेत्रासाठी	
		मापदंड	अधिकतम अनुदान मर्यादा	मापदंड	अधिकतम अनुदान मर्यादा
१	प्लास्टिक मल्लिचग (आच्छादन)	हेक्टर रु. ३२,०००/-	रु.१६,०००/- याप्रमाणे ५० टक्के अनुदान, २ हेक्टर मर्यादेपर्यंत	हेक्टर रु. ३६,८००/-	रु.१८,४००/- याप्रमाणे ५० टक्के अनुदान, २ हेक्टर मर्यादेपर्यंत

- १) योजनेचा लाभ घेण्याकरिता शेतकऱ्यांच्या नावे फळबाग / भाजीपाला लागवडीखालील जमीन व त्याचा ७/१२ उतारा आवश्यक राहिल.
- २) सदर योजनेअंतर्गत वैयक्तिक शेतकरी, शेतकरी समूह / सहकारी संस्था / निमशासकीय / स्वायत्त संस्था शेतकऱ्यांच्या उत्पादक कंपन्या (FPO), बचत गट, सहकारी संस्था यांना अर्थसहाय्य देय राहिल.
- ३) प्लास्टिक मल्लिचग या घटकाकरिता साहित्य हे भारतीय मानांकन प्राप्त (IS 17216 : 2019) चा दर्जाचे असावे.
प्लास्टिक मल्लिचगचा तांत्रिक तपासणी तपशील
- ४) प्लास्टिक फिल्मच्या रोल / बंडलवर ब्रँड / उत्पादकाचे नाव, फिल्मची जाडी व फिल्मवर BIS मानांकन इत्यादीचे मार्किंग करण्यात आले आहे किंवा नाही? आहे/नाही
- ५) साहित्य जर आयातदाराकडून पुरवठा झाले असेल तर गुणधर्मांच्या बाबतीत सिपेट रिपोर्टनुसार पडताळणी करावी.
- ६) प्लास्टिक मल्लिचग या घटकाकरिता साहित्य हे मार्गदर्शक सूचनेतील तांत्रिक निकषाप्रमाणे राज्यस्तरावर नोंदणीकृत उत्पादक कंपनी व अधिकृत वितरक यांचेकडून घेणे लाभाध्यांस अनिवार्य राहिल. तसेच साहित्य पुरवठा करणाऱ्या नोंदणीकृत उत्पादक कंपन्या व त्यांचे अधिनस्त वितरक यांचेच देयक अनुदानाकरिता ग्राह्य घरण्यात येईल याची क्षेत्रीयस्तरावरील तपासणी अधिकारी यांनी लाभाध्यांस जाणीव करून द्यावी व त्यानुसार नोंदणीकृत उत्पादक कंपन्यांची यादी उपलब्ध करून द्यावी.
- ७) फिल्मच्या जाडीनुसार वेगवेगळ्या पिकांकरिता पुढीलप्रमाणे मल्लिचग फिल्मचा वापर करता येईल.

ब. प्लास्टिक फिल्मच्या प्रकारानुसार पुढीलप्रमाणे फलोत्पादन पिकासाठी अवलंब करावा.

अ.क्र.	यु. व्ही. स्टॅबिलाईज्ड फिल्मची जाडी (मायक्रॉन)	यु. व्ही. स्टॅबिलाईज्ड फिल्मचे आयुष्यमान	शिफारस केलेली पीके
१	३० ते ४०	१२ महिने	कमी कालावधीची पीके
२	५० ते ७५	१५ महिने	मध्यम कालावधीत येणारी पीके
३	१००	२४ महिने	बहुवार्षिक पीके

क. प्लास्टिक आच्छादन या घटकासाठी फिल्मचे तांत्रिक निकष

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व

उत्पादन वितरण संस्था

प्लास्टिक आच्छादनासाठी वापरण्यात आलेल्या फिल्मचे तांत्रिक निकष

अ.क्र.	पॉलीइथिलीन मल्व फिल्मची जाडी (मायक्रॉन)	पॉलीइथिलीन मल्व फिल्मचे प्रती चौ.मी. वजन (GSM)
१	३०	२७.९०
२	४०	३७.२०
३	५०	४६.५०
४	६०	५५.८०
५	७५	६९.७५
६	१००	९३.००

ड. पॉलीइथिलीन मल्व फिल्मच्या जाडीनुसार १ हेक्टर क्षेत्रासाठी लागणारे महत्तम प्रमाण

अ.क्र.	पॉलीइथिलीन मल्व फिल्मच्या जाडीनुसार १ किलो फिल्ममध्ये आच्छादित होणारे क्षेत्र		पॉलीइथिलीन मल्व फिल्मच्या जाडीनुसार १ हेक्टर क्षेत्रासाठी लागणारे महत्तम प्रमाण	
	मायक्रॉन	क्षेत्र (चौ.मी.)	मायक्रॉन	किलो
१	३०	३५.८०	३०	२७९
२	४०	२६.९०	४०	३७२
३	५०	२१.५०	५०	४६५
४	६०	१७.९०	६०	५५९
५	७५	१४.३०	७५	६९९
६	१००	१०.७५	१००	९३०

८) प्लास्टिक आच्छादन केलेल्या क्षेत्राची कृषी पर्यवेक्षक/मंडल कृषि अधिकारी यांनी मोका तपासणी (प्रपत्र ५ ड) नुसार करावी.

९) अनुदान परिगणना :-

अनुदान परिगणन हे लाभ क्षेत्रानुसार करण्यात यावे. लाभ क्षेत्रामध्ये प्लास्टिक मल्विंगचा वापर शेतकरी केवळ पिकांच्या रांगेत (गादी वाप्यांकरिता) करतील. त्यामुळे मोका तपासणी करताना लाभ क्षेत्राच्या प्लॉटचे मोजमाप पुढीलप्रमाणे करावे.

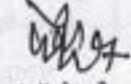
- प्लास्टिक मल्विंग वापरलेल्या भाजोपाला / फळपिके प्लॉटचे क्षेत्र - लांबी (मी) X रुंदी (मी) = ... चौ.मी.
- प्लॉटमधील एकूण रांगांची संख्या = ...
- त्यापैकी प्लास्टिक मल्विंग केलेल्या रांगांची संख्या = ...
- प्लास्टिक मल्विंग वापरलेल्या रांगांची सरासरी लांबी निश्चित करावी.
- १. सरासरी लांबी = एकूण रांगांच्या लांबीची बेरीज / रांगांची संख्या = ... मीटर.
- २. रांगेत वापरलेल्या प्लास्टिक मल्विंगची रुंदी = ... मीटर.
- ३. प्लास्टिक आच्छादनाचे परिमाण (प्रत्यक्षात आच्छादित केलेल्या क्षेत्रानुसार) = रांगांची संख्या X सरासरी लांबी (मी) X रुंदी (मी) = ... चौ.मी. (क्ष)
- ४. प्रत्यक्ष वापर केलेल्या फिल्मची जाडी = ... मायक्रॉन
- ५. .... मायक्रॉन जाडीच्या १ किलो आच्छादनामध्ये आच्छादित होणारे क्षेत्र (वरील तक्ता ड प्रमाणे) = ... चौ.मी. (ज)
- ६. प्रत्यक्षात आच्छादित केलेल्या क्षेत्रानुसार प्लास्टिक आच्छादन साहित्याचे वजन = क्ष / ज = ... किलो
- ७. देयकानुसार पुरवठा केलेल्या प्लास्टिक आच्छादन साहित्याचे वजन = ... किलो
  - वरील अ.क्र.६ व ७ यापैकी जे कमी वजन असेल ते अनुदान परिगणनासाठी वापरण्यात यावे.
- ८. ६ किंवा ७ यापैकी जे कमी असेल ते (किलो) x देयकानुसार प्रती किलो दर (रुपये) = ... रुपये
- ९. वरील अ.क्र.८ प्रमाणे आलेली रक्कमेच्या ५० टक्के अनुदान रक्कम = ... रुपये
- १०. प्रती हेक्टर खर्च मापदंडानुसार येणारी ५० टक्के अनुदान रक्कम = ... रुपये
- ११. देय अनुदान रक्कम = वरील अ.क्र.९ व १० पैकी कमी असणारी रक्कम = ... रुपये

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

(वरील प्रमाणे देयकानुसार व प्रत्यक्ष वापरलेल्या आच्छादनानुसार आलेली रक्कम ही प्रती हेक्टरी खर्चाच्या मापदंडापेक्षा अधिक असल्यास, अनुदान परिगणन करताना प्रती हेक्टरी खर्च मापदंडाच्या मर्यादेत अनुदान परिगणन करावे. सर्वसाधारण क्षेत्रासाठी प्रती हेक्टरी रु.३२०००/- आणि डोंगराळ भागासाठी रु.३६८००/- यापैकी)

वरीलप्रमाणे क्षेत्रीयस्तरावर हरितगृह, शेडनेटगृह व प्लास्टिक मल्लिंग या घटकांच्या प्रभावी अंमलबजावणीकरिता सुधारित मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात येत असून सदर घटकासाठी पूर्वसंमती देणे, स्थळ पाहणी, प्रथम व अंतिम मोका तपासणी व अनुदान परिगणना इत्यादीबाबत निश्चित केलेल्या जबाबदारीनुसार काटेकोर अंमलबजावणी करावी.

(डॉ.के.पी. मोते)

संचालक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे

अनुदान प्रस्ताव सादर करताना शेतकऱ्याने सादर करावयाचे प्रपत्रे

प्रपत्र - १ हमीपत्र

प्रपत्र - २ बंधपत्र

प्रपत्र-१

हमीपत्र

(हरितगृह/शेडनेटगृह उभारणी/लागवड साहित्य या प्रत्येक घटकासाठी स्वतंत्ररित्या देण्यात यावे)

मी/आम्ही श्री./श्रीमती.....

मु.पो..... ता..... जि..... हमीपत्र लिहून देतो/देते की,

- १) शेडनेटगृहाच्या/ हरितगृहाच्या उभारणीसाठी/लागवड साहित्यासाठी यापूर्वी मी/आम्ही राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान (NHM/आत्मा/आर.के.वि.वाय./जलसुधार प्रकल्प/कोरडवाहू शेती विकास प्रकल्प/इतर संस्था-यंत्रणा यांचेकडून आतापर्यंतखालील प्रमाणे लाभ घेतलेला आहे.

अ.क्र	लाभ घेतलेल्या घटकाचे नाव	यापूर्वी घेतलेल्या लाभाचा तपशील			
		क्षेत्र (चौ.मी.)	वर्ष	योजना	रक्कम रु.
१	हरितगृह उभारणी				
२	शेडनेटगृह उभारणी				
३	हरितगृहामध्ये फुलपिकाचे/भाजोपाला पिकाचे लागवड साहित्य				
४	शेडनेटगृहामध्ये फुलपिकाचे लागवड साहित्य				

- २) सन ..... मध्ये मी/आम्ही .....चौ.मी. क्षेत्रावर शेडनेटगृह/हरितगृह उभारणीसाठी /लागवड साहित्यासाठी प्रकल्प प्रस्ताव जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, ... यांचेकडे सादर करित आहे/आहोत.
- ३) माझ्याकडे/आमच्याकडे कायमस्वरूपी सिंचन सुविधा तसेच विद्युत पुरवठ्याची सोय आहे.
- ४) मी/आम्ही संरक्षित शेती योजनेच्या शासनाने निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना/तांत्रिक निकषानुसार प्रकल्प पूर्ण करील/करू.
- ५) हरितगृह/ शेडनेटगृहाचा दुरुपयोग होणार नाही याची संपूर्ण जबाबदारी माझी/आमची राहिल.
- ६) हरितगृह/शेडनेटगृहाची नैसर्गिक आपत्ती अथवा इतर कारणांनी नुकसान झाल्यास शासनाकडे नुकसान भरपाई मागणार नाही.
- ७) मी/आम्ही हरितगृह/शेडनेटगृह बाबतचे ३ ते ५ दिवसांचे प्रशिक्षण महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळाने निश्चित केलेल्या ठिकाणी व कालावधीत पूर्ण करन व त्यानंतरच मी अनुदानास पात्र राहिल याची मला जाणीव आहे.
- ८) अर्थसहाय्य मंजूर करणाऱ्या अधिकाऱ्यांच्या पुर्वपरवानगी शिवाय मी/आम्ही संपुर्ण प्रकल्पाची किंवा त्याच्या काही भागाची जागा बदलणार नाहीत किंवा प्रकल्पाच्या लक्षणीय भागाची विल्हेवाट लावणार नाही.
- ९) प्रकल्पाच्या कामकाजाची कोणत्याही वेळेस तपासणी करणे व त्यासाठी प्रकल्पाच्या आवारात प्रवेश करणे यासाठी मला/आम्हास अर्थसहाय्य मंजूर करणारे अधिकारी, अनुदान अदा करणारे अधिकारी, राज्यशासन व त्यांनी प्राधिकृत केलेली व्यक्ती यांना प्रतिबंध करणार नाही तसेच त्यांनी या प्रकल्पाशी संबंधित कागदपत्रे, नोंदवह्या, पुस्तके व हिशोबाच्या कागदपत्रांची तपासणी करण्यासाठी व त्याच्या प्रती देण्यास प्रतिबंध करणार नाही.
- १०) यदाकदाचीत माझ्या/आमच्याकडून खोटी, चुकीची किंवा अपुर्ण माहिती दिल्याचे आढळून आल्यास, हरितगृह/ शेडनेटगृह व हरितगृह/शेडनेटगृहामधील लागवड साहित्य हा घटक राबविण्याबाबतच्या योजनेअंतर्गत कोणत्याही अटी व शर्तीचा भंग केल्यास तसेच दिलेल्या अनुदानाचा गैरवापर केल्याचे आढळून आल्यास मला/आम्हास माझे/आमचे म्हणणे मांडण्याची संधी दिल्यानंतर आवश्यकता भासल्यास मला/आम्हाला दिलेल्या अर्थसहाय्याची पूर्ण रक्कम अथवा त्याचा हिस्सा अर्थसहाय्य अदा केल्याच्या दिनांकापासून शासन निर्धारित करील त्या दराने व पद्धतीने वार्षिक व्याजासह वसूल करू शकतील याची मला/आम्हाला जाणीव आहे. त्याप्रमाणे मी/आम्ही ते अनुदान परत करू त्याबद्दल आमची काहीही तक्रार राहणार नाही.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

- ११) शासनाने वेळोवेळी निर्धारित केलेल्या अटी व शर्ती माझ्यावर/आमच्यावर बंधनकारक राहतील याची मला/आम्हास जाणीव आहे व त्याचे मी/आम्ही पालन करीन/करू. प्रकल्पाच्या ठिकाणी विहित नमुन्यात नामफलक लावून त्यावरठळक अक्षरात “एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान अर्थसहाय्यीत” असे नमूद करू याची मी/आम्ही हमी देतो.
- १२) उपरोक्त योजनेतर्गत मिळणाऱ्या अर्थसहाय्याचा प्रकार हा प्रोत्साहनात्मक असल्यामुळे देय किंवा उपलब्ध होणारे अनुदान मला/आम्हास मान्य असेल व त्यासाठी मी न्यायालयात कोणत्याही प्रकारचा दावा दाखल करणार नाही.
- १३) वरीलप्रमाणे सादर केलेली माहिती खरी व बरोबर असून ती खोटी व चुकीची आढळून आल्यास मला अदा करण्यात आलेल्या अर्थसहाय्याची पूर्ण रक्कम अथवा त्याचा हिस्सा अर्थसहाय्य अदा केल्याच्या दिनांकापासून महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे, महाराष्ट्र राज्य निर्धारित करेल त्या दराने व पध्दतीने वार्षिक व्याजासह वसूल करू शकतील याची मला/आम्हास जाणीव असून ते माझ्या/आमच्यावर बंधनकारक राहिल.

लाभार्थीची/लाभाध्यांच्या स्वाक्षरी/स्वाक्षऱ्या
(नाव, पत्ता व मोबाईल नंबर)

वरीलप्रमाणे सादर केलेली माहिती खरी आहे.

साक्षीदार क्र. १

पत्ता.....स्वाक्षरी.....

साक्षीदार क्र. २

पत्ता.....स्वाक्षरी.....

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

प्रपत्र -२

बंधपत्र

(पूर्वसंमती पत्र घेताना शेतकऱ्याने भरून द्यावयाचे बंधपत्र)

मी/आम्ही श्री./श्रीमती ..... मु.पो. ....
ता. .... जि. .... या बंधपत्राद्वारे लिहून देतो की, पूर्वसंमती पत्र घेतेवेळी शेटनेटगृह/हरितगृह/
लागवड साहित्य या घटकांच्या मार्गदर्शक सूचना, अटी/शर्ती, आराखडा, तांत्रिक निकष इ.बाबी मला/आम्हाला
समजावून सांगण्यात आलेल्या आहेत. पूर्वसंमती पत्रासोबत आराखडा, अनिवार्य व वैकल्पिक साहित्याची यादी, तांत्रिक
निकष, नोंदणीकृत सेवा पुरवठादारांची यादी तसेच तांत्रिक मार्गदर्शनासाठी शासकीय संस्था इत्यादी बाबी मला/आम्हाला
लेखी स्वरूपात प्राप्त झालेले आहेत. मी/आम्ही उपरोक्त मार्गदर्शक सूचना, अटी/शर्ती, आराखडा, तांत्रिक निकष या
बाबीनुसार प्रकल्पाचे काम मी अथवा माझ्या/ आमच्या पसंतीच्या नोंदणीकृत सेवा पुरवठादाराकडून पूर्ण करील/करु
मला शेटनेटगृह / हरितगृहाचे काम आज दिनांक ----- पासून १५ दिवसांत म्हणजे दि. ----- पर्यंत सुरु
करावयाचे आहे व तसे संबंधित कृषि सहाय्यक / मंडळ कृषि अधिकारी / तालुका कृषि अधिकारी यांना कळवावयाचे
आहे. या कालावधीत काम न सुरु करु शकल्यास अथवा काम सुरु केल्यास कळवू न शकल्यास माझे पूर्वसंमती
पत्र आपोआप रह होईल, याची मला जाणीव करुन देण्यात आली आहे. त्यास माझी तक्रार राहणार नाही.
हरितगृह / शेटनेटगृह उभारणीचे तांत्रिक प्रशिक्षण घेण्याचे माझी जबाबदारी आहे. अन्यथा माझा प्रस्ताव
अनुदानसाठी ग्राह्य घरला जाणार नाही, याची मला जाणीव करुन देण्यात आलेली आहे. मार्गदर्शक सुचनेतील
नमुद बाबीनुसार मी/आम्ही प्रकल्पाचे काम न केल्याचे निदर्शनास आल्यास संबंधित घटकाचे अनुदान मिळण्यास
मी/आम्ही पात्र राहणार नाही, याची मला/आम्हाला जाणीव आहे. पायासाठी खडे खोदकाम व उभारणी साहित्य प्रकल्प
स्थळी पुरवठा झाल्यानंतर साहित्य तपासणीसाठी संबंधित कृषि सहाय्यक किंवा तालुका कृषि अधिकारी यांना लेखी
कळविण्याची माझी जबाबदारी राहिल. तसेच हरितगृह/शेटनेटगृह उभारणी पूर्ण झालेनंतर अंतिम मोक्या
तपासणीसाठी तालुका कृषि अधिकारी यांना लेखी कळविल्याची माझी/ आमची जबाबदारी राहिल. सदर
प्रकल्पाचे अनुदान मिळालेनंतर या प्रकल्पाची परस्पर विल्हेवाट लावणार नाही, अथवा विक्री करणार नाही, तसे
निदर्शनास आल्यास दिलेल्या अनुदानाची रक्कम व्याजासह वसुलीस माझी हरकत राहणार नाही, याची मला
जाणिव करुन देण्यात आलेली आहे.

(लाभार्थी स्वाक्षरी)

लाभार्थ्याचे नाव, पत्ता व भ्रमनध्वनी क्रमांक

स्थळ:-

दिनांक:-

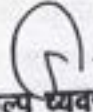
प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

प्रशासकीय यंत्रणेद्वारे द्यावयाची प्रपत्रे प्रशासकीय यंत्रणेद्वारे द्यावयाची
प्रपत्रे

प्रपत्र - ३	स्थळ पाहणी अहवाल
प्रपत्र - ४ अ	हरितगृह - प्रथम मोका तपासणी अहवाल
प्रपत्र - ४ ब	शेडनेटगृह - प्रथम मोका तपासणी अहवाल
प्रपत्र - ५ अ	नैसर्गिक वायुविजन (OVPH) अंतिम मोका तपासणी अहवाल
प्रपत्र - ५ ब	हरितगृह वातावरण नियंत्रित (CCPH) अंतिम मोका तपासणी अहवाल
प्रपत्र - ५ क	शेडनेटगृह अंतिम मोका तपासणी अहवाल
प्रपत्र - ५ ड	प्लास्टिक मल्लिंग मोका तपासणी अहवाल
प्रपत्र - ६	आंतरविभागीय तपासणी पथकाद्वारे हरितगृह/ शेडनेटगृह तपासणी अहवाल
प्रपत्र - ७ अ ते प्रपत्र - ७ इ	हरितगृह / शेडनेटगृह - मापन पुस्तिकेतील नोंदी
प्रपत्र - ८	देयकाचा नमुना
प्रपत्र - ९	सेवा पुरवठादाराने द्यावयाचे हमीपत्र

 प्रकल्प व्यवस्थापक
 महात्तूर राज्य फलोत्पादन आणि
 औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रपत्र-३
स्थळ पाहणी अहवाल

(कृषि सहाय्यक यांनी शेतकऱ्यांच्या अर्ज प्राप्ती नंतर नियोजित प्रकल्प स्थळी व ७/१२ व ८-अ मध्ये नमूद सर्व गट नं./सर्वे नं. मध्ये भेट देवून घ्यावयाचा अहवाल)

श्री./श्रीमती..... मु.पो. .... ता.
..... जि. .... यांनी त्यांचे स्वतःच्या मालकीचे/भाडेकरारावरील शासकीय
निमशासकीय जमिनीचे स.नं./गट नं..... मधील एकूण क्षेत्र ..... (हे.आर.) पैकी ..... चौ.मी. क्षेत्रावर
हरितगृह/शेडनेटगृह या घटकाचा लाभ मिळण्यासाठी अर्ज केलेला आहे. सदरच्या नियोजित प्रकल्प स्थळाची दि.
..... रोजी मी समक्ष जावून पाहणी केलेली असून प्रस्तावित प्रकल्प स्थळ हरितगृह/शेडनेटगृह या घटकाच्या
मार्गदर्शक सूचनेनुसार हरितगृह/शेडनेटगृह उभारणीसाठी तांत्रिकदृष्ट्या योग्य आहे/नाही.
उपरोक्त लाभार्थ्याने अर्जासोबत सादर केलेल्या ८-अ मध्ये नमूद इतर गट नं./ सर्वे न मध्ये पाहणी केलेली
असून सदर गट नं/ सर्वे नं. मध्ये हरितगृह/शेडनेटगृह अस्तित्वात आहे/नाही.
अस्तित्वात असलेले हरितगृह/शेडनेटगृह ग. नं. / सर्वे नं. .... असून त्याचे क्षेत्रफळ .....चौ.मी. आहे.
सदर हरितगृहासाठी/शेडनेटगृहासाठी यापूर्वी ..... योजनेतून अर्थसहाय्य देण्यात आलेले आहे/ नाही.
सदर क्षेत्राचा अक्षांश ..... व रेखांश .....
असा आहे.

(स्वाक्षरी)

कृषि सहाय्यक

नाव:-

सज्जा -

ता.:-

जि.:-

(कृषि सहाय्यक यांनी मार्गदर्शक सूचनेतील हरितगृह किंवा शेडनेटगृहासाठी जागेची निवड या बाबतच्या सविस्तर सूचनांचा अवलंब करून उपरोक्त स्थळ तपासणी अहवाल घ्यावा.)

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि

शेती व उन्नयन विभाग, मुंबई.

प्रपत्र - ४ अ
हरितगृह प्रथम मोका तपासणी अहवाल

मंडळ कृषि अधिकारी

तपासणी दिनांक	
तपासणी करणाऱ्या अधिकाऱ्याचे नाव	श्री./श्रीमती ----- पदनाम -----
लाभाऱ्याचे तपशील	नाव : श्री./श्रीमती----- गाव:-----, तालुका-----, जिल्हा----- सर्वे नं.----- वर्गवारी (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण) -----
अक्षांश व रेखांश तपशील	
बाब - हरितगृह	प्रकार ----- आकारमान----- (मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे नमूद करावे)
पूर्वसंमती क्र. व दिनांक	-----
पूर्वसंमती दिलेले क्षेत्र	----- चौ.मी-----
हरितगृहासाठी पुरवठा करण्यात आलेल्या साहित्याची तपासणी	
नोंदणीकृत उत्पादक / आयातदार कंपनीचा व सेवा पुरवठादाराचा तपशील	अ) नोंदणीकृत उत्पादक कंपनी / आयातदार कंपनी :- -----
	ब) नोंदणीकृत उत्पादक कंपनीचे अधिकृत क्तिरक :- -----
	क) नोंदणीकृत सेवा पुरवठादार :- -----
	१. उत्पादक कंपनी (पॉली फिल्म, जीआय पाईप, टेपनेट, इन्सेक्ट नेट, अॅग्रॉन पेपर) यांचा राज्यस्तरीय नोंदणी क्रमांक -----
	२. उत्पादक कंपनीच्या राज्यस्तरीय नोंदणीच्या आदेशाची वैधता -----
	३. सेवा पुरवठादार यांचा राज्यस्तरीय नोंदणी क्रमांक-----
	४. सेवा पुरवठादार यांची राज्यस्तरीय नोंदणीच्या आदेशाची वैधता -----
१. हरितगृहाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार आकारमाननिहाय अनिवार्य साहित्याच्या यादीनुसार आवश्यकतेप्रमाणे साहित्य पुरवठा केला आहे काय? होय/नाही	
२. जीआय पाईप (कॉलम पाईप) च्या उभारणीकरिता पक्का पाया (खड्डा) मी x मी x मी. या आकाराचा (जमिनीलगतचा व्यास x तळाचा व्यास x खोली) खड्डा घेतलेला असून त्यात मधोमध फाऊंडेशन पाईप बसवून त्यास होल्डफास्ट बर टाकून १:४:८ प्रमाणात सिमेंट, वाळू, खडी घेऊन तयार केलेले सिमेंट कौक्रीट भरण्यात आलेले आहे काय? होय/नाही	

जीआय पाईप्सचे तांत्रिक तपासणी तपशील

अ. हरितगृहासाठी सांगाडा उभारणी Type I Structure

जीआय पाईप्स - BIS Standard IS1161:2014 आहे काय?

आहे/नाही

अ.क्र.	पाईपचा व्यास		पाईपची जाडी मि.मी.		वजन		शेरा
	अपेक्षित	प्रत्यक्ष	अपेक्षित	प्रत्यक्ष	अपेक्षित	प्रत्यक्ष	
१	७६.१		२.९		५.२४		
२	६०.३		२.९		४.११		
३	४८.३		२.९		३.२५		
४	४२.४		२.६		२.५५		
५	३३.७		२.६		१.९९		

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कृषी उत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

किंवा

अ. हरितगृहासाठी सांगाडा उभारणी Type II Structure

जीआय पाईप - २.० mm जाडीचे

आहे/नाही

अ. क्र.	पाईपचा व्यास		पाईपची जाडी मि. मी.		वजन		शेरा प्रमाणित/ अप्रमाणित
	अपेक्षित	प्रत्यक्ष	अपेक्षित	प्रत्यक्ष	अपेक्षित	प्रत्यक्ष	
१	७६		२.०		३.७५		
२	६०		२.०		२.९०		
३	४८		२.०		२.३०		
४	४२		२.०		२.१०		
५	३३		२.०		१.६०		

ब. हरितगृहासाठीची पॉलिइथिलीन फिल्म -

अ. क्र.	तांत्रिक निकष	होय/नाही
१	BIS (IS 15827:2019) प्रमाणे आहे काय?	
२	BIS प्रमाणे नसल्यास अधिकृतपणे आयात केलेली व IS 15827 किंवा त्यापेक्षा उच्च दर्जाची आहे काय? (सिपेट रिपोर्ट तपासावा)	
३	मार्गदर्शक सूचनेनुसार दिलेले गुणधर्माची पूर्तता आहे काय? (UV Stabilized, 200 Micron, Multi layered, Anti drip, Diffused, % of light transmittance, Anti sulphur) सदरची बाब राज्यस्तरावर नोंदणीकृत आयातदाराच्या वेब CIPET Report वरून प्रमाणपत्रावरून तपासावी तसेच नोंदणीकृत सेवा पुरवठादारचे देयक तपासावे. सेवा पुरवठादाराच्या देयकामध्ये फिल्मच्या दर्जाबाबत तसेच गुणधर्माबाबत व इतर तपशील लॉट नं., कंपनी, इ नमुद असावे).	
क	हरितगृहासाठी इन्सेक्टनेट (IS16513:2016) आणि शेडनेट (टेपनेट-५०टक्के) (IS16008:2016) - Part I BIS प्रमाणे नसल्यास अधिकृतपणे आयात केलेली व IS :16513 व IS16008:2016 - Part I किंवा त्यापेक्षा उच्च दर्जाची आहे काय? (सिपेट रिपोर्ट तपासावा)	शेरा प्रमाणित / अप्रमाणित
	इन्सेक्टनेट ४० ग्रेस यु व्ही संस्कारित	इन्सेक्टनेट ५० ग्रेस यु व्ही संस्कारित
	शेडनेट (टेपनेट) यु व्ही संस्कारित (५० टक्के)	
	अपेक्षित वजन (ग्रॅम प्रति चौ. मी.)	प्रत्यक्ष वजन (ग्रॅम प्रति चौ. मी.)
	अपेक्षित वजन (ग्रॅम प्रति चौ. मी.)	प्रत्यक्ष वजन (ग्रॅम प्रति चौ. मी.)
	१०५	१२५
		१००
ड	हरितगृहासाठी ॲपरॉन - यु व्ही संस्कारित लॅमिनेटेड ओव्हन पॉलिइथिलीन फिल्म आणि ॲल्युमिनीयम प्रोफाईल यु व्ही संस्कारित लॅमिनेटेड ओव्हन पॉलिइथिलीन फिल्म	ॲल्युमिनीयम प्रोफाईल
	अपेक्षित वजन (ग्रॅम प्रति मीटर)	प्रत्यक्ष वजन (ग्रॅम प्रति मीटर)
	अपेक्षित वजन (ग्रॅम प्रति मीटर)	प्रत्यक्ष वजन (ग्रॅम प्रति मीटर)
	१२०	११०
	ॲपरॉन- यु व्ही संस्कारित लॅमिनेटेड ओव्हन पॉलिइथिलीन फिल्म नोंदणीकृत उत्पादक कंपनी व सेवा पुरवठादार यांच्याकडून पुरवठा झाला आहे किंवा काय ?	होय /नाही
इ	इतर साहित्य मार्गदर्शक सूचनेतील तांत्रिक निकषांप्रमाणे आहे काय?	होय /नाही
फ	वातावरण नियंत्रित हरितगृहासाठी (CCPH) वातावरण नियंत्रणासाठी वापरण्यात येणारे साहित्य व उपकरणे मार्गदर्शक सूचनेतील तांत्रिक निकषांप्रमाणे आहेत काय?	होय /नाही
ग	हरितगृह उभारणीची जागा व दिशा विचारात घेवून मार्गदर्शक सूचनेतील आराखडयाप्रमाणे उभारणी नियोजन (आरेखन) आहे काय?	होय /नाही
	हरितगृह पायासाठी घेण्यात येणारे खड्ड्याची मापे योग्य आकारमानाचे आहेत काय? (पाया पक्का होण्यासाठी योग्य व्यासाचा फाउंडेशन पाईप, होल्ड फास्ट बार (८ मीमी जाडीचा), योग्य प्रमाणाचे कॉंक्रीट मिश्रणाने भरणे या बाबीकडे लाभार्थी शेतकऱ्यांने विशेष लक्ष देणे बाबत तसेच हरितगृहाचे आयुष्यमान व प्रकृत्या उभारणीकरीता पाया मजबूत असणे	होय /नाही

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कृषी उत्पादन आणि

अ.क्र.	तांत्रिक निकष	होय/नाही
	आवश्यक असलेबाबत लाभार्थ्यास मार्गदर्शन करावे.)	
	पुरवठा केलेले सर्व साहित्य मार्गदर्शक सूचनेतील दिलेल्या निकषांप्रमाणे असून/नसून इतर बाबींतही मार्गदर्शक सूचनांचा अवलंब केला असलेने/नसलेने लाभार्थ्याने उभारणी करण्यास हरकत नाही/आहे.	होय /नाही

पॉलीफिल्मच्या दर्जाची खात्री करणेसाठी पुरवठादाराकडील खालील अभिलेख्यांची तपासणी करावी.

- नॉदणीकृत आयातदाराकडील पॉलिफिल्म / टेपनेट, इन्सेक्ट नेट, दर्जा व गुणधर्मांबाबतचे (CIPET Report) (फक्त आयातीत साहित्या संदर्भात)
- नॉदणीकृत उत्पादकाकडील प्रमाणित तांत्रिक माहितीचे विवरणपत्र (Technical Data Sheet) (सदर माहिती उत्पादकाची प्रमाणित केलेली आवश्यक आहे, पुरवठादाराने नव्हे)
- पॉलिफिल्मवर ब्रँडच नाव, मल्टीलेयर (३ किंवा ५), बॅच क्रमांक, (उत्पादन दिनांकाचा उल्लेख असलेला), लोगो इ. बाबी प्रत्येक मिटरवर सहज नष्ट न होणारे किंवा धुता न येणारे असे छापलेले असावे.
- पुरवठा केलेल्या साहित्याचा नमुना काढून शेतकरी, कंपनी प्रतिनिधी व तपासणी अधिकारी यांच्या स्वाक्षरीसह गोणीमध्ये सीलबंद करून शेतकऱ्याकडे जतन करून ठेवला आहे काय ?

अ.क्र.	बाब	नमुना आकार	होय / नाही
१	GI Pipe - सर्वप्रकारचे	प्रत्येकी १ मी लांबी	होय / नाही
२	पॉली फिल्म	१ X १ मी	होय / नाही
३	टेपनेट	१ X १ मी	होय / नाही
४	इन्सेक्ट नेट	१ X १ मी	होय / नाही
५	ऑप्राॅन पेपर	१ X १ मी	होय / नाही
६	अॅल्युमिनिअम प्रोफाईल	१ मी	होय / नाही

समक्ष -

प्रमुख, मंडळ कृषि अधिकारी .....

लाभार्थ्याचे नाव व स्वाक्षरी
स्वाक्षरी)

श्री.....(दिनांकीत

पुरवठादार/पुरवठादाराचे
प्रतिनिधी नाव व स्वाक्षरी

(टिप - सदर तपासणी अडवालाची एक प्रत लाभार्थ्यास द्यावी)

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य कसोत्पादन आणि
ओषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रपत्र- ४ ब
शेडनेटगृह प्रथम मोका तपासणी अहवाल

मंडळ कृषि अधिकारी	
तपासणी दिनांक	
तपासणी करणाऱ्या अधिकार्याचे नाव	श्री./श्रीमती ----- पदनाम -----
लाभार्थ्याचे तपशील	नाव : श्री./श्रीमती----- गाव:-----, तालुका-----, जिल्हा-----सर्वे नं.----- खर्गवारी (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण).-----
अक्षांश व रेखांश तपशील	
चाव - शेडनेटगृह	प्रकार----- आकारमान (मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे नमूद करावे)
पूर्वसंमती क्र.व दिनांक	-----
पूर्वसंमती दिलेले क्षेत्र	----- चौ.मी-----
शेडनेटगृहासाठी पुरवठा करण्यात आलेल्या साहित्याची तपासणी	
नोंदणीकृत उत्पादक / आयातदार कंपनीचा व सेवा पुरवठादाराचा तपशील	अ) नोंदणीकृत उत्पादक कंपनी / आयातदार कंपनी :- ----- ब) नोंदणीकृत उत्पादक कंपनीचे अधिकृत वितरक :- ----- क) नोंदणीकृत सेवा पुरवठादार :- ----- १. उत्पादक कंपनी (पॉली फिल्म, जीआय पाईप, टेपनेट, इन्सेक्ट नेट, अॅग्रॉन पेपर) यांचा राज्यस्तरीय नोंदणी क्रमांक ----- २. उत्पादक कंपनीच्या राज्यस्तरीय नोंदणीच्या आदेशाची वैधता ----- ३. सेवा पुरवठादार यांचा राज्यस्तरीय नोंदणी क्रमांक----- ४. सेवा पुरवठादार यांची राज्यस्तरीय नोंदणीच्या आदेशाची वैधता -----
१. शेडनेटगृहाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार मॉडेलनिहाय अनिवार्य साहित्याच्या यादीनुसार आवश्यकतेप्रमाणे साहित्य पुरवठा केला आहे काय? होय/नाही	
२. जीआय पाईप (कॉलम पाईप) च्या उभारणीकरिता पक्का पाया (खड्डा) मी x मी x मी. या आकाराचा (जमिनीलगतचा व्यास x तळाचा व्यास x खोली) खड्डा घेतलेला असून त्यात मधोमध फाउंडेशन पाईप बसवून त्यास होल्डफास्ट बार टाकून १:४:८ प्रमाणात सिमेंट, वाळू, खडी घेऊन तयार केलेले सिमेंट कॉक्रीट भरण्यात आलेले आहे काय? होय/नाही	

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
ओषधी वन्यप्राणी मंडळ, पुणे

जीआय पाईप्सचे तांत्रिक तपासणी तपशील

अ. शॅडनेटगृहासाठी सांगाडा उभारणी Type I Structure

जीआय पाईप्स - BIS Standard IS 1161:2014 आहे काय?

आहे/नाही

अ. क्र.	पाईपचा व्यास		पाईपची जाडी मि.मी.		वजन		शेरा प्रमाणित/ अप्रमाणित
	अपेक्षित	प्रत्यक्ष	अपेक्षित	प्रत्यक्ष	अपेक्षित	प्रत्यक्ष	
१	६०.३		२.९		४.११		
२	४८.३		२.९		३.२५		
३	४२.४		२.६		२.५५		
४	३३.७		२.६		१.९९		

किंवा

अ. शॅडनेटगृहासाठी सांगाडा उभारणी Type II Structure

जीआय पाईप्स - २.० mm जाडीचे

आहे/नाही

अ.क्र.	पाईपचा व्यास		पाईपची जाडी मि.मी.		वजन		शेरा प्रमाणित/ अप्रमाणित
	अपेक्षित	प्रत्यक्ष	अपेक्षित	प्रत्यक्ष	अपेक्षित	प्रत्यक्ष	
१	६०				२.९०		
२	४८				२.३०		
३	४२				२.१०		
४	३३				१.६०		

ब. शॅडनेटगृहासाठी टेपनेट / मोनोनेट -

अ.क्र.	तांत्रिक निकष						होय/नाही
क	शॅडनेटगृहासाठी टेपनेट (IS16008:2016) Part I आणि मोनोनेट (IS16008:2016) - Part II						शेरा प्रमाणित / अप्रमाणित
	टेपनेट - यु व्ही संस्कारित			मोनोनेट - यु व्ही संस्कारित			
	सावली गुणांक (टक्केवारी)	अपेक्षित वजन (एम प्रॉ. चो. मीटर)	प्रत्यक्ष वजन (एम प्रॉ. चो. मीटर)	सावली गुणांक (टक्केवारी)	अपेक्षित वजन (एम प्रॉ. चो. मीटर)	प्रत्यक्ष वजन (एम प्रॉ. चो. मीटर)	
	३५ %	८०		३५ %	९५		
	५० %	१००		५० %	१२५		
	७५ %	१२०		७५ %	३१०		
	BIS प्रमाणे नसल्यास अधिकृतपणे आयात केलेली व (IS16008:2016 Part I, Part II) किंवा त्यापेक्षा उच्च दर्जाची आहे काय? (सिपेट रिपोर्ट तपासावा)						
	मार्गदर्शक सूचनेनुसार दिलेले गुणधर्मांची पूर्तता आहे काय? (UV Stabilized) सदरची बाब राज्यस्तरावर नोंदणीकृत आयातदाराच्या वैध CIPET Report वरून प्रमाणपत्रा वरून तपासावी तसेच नोंदणीकृत सेवा पुरवठादाराचे वैधक तपासावे. सेवा पुरवठादाराच्या देयकामध्ये नेटच्या दर्जाबाबत तसेच गुणधर्माबाबत व इतर तपशील लॉट नं., कंपनी, इ नमुद असावे.						
ड	शॅडनेटगृहासाठी इनसेक्टनेट (IS16513:2016)						
	इनसेक्टनेट ३० मेश यु व्ही संस्कारित		इनसेक्टनेट ४० मेश यु व्ही संस्कारित		इनसेक्टनेट ५० मेश यु व्ही संस्कारित		
	अपेक्षित वजन (एम प्रॉ. चो. मीटर)	प्रत्यक्ष वजन (एम प्रॉ. चो. मीटर)	अपेक्षित वजन (एम प्रॉ. चो. मीटर)	प्रत्यक्ष वजन (एम प्रॉ. चो. मीटर)	अपेक्षित वजन (एम प्रॉ. चो. मीटर)	प्रत्यक्ष वजन (एम प्रॉ. चो. मीटर)	
९०		१०५		१२५			
	BIS प्रमाणे नसल्यास अधिकृतपणे आयात केलेली व (IS16513 : 2016) किंवा त्यापेक्षा उच्च दर्जाची आहे काय?						

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि

औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

	मार्गदर्शक सूचनेनुसार दिलेले गुणधर्माची पूर्तता आहे काय? (UV Stabilized) सदरची बाब राज्यस्तरावर नोंदणीकृत आयातदाराच्या वेब CIPET Report वरून प्रमाणपत्रावरून तपासावी तसेच नोंदणीकृत सेवा पुरवठादाराचे देयक तपासावे. सेवा पुरवठादाराच्या देयकामध्ये नेटच्या दर्जाबाबत तसेच गुणधर्माबाबत व इतर तपशील लॉट नं., कंपनी, इ नमुद असावे).				
इ	शेडनेटगृहासाठी अंपरॉन- यु व्ही संस्कारित लॅमिनेटेड ओव्हन पॉलिइथिलीन फिल्म आणि अॅल्युमिनीयम प्रोफाईल				
	यु व्ही संस्कारित लॅमिनेटेड ओव्हन पॉलिइथिलीन फिल्म		अॅल्युमिनीयम प्रोफाईल		
	अपेक्षित वजन (ग्रॅम प्रति मीटर)	प्रत्यक्ष वजन (ग्रॅम प्रति मीटर)	अपेक्षित वजन (ग्रॅम प्रति मीटर)	प्रत्यक्ष वजन (ग्रॅम प्रति मीटर)	
	१२०		१२०		
	अंपरॉन- यु व्ही संस्कारित लॅमिनेटेड ओव्हन पॉलिइथिलीन फिल्म नोंदणीकृत उत्पादक कंपनी किंवा त्यांचे अधिकृत वितरक व नोंदणीकृत सेवा पुरवठादार यांच्याकडून पुरवठा झाला आहे किंवा काय ?				होय / नाही
फ	इतर साहित्य मार्गदर्शक सूचनेतील तांत्रिक निकषाप्रमाणे आहे काय?				होय / नाही
ग	शेडनेटगृहाची उभारणीची जागा व दिशा विचारात घेवून मार्गदर्शक सूचनेतील आराखडयाप्रमाणे उभारणी नियोजन (आरेखन) आहे काय?				होय / नाही
	शेडनेटगृहाच्या पायासाठी घेण्यात येणारे खड्ड्याची मापे योग्य आकारमानाचे आहेत काय? (पाया पक्का होण्यासाठी योग्य व्यासाचा फाउंडेशन पाईप, होल्ड फास्ट बार (८ मीमी जाडीचा), योग्य प्रमाणाचे कॉंक्रीट मिश्रणाने भरणे या बाबीकडे लाभाधी शेतकऱ्यांने विशेष लक्ष देणे बाबत तसेच शेडनेटगृहाचे आयुष्यमान व पक्क्या उभारणीकरीता पाया मजबुत असणे आवश्यक असलेबाबत लाभाधीस मार्गदर्शन करावे.)				होय / नाही
	पुरवठा केलेले सर्व साहित्य मार्गदर्शक सूचनेतील दिलेल्या निकषांप्रमाणे असून/नसून इतर बाबीतही मार्गदर्शक सूचनांचा अवलंब केला असलेने/नसलेने लाभाधीने उभारणी करण्यात हरकत नाही/आहे.				होय / नाही

शेडनेटगृहाच्या दर्जाची खात्री करणेसाठी पुरवठादाराकडील खालील अभिलेख्यांची तपासणी करावी.

- नोंदणीकृत आयातदाराच्या शेडनेटच्या दर्जा व गुणधर्माबाबतचे पत्र/प्रमाणपत्र (CIPET Report)
- नोंदणीकृत उत्पादकाकडील प्रमाणित तांत्रिक माहितीचे विवरणपत्र (Technical Data Sheet) (सदर माहिती उत्पादकाची प्रमाणित केलेली आवश्यक आहे. पुरवठादाराने नव्हे)
- शेडनेटच्या बंडलवर ब्रँडच नाव, बॅच क्रमांक, शेडनेटचा प्रकार, लांबी रुंदी (उत्पादन दिनांकाचा उल्लेख असलेला), लोगो इ.बाबींचे लेबल असावे.
- पुरवठा केलेल्या साहित्याचा नमुना काढून शेतकरी, कंपनी प्रतिनिधी व तपासणी अधिकारी यांच्या स्वाक्षरीसह गोर्णांमध्ये सीलबंद करून शेतकऱ्याकडे जतन करून ठेवला आहे काय ?

अ.क्र.	बाब	नमुना आकार	होय / नाही
१	GI Pipe - सर्वप्रकारचे	३००mm x १००mm	होय / नाही
२	पॉली फिल्म	१ X १ मी	होय / नाही
३	टेपनेट	१ X १ मी	होय / नाही
४	गॅल्वेनेट	१ X १ मी	होय / नाही
५	इन्सुलेट नेट	१ X १ मी	होय / नाही
६	अंपरॉन पेपर	१ X १ मी	होय / नाही
७	अॅल्युमिनीयम प्रोफाईल	१ मी	होय / नाही

समक्ष-

मंडळ कृषि अधिकारी .....

लाभाधीचे नाव व स्वाक्षरी

श्री.....(दिनांकीत स्वाक्षरी)

पुरवठादार/पुरवठादाराचे

प्रतिनिधी नाव व स्वाक्षरी

(टिप-सदर तपासणी अहवालाची एक प्रत लाभाधीस द्यावी)

प्रकल्प ध्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

हरितगृह नैसर्गिक वायु विजन (OVPH) अंतिम मोका तपासणी अहवाल
(उपविभागीय कृषि अधिकारी)

१. तपासणी दिनांक :-----
२. तपासणी करणाऱ्या अधिकाऱ्याचे नाव:- श्री. .... उविकृत .....
३. लाभार्थ्याचे नाव :- श्री./श्रीमती : .....
- गाव ..... ता. .... जि. ....
- सर्वे नं. .... वर्गवारी- (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण).....
- अक्षांश : ..... रेखांश : .....
४. बाब- हरितगृह, प्रकार (OVPH) (मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे आकारमान नमूद करावे).....
५. पूर्वसंमती दिलेले क्षेत्र ..... चौ.मी.
६. प्रथम मोका तपासणी करणाऱ्या मंकृत यांचे नाव :- ..... पदनाम : .....
७. उभारणीपूर्व प्रथम तपासणीचा दिनांक :-
८. प्रथम तपासणीवेळी फुडील उभारणीची परवानगी दिली आहे काय? होय/नाही
९. प्रथम मोका तपासणीनुसार मापनपुस्तिका नोंदी पडताळणी केली आहे काय ? होय/नाही
१०. प्रकल्पाचा मोका तपासणी तपशील
- १०.१ लांबी ..... मी. रुंदी..... मी. उंची ..... मी.
- १०.२ क्षेत्रफळ ..... चौ.मी. (अ)
- १०.३ मंजूर आकारमानाप्रमाणे उभारणीसाठी वापरलेल्या साहित्याचा तपशील - (स्वतंत्र परिशिष्ट जोडावे)
११. कंट्रोल हेडचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

Sr. No.	Particulars (Control head Items)	Unit	Quantity As per Guidelines	Quantity As per Invoice Produced	Material as per Technical Specification Yes/No
1	Concrete Bed - 6 Sq.mtrs.				
2	Pump				
3	Water Storage Tank (if necessary)				
4	Panel Box with timer				
5	Sand Filter				
6	Disc Filter				
7	GI fittings & accessories				
8	By pass assembly				

(जर लाभार्थ्याच्या क्षेत्रामध्ये विहिर, बोअरवेल किंवा इनर पाण्याच्या स्रोताद्वारे ठिबक सिंचन, फॉगिंग यंत्रणा हे घटक लाभार्थ्याकडे अस्तित्वात असल्याचे पंच युनिट, पाण्याची टाकी याद्वारे कार्यान्वित करता येत असतील किंवा पाण्याच्या गुणवत्तेनुसार सैड फिल्टर शिवाय यंत्रणा कार्यान्वित करता येऊ शकते याची खात्री उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी स्वतः भेट देऊन करून सदर घटकाची आवश्यकता नसल्याचे लाभार्थ्याच्या निदर्शनास आणून द्यावे त्यानुसार उर्वरित घटकांकरिताच अनुदान परिगणना करावी. मात्र उर्वरित घटक हे अनिवार्य राहतील.)

कंट्रोल हेडच्या विविध घटकांचे मॉडेलनिहाय तांत्रिक निकष मार्गदर्शक सूचनेमध्ये नमूद केल्याप्रमाणे आहेत काय ? होय/नाही

१२. ड्रीप सिस्टिमचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

Sr. No.	Technical Specification	Yes/ No
1	Power supply arrangement should be available at site	
2	Lateral pipes/ Emitting pipes shall be necessarily be of ISI mark (IS:12786) / (IS:13488)	
3	Lateral size should not be less than 16mm OD & minimum Class-II	
4	Emitters (IS:13487) spacing in drip irrigation should not be more than 0.3 m	

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
ओषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

5	Emitters discharge in drip irrigation should not be more than 2.0 lph	
6	Lateral length in drip irrigation should not exceed 40 mtrs.	
7	Submain should be of HDPE (IS:4984 & IS:14151) / PVC (IS:4985) / UPVC (IS : 4985)	
8	Mini sprinkler & overhead irrigation systems should be designed to achieve minimum Emission Uniformity of 85%	
9	If any of the above specifications are not followed/ Old one, then no subsidy will be sanctioned for drip irrigation system	

१३. फॉगर सिस्टिमचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

Sr. No.	Technical Specification	Yes/No
1	Power supply arrangement should be available at site	
2	Lateral pipes shall be necessarily be of ISI mark (IS:12786)	
3	Lateral size should not be less than 16mm OD	
4	Fogger spacing should not be more than 3m x 3m grid	
5	Fogger discharge should not be more than 7.5 lph per fogger i.e. 7.5x4 =30 lph per 4-way	
6	Submain should be necessarily be of HDPE (IS:4984 & IS:14151)/ UPVC (IS : 4985)	
7	Lateral length should not exceed 40 mtrs.	
8	Foggers should be able to creat droplet sizes of less than 90 microns (supported by the literature)	
9	Foggers pump should be operated by auto digital timers	
10	Foggers should be operated at minimum 3 kg/cm ²	
11	Foggers should be provided with drainage prevent devices.	
12	If any of the above specifications are not followed then no subsidy will be sanctioned for Fogging system	

• ठिबक सिंचन, फॉगिंग यंत्रणा या घटकाकरिता साहित्य पुरवठा करणाऱ्या उत्पादक कंपनी / वितरक हा कृषि विभागाकडे नोंदणीकृत आहे किंवा नाही याची पडताळणी करावी.

• नोंदणीकृत उत्पादक कंपनीचे / वितरकाचे नाव :- .....

१४. मुख्य स्ट्रक्चरचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

A.General Specifications for OVPH Model

Sr. No	Particulars	Yes / No
1	All members of the structure should be made of Galvanized Iron (GI) with minimum 50 microns thick galvanising.	
2	Complete structure should be made of galvanized steel tubular pipes conforming to BIS Standards (IS 1161:2014) for Type I Structure and 2.0 mm thickness GI Pipe for Type II Structure Structural member should be joined with fasteners properly.	
3	Members should not be welded to one another, but fixed with the nut bolts	
4	Members should not have any weilded joints upto 6.5 mtrs. Length (for truss bottom	

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कृषी विभाग, अहमदनगर

Sr. No	Particulars	Yes / No
	of 8m this condition may be waived)	
5	The overall slope of the foundation should be between 1.25% and 2% so as to keep the Gutter slope accordingly	
6	The shape of the Polyhouse should be according to aerodynamic so as to reduce the impact of wind & consequent damage of Polyhouse. The structure should also follow aerodynamics along all four sides with corridors.	
7	Grid should be of 8m X 4m	
8	Top height should be minimum 6mtrs. for Konkan, Western Maharashtra & Marathwada and 6.5 mtrs. for Khandesh & Vidharbh.	
9	Gutter height should be minimum 4 mtrs.	
10	Side curtains should be of minimum 2 m height for OVPH of area below 1008 Sq.mtrs, 2.5 m height for area between 1009 Sq.m to 2016 Sq.m and 3.5 m height for area above 2017 Sq.m	
11	Top Vent should be of minimum 0.8 m height for OVPH of area below 2016 Sq.m and 1 m height for area above 2017 Sq.m.	
12	Cross bracing should be provided as follows- Horizontal cross bracing on 4 corners of Polyhouse (For all models) Vertical Cross bracings on 4 corners of Polyhouse (For all models above 1009 Sq.mtrs.)	

B. Specifications for GI Pipe

Sr. No.	Particulars	Specification	Yes / No
1	Tor bar for hold-fast in foundation		
2	Columns		
3	Foundations for all columns		
4	Truss bottom-Big		
5	Truss bottom-Small Sides & Front/Back (F/B)		
6	All Corridors		
7	Top cross		
8	Corridor support members (sides & F/B)		
9	Trusses-Top curved members		
10	Purlins-(All except curtain)		
11	Door column		
12	Door		
13	Purlins-Curtain		
14	Truss members (minimum 5 nos per Bay)		
15	Cross bracing		
16	Door top		
17	Curtain-Universal		
18	Runners (for top UV Film)		
19	Curtain pipe		
20	Curtain handle		
21	Curtain guide		

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

C. Itemwise Quantity Verification For OVPH :

Sr. No.	Particulars	Unit	Quantity As per Guidelines	Quantity As per Invoice Produced	Material as per Technical Specification Yes/No
1	GI Pipes				
2	UV stablised Poly Film				
3	GI Gutter				
4	Aluminium Profiles				
5	Clamps & Accessories				
6	Shade Net (on roof)				
7	Insect Net (on sides)				
8	Laminated woven film (apron)				
9	Locking spring				
10	High Tensile Nuts & Bolts				
11	Self drilling tapping Screws				
12	GI Wire				
13	Plastic Rope				
14	Curtain Clamps				
15	Pulley assembly				
16	Curtain Rings				
17	UV stabilised FRP-Door				
18	Foundation - civil material				

वरील तक्त्यामध्ये मार्गदर्शक सूचनेत आकारमानानुसार दिलेल्या साहित्य यादीप्रमाणे सर्व साहित्यांची सविस्तर नावे दर्शवून बिलाप्रमाणे सर्व साहित्य मोक्यावर वापरण्यात आलेले आहे काय? याची तपासणी करावी.)

- वरील मुद्दा क्र. ११ ते १४ मध्ये सेवा पुरवठादाराने पुरविलेल्या व देयकामध्ये दर्शविलेल्या साहित्याच्या दर्जाबाबत तसेच गुणधर्माबाबत व इतर तपशील लॉट नं., कंपनी, इ नमुद आहे काय? (होय / नाही)

१५. अनुदान परिगणना-

अ. मापदंडानुसार

क्षेत्रफळ-----चौ.मी. X आकारमानासाठी उच्चतम शिफारस केलेला प्रती चौ.मी. दर रु ----- = ----- (अ)

ब. देयकानुसार

Sr. No	Particulars	Cost Norm (per Sq.mtr)	Bill No and Date	Invoice Name	Amount As per Bill	Amount As per Cost Norms (Cost Norm X Area Sq. mtr)	Recomonded Amount (Whichever less)
1	Control head for Irrigation / Fogger / Pad Circulation systems						
2	Drip System						
3	Fogging system						
4	Stucture Material with labour and Transportation Cost						
5	Optional Item Cost						
Total							

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे,

१६. उपरोक्त परिशिष्टाप्रमाणे वापरण्यात आलेल्या साहित्याची एकूण किंमत (प्रत्यक्ष खर्च) रु. ....(ब)
१७. प्रत्यक्ष खर्चाप्रमाणे (ब) व क्षेत्रफळानुसार येणारा प्रती चौ.मी. दर = (ब + क्षेत्रफळ) = रु. .... (क)
१८. मार्गदर्शक सूचनेत उपरोक्त आकारमानासाठी शिफारस केलेला उच्चतम प्रती चौ.मी. दर रु. .... (ड)
१९. उपरोक्त 'क' व 'ड' पैकी कमी असलेला प्रती चौ. मी. दर रु. .... (इ)
२०. अर्थसहाय्यासाठी पात्र खर्च रक्कम (१९ येथील प्रती चौ. मी. दर (इ) X प्रत्यक्ष क्षेत्रफळ (अ) ..... चौ.मी. मध्ये) = रु. .... (फ)
२१. फ प्रमाणे उभारणी खर्च ग्राह्य धरून अर्थसहाय्य रक्कम (फ + २) रु. .... (५० टक्के)
उपरोक्तप्रमाणे रक्कम रु..... अक्षरी .....)
अर्थसहाय्य मंजूर करण्यास शिफारस करण्यात येत आहे.
२२. सदर नैसर्गिक वायुविजन हरितगृह सर्व तांत्रिक निकषाची पूर्तता करत आहे. तसेच या हरितगृहामध्ये लाभार्थ्याने ..... या पिकाची लागवड / रोपवाटिका करण्याकरिता गादी वाफे तयार करणे, मिस्टर / फॉर्गिंग / ठिबक सिंचन संचाची जोडणी पूर्ण केली असून सदर यंत्रणा कार्यान्वित केली असल्याची खात्री केलेली आहे.

लाभार्थ्यांचे नाव व स्वाक्षरी

उपविभागीय कृषि अधिकारी .....

श्री.....(दिनांकीत स्वाक्षरी)

पुरवठादार/पुरवठादाराचे
प्रतिनिधी नाव व स्वाक्षरी

(टिप-सदर तपसणी अहवालाची एक प्रत लाभार्थ्यांस द्यावी)

प्रकाश चव्हाण
महाराष्ट्र राज्य कसोत्पादन आणि
औषधी बनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रपत्र - ५ ब

हरितगृह वातावरण नियंत्रित (CCPH) अंतिम मोका तपासणी अहवाल
(उपविभागीय कृषि अधिकारी)

१. तपासणी दिनांक : .....
२. तपासणी करणाऱ्या अधिकाऱ्याचे नाव:- श्री. .... उर्विकृअ .....
३. लाभार्थ्याचे नाव :- श्री./श्रीमती : .....
- गाव ..... ता. .... जि. ....
- सर्वे नं. .... वर्गवारी- (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण).....
- अक्षांश : ..... रेखांश : .....
४. बाब- हरितगृह, प्रकार (CCPH) (मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे आकारमान नमुद करावे).....
५. पूर्वसंमती दिलेले क्षेत्र ..... चौ.मी.
६. प्रथम मोका तपासणी करणाऱ्या मंकुअ यांचे नाव :- ..... पदनाम : .....
७. उभारणीपूर्व प्रथम तपासणीचा दिनांक :-
८. प्रथम तपासणीवेळी पुढील उभारणीची परवानगी दिली आहे काय? होय/नाही
९. प्रथम मोका तपासणीनुसार मापनपुस्तिका नोंदी पडताळणी केली आहे काय ? होय/नाही
१०. प्रकल्पाचा मोका तपासणी तपशील
- १०.१ लांबी ..... मी. रुंदी ..... मी. उंची ..... मी.
- १०.२ क्षेत्रफळ ..... चौ.मी. (अ)
- १०.३ मंजूर आकारमानाप्रमाणे उभारणीसाठी वापरलेल्या साहित्याचा तपशील - (स्वतंत्र परिशिष्ट जोडावे)
११. कंट्रोल हेडचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

Sr. No.	Particulars (Control head Items)	Unit	Quantity As per Guidelines	Quantity As per Invoice Produced	Material as per Technical Specification Yes/No
1	Concrete Bed - 6 Sq.mtrs.				
2	Pump				
3	Water Storage Tank				
4	Panel Box with timer				
5	Sand Filter				
6	Disc Filter				
7	GI fittings & accessories				
8	By pass assembly				

कंट्रोल हेडच्या विविध घटकाचे मॉडेलनिहाय तांत्रिक निकष मार्गदर्शक सूचनेमध्ये नमुद केल्याप्रमाणे आहेत काय ?

होय/नाही

१२. ड्रीप सिस्टिमचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

Sr. No.	Technical Specification	Yes/No
1	Power supply arrangement should be available at site	
2	Lateral pipes/ Emitting pipes shall be necessarily be of ISI mark (IS:12786) / (IS:13488)	
3	Lateral size should not be less than 16mm OD & minimum Class-II	
3	Emitters (IS:13487) spacing in drip irrigation should not be more than 0.3 m	
4	Emitters discharge in drip irrigation should not be more than 2lph	
5	Lateral length in drip irrigation should not exceed 40 mtrs.	
6	Submain should be of HDPE (IS:4984 & IS:14151)/PVC(IS:4985)/ UPVC (IS : 4985)	
7	Mini sprinkler & overhead irrigation systems should be designed to achieve minimum Emission Uniformity of 85%	
8	If any of the above specifications are not followed/ Old one, then no subsidy will be sanctioned for drip irrigation system	

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कृषी उत्पादन आणि

१३. फॉगर सिस्टिमचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

Sr. No.	Technical Specification	Yes/ No
1	Power supply arrangement should be available at site	
2	Lateral pipes shall be necessarily be of ISI mark (IS:12786)	
3	Lateral size should not be less than 16mm OD	
4	Fogger spacing should not be more than 3m x 3m grid	
5	Fogger discharge should not be more than 7.5 lph per fogger i.e. 7.5x4 =30 lph per 4-way	
6	Submain should be necessarily be of HDPE (IS:4984 & IS:14151)/ UPVC (IS : 4985)	
7	Lateral length should not exceed 40 mtrs.	
8	Foggers should be able to creat droplet sizes of less than 90 microns (supported by the literature)	
9	Foggers pump should be operated by auto digital timers	
10	Foggers should be operated at minimum 3 kg/cm ²	
11	Foggers should be provided with drainage prevent devices.	
12	If any of the above specifications are not followed then no subsidy will be sanctioned for Fogging system	

- ठिबक सिंचन, फॉगिंग यंत्रणा या घटकाकरिता साहित्य पुरवठा करणाऱ्या उत्पादक कंपनी / वितरक हा कृषि विभागाकडे नोंदणीकृत आहे किंवा नाही याची पडताळणी करावी.

- नोंदणीकृत उत्पादक कंपनीचे / वितरकाचे नाव :- .....

१४. मुख्य स्ट्रक्चरचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

A. General Specifications for CCPH Model

Sr. No	Particulars	Yes/ No
1	All members of the structure should be made of Galvanized Iron (GI) with minimum 50 microns thick galvanizing.	
2	Complete structure made of galvanized steel tubular pipes or equivalent section conforming to BIS Standards (IS 1161:2014) for Type I Structure OR 2.0 mm thickness GI Pipe for Type II Structure. Structural member should be joined with fasteners properly.	
3	Members should not be welded to one another, but fixed with the nut bolts.	
4	Members should not have any welded joints	
5	The overall slope of the foundation should be between 1.25 up to % and 2 % so as to keep the Gutter slope accordingly.	
6	The shape of the Polyhouse should be according to aerodynamic so as to reduce the impact of wind & consequent damage of Polyhouse. The structure should also follow aerodynamics along two sides with corridors.	
7	Grid should be of 8m X 4m	
8	Top height should be minimum 4.5 mtrs.	
9	Gutter height should be minimum 3 mtrs.	
10	Excavation of top loose soil upto 0.45 m deep & 0.3m wide, Brick/UCR solling below soil surface of 0.2m depth, 0.1m PCC of 1:4:8, 0.23m Brick wall of 0.15m height below soil surface & 0.6m height above ground surface below the pads & below the	

Sr. No	Particulars	Yes/No
	fans. Brick wall above ground surface shall be duly plastered with two coats of exterior cement paint. OR A rigid independent structure should be provided for installation of Fans, which shall be strong enough so as to give proper support to the Fans & prevent the vibrations from being transferred to the polyhouse structure.	
11	Enterance Room should be provided which shall be of minimum 2mtrs Wide X 2mtrs. Length X 2.4mtrs. Height, with double door entry system.	
12	Distance between the Fans & Pads should not exceed 40 mtrs	
13	Pads should be necessarily be of Cellulose & no other material shall be allowed.	

B. Specifications for GI Pipe for CCPH Model

Sr. no	Particulars	Specifications	Yes / No
1	Tor bar for hold-fast in foundation		
2	All Columns		
3	Foundations for all Columns		
4	Truss Bottom-Big		
5	Truss Bottom-Small F/B		
6	Truss Bottom-Small Sides		
7	All Corridors		
8	Corridor support members		
9	Trusses-Top curved members		
10	Purlins		
11	Door Column		
12	Door		
13	Truss members (minimum 5 nos per Bay)		
14	Cross bracing		
15	Door Top		

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे-५

C. Specifications for Climate Control Equipment (CCPH)

Sr.No	Particulars	Specifications	Yes/No	
1	Exhaust Fans Minimum 50" size & having about 20000 to 25000 cfm	For effective cooling inside the green house Exhaust Fans having heavy galvanised steel box frame each having capacity of minimum 20000 CFM at 0 static pressur. The number of Fans shall be calculated as per the requirement so as to maintain the temperature inside the green house as follows-		
		below 35 C	When ambient temperature is 42 C & ambient humidity is between 30 - 40 %	
		below 37 C	When ambient temperature is 40 C & ambient humidity is between 60 - 70 %	
		Fans shall have SS blades with aerodynamic design so as to give maximum efficiency with minimum power consumption, and are belt driven axial flow fan, having centrally auto openable louvers & GI sheet & Grills.		
2	Cellulose Cooling Pads	4" or 6" thick impregnated cellulose cooling pads of suitable area, calculated so as to maintain the temperature inside the green house as follows-		
		below 35 C	When ambient temperature is 42 C & ambient humidity is between 30 - 40 %	
		below 37 C	When ambient temperature is 40 C & ambient humidity is between 60 - 70 %	
		The Pads shall be stiff enough to make it self supporting even at continuous water flow and at the same time is efficiently protected against any decomposition caused by water and air, resulting in minimum working life span of 3 years.		
3	Water circulating system for Pads	Water circulating system shall comprise of all Aluminium Frame, Gutter & Cover, PVC Pipe for water distribution on cooling pad so as to wet the pad completely.		
4	Fogging system	Fogging system, including 16mm lateral pipes at a spacing of maximum 3 mtrs., 4 way Foggers with anti leak device, at spacing of maximum 3 mtrs., HDPE Submain, Ball valves, Fittings & accessories. Foggers shall be capable of producing water droplets of less than 90 microns. (PVC submain shall be allowed if it is buried below the soil surface)		
5	Control Head for Water circulating system	Control head consisting of -		
		1) Water storage tank having capacity to hold minimum water required for continuous operation of fogging system for 1 hour		
		2) ISI marked Pump having sufficient capacity so as to keep the pads always wet.		
		3) Disc Filters having capacity required for above system		
6	Control Head for Fogging system	4) By-pass assembly, Valves, fitting & accessories		
		Control head consisting of		
		1) Water storage tank having capacity to hold minimum water required for continuous operation of fogging system for 1 hour,		
		2) ISI marked Pump having sufficient discharge so as to operate all the foggers at any given time, at minimum pressure of 35mtrs. at the point of emitter.		
		3) Sand Filter & Disc Filters having capacity required for above system		
		4) By-pass assembly, valves, pressure gauge, fitting & accessories		
7	Controller	5) Powder coated Panel box including digital timer, MCB, contactors, relays, auto starter, auto manual switch, Voltmeter, wiring, etc.		
		For maintaining the proper & adequate temperature & humidity simultaneously inside the Polyhouse a microprocessed based programmable, Temperature, Humidity & Time based Controller, user Friendly, with 1 Humidity Probe & 2 temperature Probes shall be installed. The Controller shall control Pad Pump, Fogger Pump & Fans individually for controlling climate. The controller shall be provided with suitable constant voltage transformer for the safe working of the controller.		
8	Control Panel Box	All electricals shall be enclosed inside a control panel duly powder coated and consisting of a set of MCB, relays, contactors, manual/Auto Mode including wiring. Separate MCB for each Fan, Pump for Pad & Pump for Foggers shall be provided.		
9	Wiring	All electricals shall be connected by using ISI marked copper wire cable of required size. These wires shall be enclosed in ISI marked conduit pipe. The entire electrical work shall be certified by licenced electrical engineer.		

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

D. Itemwise Quantity Verification for CCPH

Sr. No.	Particulars	Unit	Quantity As per Guidelines	Quantity As per Invoice Produced	Material as per Technical Specification Yes/No
1	GI Pipes				
2	UV stabilised Poly Film				
3	GI Gutter				
4	Aluminium Profiles				
5	Clamps & Accessories				
6	Shade Net (Tapenet on roof)				
7	Insect Net (on sides)				
8	Locking spring				
9	High Tensile Nuts & Bolts				
10	Self drilling tapping Screws				
11	G. Wire				
12	Plastic Rope				
13	Pulley assembly				
14	Curtain Rings				
15	UV stabilised FRP-Door assembly				
16	Exhaust Fan				
17	Cellulose Cooling pads-4"				
18	Water Circulating System				
19	Panel Box				
20	Civil Work Brick Wall below fan & Pads				
21	Foundation-civil material				

(वरील तक्त्यामध्ये मार्गदर्शक सूचनेत आकारमानानुसार दिलेल्या साहित्य यादीप्रमाणे सर्व साहित्यांची सविस्तर नावे दर्शवून बिलाप्रमाणे सर्व साहित्य मोक्यावर वापरण्यात आलेले आहे काय? याची तपासणी करावी.)

१५. वरील मुद्दा क्र. ११ ते १४ मध्ये सेवा पुरवठादाराने पुरविलेल्या व देयकामध्ये दर्शविलेल्या साहित्याच्या दर्जाबाबत तसेच गुणधर्माबाबत व इतर तपशील लॉट नं., कंपनी, इ नमुद आहे काय? (होय/नाही)

१६. अनुदान परिगणना-

अ. मापदंडानुसार

क्षेत्रफळ-----चौ.मी. X आकारमानासाठी उच्चतम शिफारस केलेला प्रती चौ.मी. दर रु ----- = ----- (अ)

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

ब. देयकानुसार

Sr. No	Particulars	Cost Norm (per Sq.mtr)	Bill No and Date	Invoice Name	Amount As per Bill	Amount As per Cost Norms (Cost Norm X Area Sq. mtr)	Recomoned Amount (Whichever less)
1	Control head for Irrigation / Fogger / Pad Circulation systems						
2	Drip System						
3	Fogging system						
4	Stucture Material with labour and Transportation Cost						
5	Optional Item Cost						
Total							

- १७ उपरोक्त परिशिष्टाप्रमाणे वापरण्यात आलेल्या साहित्याची एकूण किंमत (प्रत्यक्ष खर्च) रु. .... (ब)
- १८ प्रत्यक्ष खर्चाप्रमाणे (ब) व क्षेत्रफळानुसार येणारा प्रती चौ.मी. दर = (ब÷क्षेत्रफळ) = रु. .... (क)
- १९ मार्गदर्शक सूचनेत उपरोक्त आकारमानासाठी शिफारस केलेला उच्चतम प्रती चौ.मी. दर रु. .... (ड)
- २० उपरोक्त 'क' व 'ड' पैकी कमी असलेला प्रती चौ. मी.दर रु. .... (इ)
- २१ अर्थसहाय्यासाठी पात्र खर्च रक्कम (१८ येथील प्रती चौ. मी.दर (इ) X प्रत्यक्ष क्षेत्रफळ (अ) चौ.मी. मध्ये) = रु. .... (फ)
- २२ फ प्रमाणे उभारणी खर्च ग्राह्य धरून अर्थसहाय्य रक्कम (फ ÷ २) रु. ....(५० टक्के) उपरोक्ताप्रमाणे रक्कम रु..... अक्षरी ..... अर्थसहाय्य मंजूर करण्यास शिफारस करण्यात येत आहे.
- २३ सदर वातावरण नियंत्रित हरितगृह सर्व तांत्रिक निकषाची पूर्तता करत आहे. तसेच या हरितगृहामध्ये लाभार्थ्याने ..... या पिकाची लागवड / रोपवाटिका करण्याकरिता गादी वाफे तयार करणे, मिस्टर / फॉगिंग / मिनी सिंक्रलर / ठिबक सिंचन संचाची जोडणी पूर्ण केली असून सदर यंत्रणा कार्यान्वित केली असल्याची खात्री केलेली आहे.

लाभार्थ्यांचे नाव व स्वाक्षरी

उपविभागीय कृषि अधिकारी .....

श्री..... (दिनांकीत स्वाक्षरी)

पुरवठादार/पुरवठादाराचे
प्रतिनिधी नाव व स्वाक्षरी
(टिप-सदर तपासणी अहवालाची एक प्रत लाभार्थ्यांस द्यावी)

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रपत्र - ५ क
शेडनेटगृह अंतिम मोका तपासणी अहवाल
(उपविभागीय कृषि अधिकारी)

१. तपासणी दिनांक : .....
२. तपासणी करणाऱ्या अधिकाऱ्याचे नाव :- श्री. .... उविक्रम .....
३. लाभार्थ्याचे नाव :- श्री./श्रीमती : .....
गाव ..... ता. .... जि. ....
सर्वे नं. .... वर्गवारी- (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण).....
अक्षांश : ..... रेखांश : .....
४. बाब - शेडनेटगृह (मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे आकारमान नमुद करावे).....
५. पूर्वसंमती दिलेले क्षेत्र ..... चौ.मी.
६. प्रथम मोका तपासणी करणाऱ्या मंकूअ यांचे नाव :- ..... पदनाम : .....
७. उभारणीपूर्व प्रथम तपासणीचा दिनांक :-
८. प्रथम तपासणीवेळी पुढील उभारणीची परवानगी दिली आहे काय ? होय/नाही
९. प्रथम मोका तपासणीनुसार मापनपुस्तिका नोंदी पडताळणी केली आहे काय ? होय/नाही
१०. प्रकल्पाचा मोका तपासणी तपशील
१०.४ लांबी ..... मी. रुंदी ..... मी. उंची ..... मी.
१०.५ क्षेत्रफळ ..... चौ.मी. (अ)
१०.६ मंजूर आकारमानाप्रमाणे उभारणीसाठी वापरलेल्या साहित्याचा तपशील - (स्वतंत्र परिशिष्ट जोडावे)
११. कंट्रोल हेडचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण :-

Sr. No.	Particulars (Control head Items)	Unit	Quantity As per Guidelines	Quantity As per Invoice Produced	Material as per Technical Specification Yes/No
1	Concrete Bed - 6 Sq.mtrs.				
2	Pump				
3	Water Storage Tank (if necessary)				
4	Panel Box with timer				
5	Sand Filter				
6	Disc Filter				
7	GI fittings & accessories				
8	By pass assembly				

(जर लाभार्थ्यांच्या क्षेत्रामध्ये विहिर, बोअरवेल किंवा इतर पाण्याच्या स्रोताद्वारे ठिबक सिंचन, फॉगिंग यंत्रणा हे घटक लाभार्थ्यांकडे अस्तित्वात असलेल्या पंप युनिट, पाण्याची टाकी याद्वारे कार्यान्वित करता येत असतील किंवा पाण्याच्या गुणवत्तेनुसार सैंड फिल्टर शिवाय यंत्रणा कार्यान्वित करता येऊ शकते याची खात्री उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी स्थान भेट देऊन करून सदर घटकाची आवश्यकता नसल्याचे लाभार्थ्यांच्या निदर्शनास आणून द्यावे त्यानुसार उर्वरित घटकांकरिताच अनुदान परिगणना करावी. मात्र उर्वरित घटक हे अनिवार्य राहतील)

कंट्रोल हेडच्या विविध घटकांचे मॉडेलनिहाय तांत्रिक निकष मार्गदर्शक सूचनेमध्ये नमुद केल्याप्रमाणे आहेत काय ?

होय/नाही

१२. ड्रूप सिस्टिमचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

Sr. No.	Technical Specification	Yes / No
1	Power supply arrangement should be available at site	
2	Lateral pipes/ Emitting pipes shall be necessarily be of ISI mark (IS:12786) / (IS:13488)	
3	Lateral size should not be less than 16mm OD& minimum Class-II	

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कसोत्पादन आणि
कृषि विभाग, अहमदाबाद

4	Emitters (IS:13487) spacing in drip irrigation should not be more than 0.3 m	
5	Emitters discharge in drip irrigation should not be more than 2lph	
6	Lateral length in drip irrigation should not exceed 40 mtrs.	
7	Submain should be of HDPE(IS:4984 & IS:14151) / PVC (IS:4985) / UPVC (IS:4985)	
8	Mini sprinkler & overhead irrigation systems should be designed to achieve minimum Emission Uniformity of 85%	
9	If any of the above specifications are not followed/ Old one, then no subsidy will be sanctioned for drip irrigation system	

१३. फॉगर सिस्टिमचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

Sr. No.	Technical Specification	Yes/ No
1	Power supply arrangement should be available at site	
2	Lateral pipes shall be necessarily be of ISI mark (IS:12786)	
3	Lateral size should not be less than 16mm OD	
4	Fogger spacing should not be more than 3m x 3m grid	
5	Fogger discharge should not be more than 7.5 lph per fogger i.e. 7.5x4 =30 lph per 4-way	
6	Submain should be necessarily be of HDPE (IS:4984 & IS:14151)/ UPVC (IS : 4985)	
7	Lateral length should not exceed 40 mtrs.	
8	Foggers should be able to creat droplet sizes of less than 90 microns (supported by the literature)	
9	Foggers pump should be operated by auto digital timers	
10	Foggers should be operated at minimum 3 kg/cm2	
11	Foggers should be provided with drainage prevent devices.	
12	If any of the above specifications are not followed then no subsidy will be sanctioned for Fogging system	

- ठिबक सिंचन, फॉगिंग यंत्रणा या घटकाकरिता साहित्य पुरवठा करणाऱ्या उत्पादक कंपनी / वितरक हा कृषि विभागाकडे नोंदणीकृत आहे किंवा नाही याची पडताळणी करावी.
- नोंदणीकृत उत्पादक कंपनीचे / वितरकाचे नाव :- .....

१४. मुख्य स्ट्रक्चरचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

Sr. No.	Particulars	Unit	Quantity As per Guidelines	Quantity As per Invoice Produced	Material as per Technical Specification Yes/No
A	Material				
1	GI Pipes				
	1.1 Tor bar for hold-fast in foundation				
	1.2 Foundation for main columns				
	1.3 Foundation for periphery middle columns				
	1.4 Main columns				
	1.5 Periphery middle columns				

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

1.6	Truss				
1.7	Purlins				
1.8	Main corridors				
1.9	Middle corridors				
1.10	Door				
1.11	Door column				
1.12	Door corridor				
1.13	Door top				
2	Shade Net (Tapenet/mononet/ thermal/ chromatic net on roof)				
3	Insect Net (on sides)				
4	Laminated woven film (apron)				
5	Aluminium Profiles				
6	Locking spring				
7	Self drilling tapping Screws				
8	Clamps & Accessories				
9	High Tensile Nuts & Bolts				
10	UV Stabilized FRP-Door				
B	Foundation-civil material				

(वरील तक्त्यामध्ये मार्गदर्शक सूचनेत आकारमानानुसार दिलेल्या साहित्य यादीप्रमाणे सर्व साहित्यांची सविस्तर नावे दर्शवून बिलाप्रमाणे सर्व साहित्य मोक्यावर वापरण्यात आलेले आहे काय? याची तपासणी करावी.)

१५. ऑफनल साहित्याच्या विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

Sr. No.	List of Items & their specifications	Unit	Quantity As per Guidelines	Quantity As per Invoice Produced	Material as per Technical Specification Yes/ No
1	Lux meter digital				
2	Wet bulb Dry bulb thermometer				
3	Digital Thermometer + Hygrometer				
4	Tensiometers				
	Tensiometer Standard model fitted with suction meter, 0-100 centibar vacuum, with screwable ceramic tip and translucent head assembly with water trap: following sizes	15cm			
		30cm			
		45cm			
		60cm			
		75cm			
	90cm				
	Accessories-				
	Tensiometer insertion coring tool				
	Hand suction Tensiometer priming syringe				

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि

औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

Sr. No.	List of Items & their specifications	Unit	Quantity As per Guidelines	Quantity As per Invoice Produced	Material as per Technical Specification Yes/ No
	Tensiometer gauge recording chart (monthly) – pack of 12				
5	Air circulating Fans (to be used only when air circulation is limited due to following reasons-1) big area, 2) Less wind flow, 3) use of insect nets/bionets on sides				
	Each air circulating fans should have minimum 6 nos. of SS blades with following specifications as per the sizes				
	Number of fans to be allowed for subsidy should be limited as follows				
6	Fertilizer injecting units-				
	a Gator pump				
	b Venturi				
	c HTP single piston pump (with electric motor & panel box)				
	d HTP double piston pump (with electric motor & panel box)				
	e Self acting diaphragm pump Self acting piston pump				
7	pH measuring devices				
8	EC measuring devices				
9	Change in Cladding material used				
	The cost will be calculated by multiplying the total ground area of the structure by the following additional cost which is given in Rs. Per Sq.mtrs. Subsidy will be 50% of this cost.				
	i) Cladding material used on Roof				
	Additional cost in Rs. Per Sq.mtrs. of Structure				
	a Shadenet-Mononet instead of Tape net				
b Insect net instead of Tape net					
c	Chromatic coloured net (the supplier should warranty that the colour will not fade for minimum 3 years) instead of Shadenet (Tape net)				
	d Thermal net instead of Shadenet				
10	Double door entry room				
	a The double door entry room shall be minimum 4m x 4m				
	b Additional minimum 1 FRP door of 2m x 1m				

प्रकल्प अधिकारी

महाराष्ट्र राज्य कृषोत्पादन आणि

औषधी वनस्पती मंडळ, पणे.

Sr. No.	List of Items & their specifications	Unit	Quantity As per Guidelines	Quantity As per Invoice Produced	Material as per Technical Specification Yes/ No
	c Both doors shall be in different directions				
	2 leaf door for tractor				
11	a Two nos of FRP doors each leaf of 0.75m x 0.75m				
	Trilising System for Vegetables consisting of-				
	Rs per Sq.mtrs.				
12	1) GI wire network fitted to structure				
	2) Crop Clips 8 nos per plant				
	3) Trillis twine				
13	Runner Pipe or Square runner pipe for fitting of Insect net with Apron Paper (half clamp, joiner, profile, spring, screw & installation etc)				
14	Round Type Shadnethouse Corridor				

१६. वरील मुद्दा क्र. ११ ते १५ मध्ये सेवा पुरवठादाराने पुरविलेल्या व देयकामध्ये दर्शविलेल्या साहित्याच्या दर्जाबाबत तसेच गुणधर्माबाबत व इतर तपशील लॉट नं., कंपनी, इ नमुद आहे काय? (होय / नाही)

१७. अनुदान परिगणना -

अ. मापदंडानुसार क्षेत्रफळ ----- चौ.मी. x आकारमानासाठी उच्चतम शिफारस केलेला प्रती चौ.मी.

दर (रु ७१०) = ----- (अ)

ब. देयकानुसार

Sr. No	Particulars	Cost Norm (per Sq.mtr)	Bill No and Date	Invoice Name	Amount As per Bill	Amount As per Cost Norms (Cost Norm X Area Sq. mtr)	Recomended Amount (Whichever less)
1	Control head for Irrigation / Fogger / Pad Circulation systems						
2	Drip System						
3	Fogging system						
4	Structure Material with labour and Transportation Cost						
5	Optional Item Cost						
	Total						

१८. उपरोक्त परिशिष्टाप्रमाणे वापरण्यात आलेल्या साहित्याची एकूण किंमत (प्रत्यक्ष खर्च) रु.....(ब)

१९. प्रत्यक्ष खर्चाप्रमाणे (ब) व क्षेत्रफळानुसार येणारा प्रती चौ.मी. दर = (ब + क्षेत्रफळ) = रु. .... (क)

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कसोत्पादन आणि

कसोती प्रकल्पांची संस्था, मुंबई

२०. मार्गदर्शक सूचनेत उपरोक्त आकारमानासाठी शिफारस केलेला उच्चतम प्रती चौ.मी. दर रु..... (ड)
२१. उपरोक्त 'क' व 'ड' पैकी कमी असलेला प्रती चौ. मी.दर रु. ....(इ)
२२. अर्थसहाय्यासाठी पात्र खर्च रक्कम (१९ येथील प्रती चौ. मी.दर (इ) X प्रत्यक्ष क्षेत्रफळ (अ)
चौ.मी. मध्ये) = रु. .... (फ)
२३. फ प्रमाणे उभारणी खर्च ग्राह्य धरून अर्थसहाय्य रक्कम (फ ÷ २) रु. ....(५० टक्के)
उपरोक्तप्रमाणे रक्कम रु..... अक्षरी .....
- अर्थसहाय्य मंजूर करण्यास शिफारस करण्यात येत आहे.
२४. सदर शेडनेटगृह सर्व तांत्रिक निकषाची पूर्तता करत आहे. तसेच या शेडनेटगृहामध्ये लाभार्थ्याने
..... या पिकाची लागवड / रोपवाटिका करण्याकरिता गादी वाफे तयार करणे, मिस्टर / फॉर्गिंग /
ठिबक सिंचन संचाची जोडणी पूर्ण केली असून सदर यंत्रणा कार्यान्वित केली असल्याची खात्री केलेली आहे.

उपविभागीय कृषि अधिकारी .....

लाभार्थ्याचे नाव व स्वाक्षरी

श्री..... (दिनांकीत स्वाक्षरी)

पुरवठादार/पुरवठादाराचे
प्रतिनिधी नाव व स्वाक्षरी
(टिप-सदर तपासणी अहवालाची एक प्रत लाभार्थ्यास द्यावी)

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य कसोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्लास्टिक मल्लिंग घटकाची मोका तपासणी

कृषी पर्यवेक्षक / मंडळ कृषि अधिकारी

तपासणी दिनांक	
तपासणी करणाऱ्या अधिकाऱ्याचे नाव	श्री./श्रीमती ----- मंकूअ,-----
लाभार्थ्याचे तपशील	नाव : श्री./श्रीमती----- गाव:-----, तालुका-----, जिल्हा-----सर्वे नं.----- वर्गवारी (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण) -----
अक्षांश व रेखांश तपशील	
बाब - प्लास्टिक मल्लिंग	प्रकार----- आकारमान (मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे नमूद करावे)
पूर्वसंमती क्र.व दिनांक	-----
पूर्वसंमती दिलेले क्षेत्र	----- चौ.मी-----
प्लास्टिक मल्लिंगसाठी पुरवठा करण्यात आलेल्या साहित्याची तपासणी	
नोंदणीकृत उत्पादक / आयातदार कंपनीचा तपशील	नोंदणीकृत उत्पादक कंपनी / आयातदार कंपनी ----- अधिकृत वितरक ----- १. उत्पादक / आयातदार कंपनी यांचा राज्यस्तरीय नोंदणी क्रमांक ----- २. उत्पादक कंपनीयांची राज्यस्तरीय नोंदणीच्या आदेशाची वेधता -----

प्लास्टिक मल्लिंगचा तांत्रिक तपासणी तपशील

१. प्लास्टिक फिल्मच्या रोल / बंडलवर ब्रँड / उत्पादकाचे नाव, फिल्मची जाडी व फिल्मवर BIS मानांकन इत्यादीचे मार्किंग करण्यात आले आहे किंवा नाही? आहे/नाही
२. साहित्य जर आयातदाराकडून पुरवठा झाले असेल तर गुणधर्मांच्या बाबतीत सिपेट रिपोर्टनुसार पडताळणी करावी.
- प्रत्यक्ष वापरलेले प्लास्टिक मल्लिंग साहित्याचे परिमाण (कि.ग्रॅ.) व त्याच्या प्रमाणात आच्छादित केलेले क्षेत्र हे तक्ता (ड) मध्ये नमूद केलेल्या मर्यादेत असावे तसेच देयकावरील साहित्याचे परिमाण किंवा प्रत्यक्ष वापरलेले साहित्य यापैकी जे कमी असेल त्यानुसार अनुदान परिगणना करावी.
- अनुदान परिगणना हे लाभ क्षेत्रानुसार करण्यात यावे. लाभ क्षेत्रामध्ये प्लास्टिक मल्लिंगचा वापर शेतकरी केवळ पिकांच्या रांगेत (गादी वाफ्यांकरिता) करतील. त्यामुळे मोका तपासणी करताना लाभ क्षेत्राच्या प्लॉटचे मोजमाप पुढीलप्रमाणे करावे.

अनुदान परिगणना :-

- प्लास्टिक मल्लिंग वापरलेल्या भाजीपाला / फळपिके प्लॉटचे क्षेत्र - लांबी (मी) X रुंदी (मी) = ... चौ.मी.
- प्लॉटमधील एकूण रांगांची संख्या = ...
- त्यापैकी प्लास्टिक मल्लिंग केलेल्या रांगांची संख्या = ...
- प्लास्टिक मल्लिंग वापरलेल्या रांगांची सरासरी लांबी निश्चित करावी.
  १. सरासरी लांबी = एकूण रांगांच्या लांबीची बेरीज / रांगांची संख्या = ... मीटर.
  २. रांगेत वापरलेल्या प्लास्टिक मल्लिंगची रुंदी = ... मीटर.
  ३. प्लास्टिक आच्छादनाचे परिमाण (प्रत्यक्षात आच्छादित केलेल्या क्षेत्रानुसार) = रांगांची संख्या X सरासरी लांबी (मी) X रुंदी (मी) = ...चौ.मी. (हॅ)

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि

४. प्रत्यक्ष वापर केलेल्या फिल्मची जाडी = ... मायक्रॉन
५. .... मायक्रॉन जाडीच्या १ किलो आच्छादनामध्ये आच्छादित होणारे क्षेत्र (वरील तक्त्या ड प्रमाणे) = ... चौ.मी. (ज)
६. प्रत्यक्षात आच्छादित केलेल्या क्षेत्रानुसार प्लास्टिक आच्छादन साहित्याचे वजन = क्ष / ज = ... किलो
७. देयकानुसार पुरवठा केलेल्या प्लास्टिक आच्छादन साहित्याचे वजन = ... किलो
- वरील अ.क्र.६ व ७ यापैकी जे कमी वजन असेल ते अनुदान परिगणनासाठी वापरण्यात यावे.
८. ६ किंवा ७ यापैकी जे कमी असेल ते (किलो) X देयकानुसार प्रती किलो दर (रुपये) = ... रुपये
९. वरील अ.क्र.८ प्रमाणे आलेली रक्कमेच्या ५० टक्के अनुदान रक्कम = ... रुपये
१०. प्रती हेक्टरी खर्च मापदंडानुसार येणारी ५० टक्के अनुदान रक्कम = ... रुपये
११. देय अनुदान रक्कम = वरील अ.क्र.९ व १० पैकी कमी असणारी रक्कम = ... रुपये
- (वरील प्रमाणे देयकानुसार व प्रत्यक्ष वापरलेल्या आच्छादनानुसार आलेली रक्कम ही प्रती हेक्टरी खर्चाच्या मापदंडानुसार अधिक असल्यास, अनुदान परिगणन करताना प्रती हेक्टरी खर्च मापदंडाच्या मर्यादेत अनुदान परिगणन करावे. सर्वसाधारण क्षेत्रासाठी प्रती हेक्टरी रु.३२०००/- आणि डोंगराळ भागासाठी रु.३६८००/- यापैकी)

उपरोक्तप्रमाणे रक्कम रु..... (अक्षरी .....) अर्थसहाय्य मंजूर करण्यास शिफारस करण्यात येत आहे.

कृषी पर्यवेक्षक / मंडळ कृषि अधिकारी .....

लाभार्थ्याचे नाव व स्वाक्षरी

श्री.....(दिनांकीत स्वाक्षरी)

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रपत्र - ६

आंतर विभागीय तपासणी पथकाद्वारे हरितगृह/ शेडनेटगृह तपासणी अहवाल

१. तपासणी दिनांक :- / /
२. तपासणी अधिकारी :- श्री. .... पदनाम.....
३. तपासणी वेळी उपस्थित इतर सदस्य अधिकारी -
१. श्री. .... पदनाम .....
२. श्री. .... पदनाम .....
४. लाभार्थ्यांचे नाव - श्री. ....
- गांव ..... ता. .... जि. ....
- सर्वे नं..... वर्गवारी - (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण).....
- अक्षांश : ..... रेखांश : .....
५. बाब - हरितगृह/शेडनेटगृह मॉडेल (मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे मॉडेल नमूद करावे).....
६. सेवा पुरवठादाराचे नाव :- ..... मु.पो..... ता. ....
- जि.....
७. सेवा पुरवठादाराचा नोंदणी क्रमांक :- .....
८. कृषि सहाय्यक यांनी प्रकल्प पूर्व स्थळ तपासणी केली आहे काय? होय/नाही
- ८.१. केली असल्यास तपासणी दिनांक .....
९. पूर्वसंमती क्र..... दिनांक ..... पूर्व संमती दिलेले क्षेत्र ..... चौ.मी.
१०. मंडळ कृषि अधिकारी यांनी उभारणीपूर्व प्रथम मोक्या तपासणी केलेली आहे काय? होय/नाही
- १०.१ केली असल्यास तपासणी दिनांक .....
- १०.२ उभारणीपूर्व तपासणी अहवालात साहित्याच्या दर्जाची तपासणी योग्यपणे केलेली आहे काय? होय/नाही
- १०.३ नसल्यास तफावत असलेल्या साहित्याचा तपशील .....
- १०.४ मापनपुस्तिका भरली आहे काय - होय/नाही
११. उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी उभारणी पश्चात अंतिम मोक्या तपासणी केलेली आहे काय? होय/नाही
- ११.१. केली असल्यास तपासणी दिनांक .....
- ११.२. उभारणी साहित्य व तांत्रिक निकषांची पडताळणी उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी केलेल्या अंतिम मोक्या तपासणीनुसार करावी.
१२. प्रकल्पाचा मोक्या तपासणी तपशील
- अ. लांबी ..... मी. रुंदी..... मी. उंची ..... मी.

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य क्लोरोफ्लोरोकार्बन आणि

ब. क्षेत्रफळ .....चौ. मी

१३. देयकाची एकुण रक्कम रु. ....

१४. लाभार्थी शेतकऱ्यास देण्यात आलेल्या अर्धसहाय्याची रक्कम रु. ....

१५. उभारणी पश्चात अंतिम मोका तपासणीमध्ये अर्धसहाय्याची परिगणना बरोबर केलेली आहे काय? होय/नाही

१५.१ नसल्यास तफावत रक्कम रु. ....

१६. मंडळ कृषि अधिकारी यांनी घेतलेल्या मापनपुस्तिका नोंदी प्रमाणित केलेल्या आहेत काय ? होय/नाही

१७. मार्गदर्शक सूचनेत उपरोक्त मॉडेलसाठी देण्यात आलेल्या आराखडयानुसार व तांत्रिक निकषानुसार उभारणी करण्यात आलेली आहे काय? होय/नाही

१७. हरितगृह/ शेडनेटगृहामध्ये घेण्यात आलेले पिक : .....

१८. हरितगृह/ शेडनेटगृहाबाबत लाभार्थी शेतकऱ्याचे सर्वसाधारण अभिप्राय :

१९. हरितगृह/ शेडनेटगृहाच्या गुणवत्तेबाबत तपासणी अधिकाऱ्याचे अभिप्राय

तपासणी अधिकारी नाव : श्री..... पदनाम..... (स्वाक्षरी)

इतर अधिकारी नाव : श्री..... पदनाम..... (स्वाक्षरी)

लाभार्थ्याची / लाभार्थी प्रतिनिधीची स्वाक्षरी ..... (नाव.....)

प्रकाश चव्हाण
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
ओषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रपत्र - ७ अ

हरितगृह (OVPH) मापनपुस्तिका नोंदणी (साहित्य पुरवठा झाल्यानंतर)

लाभार्थ्याचे तपशील	नाव : श्री./श्रीमती----- गाव:-----, तालुका-----, जिल्हा----- गट / सर्वे नं.----- वर्गवारी (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण.) -----
अक्षांश व रेखांश तपशील	
बाब - हरितगृह	प्रकार ----- आकारमान----- ग्रीड-----
पूर्वसंमती क्र.व दिनांक	-----
पूर्वसंमती दिलेले क्षेत्र	----- चौ.मी
प्रथम मोक्या तपासणी दिनांक	

अ. पुरवठा केलेले सर्व साहित्य मार्गदर्शक सूचनेतील तांत्रिक निकषांप्रमाणे असलेबाबत तपशील

अ.क्र.	बाब	मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे तांत्रिक निकष	पुरवठा झालेल्या साहित्याचे तांत्रिक निकष
1	GI Pipes (Type I - IS 1161:2014) OR GI Pipes (Type II - 2.0 mm thickness Pipe)		
2	UV stabilised Poly Film		
3	GI Gutter		
4	Aluminium Profiles		
5	Clamps & Accessories		
6	Shade Net (on roof)		
7	Insect Net (on sides)		
8	Laminated woven film (apron Paper)		
9	Locking spring		
10	High Tensile Nuts & Bolts		
11	Self drilling tapping Screws		
12	GI Wire		
13	Plastic Rope		
14	Curtain Clamps		
15	Pulley assembly		
16	Curtain Rings		
17	UV stabilised FRP-Door		
18	Foundation-civil material		
19	Other		

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
आंबेची वनस्पती मंडळ, पुणे.

ब. साहित्य परिमाणाची नोंद :

अ. क्र.	बाब	युनिट	पुरवठा झालेल्या साहित्याचे परिमाण देयकानुसार	पुरवठा झालेल्या साहित्याचे परिमाण प्रत्यक्ष मोजमापाप्रमाणे
1	GI Pipes (Type I- IS 1161:2014)) OR GI Pipes (Type II - 2.0 mm thickness Pipe)	Kgs.		
2	UV stabilised Poly Film	Sq.mtrs		
3	GI Gutter	Kgs.		
4	Aluminium Profiles	Mtrs.		
5	Clamps & Accessories	Sq.mtrs.		
6	Shade Net (on roof)	Sq.mtrs.		
7	Insect Net (on sides)	Sq.mtrs.		
8	Laminated woven film (apron)	Sq.mtrs		
9	Locking spring	Mtrs.		
10	High Tensile Nuts & Bolts	Sq.mtrs.		
11	Self drilling tapping Screws	Nos.		
12	GI Wire	Kgs.		
13	Plastic Rope	Mtrs.		
14	Curtain Clamps	Nos.		
15	Pulley assembly	Nos.		
16	Curtain Rings	Nos.		
17	UV stabilised FRP-Door	Nos.		
18	Foundation-civil material	Nos.		
19	Other			

प्रमाणपत्र

- जीआय पाईप (कॉलम पाईप) च्या उभारणीकरिता पक्का पाया (खड्डा) **मी x मी x मी.** या आकाराचा (जमिनीलगतचा व्यास x तळाचा व्यास x खोली) खड्डा घेतलेला असून त्यात मधोमध फाऊंडेशन पाईप बसवून त्यास होल्डफास्ट बार टाकून १:४:८ प्रमाणात सिमेंट, वाळू, खडी घेऊन तयार केलेले सिमेंट काँक्रीट भरण्यात आलेले आहे.
- प्रमाणित करण्यात येते की सदरील लाभार्थ्यांस हॉर्टगृह (OVPH) या घटकाचा लाभ यापूर्वी देण्यात आलेला नाही.
- वरीलप्रमाणे सर्व साहित्याचे तांत्रिक निकष व परिमाण याची पडताळणी करून त्याच्या नोंदी मापनपुस्तिकेत नोंदविलेल्या आहेत.

- मोजमाप घेतले श्री -----, कृषी सहाय्यक, ----- सही -----
- तांत्रिक निकष व मोजमाप पडताळणी केली श्री -----, मंडळ कृषी अधिकारी, ----- सही -----
- तांत्रिक निकष व मोजमाप पडताळणी प्रमाणित केली श्री -----, तालुका कृषी अधिकारी, ----- सही -----
- समक्ष लाभार्थी / शेतकरी प्रतिनिधी नाव :- -----
सही : -----

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कसोत्पादन आणि
ओषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रपत्र - ७ ब

हरितगृह (CCPH) मापनपुस्तिका नॉद (साहित्य पुरवठा झाल्यानंतर)

लाभाव्यांचे तपशील	नाव : श्री./श्रीमती----- गाव:-----, तालुका-----, जिल्हा----- सर्व नं.----- वर्गवारी (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण.) -----
अक्षांश व रेखांश तपशील	
बाब - हरितगृह	प्रकार ----- आकारमान----- ग्रीड-----
पूर्वसंमती क्र.व दिनांक	-----
पूर्वसंमती दिलेले क्षेत्र	----- चौ.मी
प्रथम मोका तपासणी दिनांक	

अ. पुरवठा केलेले सर्व साहित्य मार्गदर्शक सूचनेतील तांत्रिक निकषांप्रमाणे असलेबाबत तपशील

अ.क्र.	बाब	मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे तांत्रिक निकष	पुरवठा झालेल्या साहित्याचे तांत्रिक निकष
1	GI Pipes (Type I - IS 1161: 2014) GI Pipes (Type II - 2.0 mm thickness Pipe)		
2	UV stabilised Poly Film		
3	GI Gutter		
4	Aluminium Profiles		
5	Clamps & Accessories		
6	Shade Net (Tapenet on roof)		
7	Insect Net (on sides)		
8	Locking spring		
9	High Tensile Nuts & Bolts		
10	Self drilling tapping Screws		
11	GI Wire		
12	Plastic Rope		
13	Pulley assembly		
14	Curtain Rings		
15	UV stabilised FRP-Door assembly		
16	Exhaust Fan		
17	Cellulose Cooling pads-4"		
18	Water Circulating System		
19	Fogging System		
20	Control Head for pad circulation		
21	Control Head for Foggers		
22	Climate Controller		
23	Panel Box		
24	Civil Work Brick Wall below fan & Pads		
25	Foundation-civil material		
26	Other		

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कृषी उत्पादन आणि
श्रीमती वनस्पती मंडळ, पुणे:

ब. साहित्य परिमाणाची नोंद :

अ. क्र.	बाब	युनिट	पुरवठा झालेल्या साहित्याचे परिमाण देयकानुसार	पुरवठा झालेल्या साहित्याचे परिमाण प्रत्यक्ष मोजमापाप्रमाणे
1	GI Pipes (Type I - IS 1161: 2014)	Kgs.		
	GI Pipes (Type II - 2.0 mm thickness Pipe)			
2	UV stabilised Poly Film	Sq.mtrs		
3	GI Gutter	Kgs.		
4	Aluminium Profiles	Mtrs.		
5	Clamps & Accessories	Sq.mtrs.		
6	Shade Net (Tapenet on roof)	Sq.mtrs.		
7	Insect Net (on sides)	Sq.mtrs.		
8	Locking spring	Sq.mtrs		
9	High Tensile Nuts & Bolts	Mtrs.		
10	Self drilling tapping Screws	Sq.mtrs.		
11	GI Wire	Nos.		
12	Plastic Rope	Kgs.		
13	Pulley assembly	Mtrs.		
14	Curtain Rings	Nos.		
15	UV stabilised FRP-Door assembly	Nos.		
16	Exhaust Fan	Nos.		
17	Cellulose Cooling pads-4"	Nos.		
18	Water Circulating System	Nos.		
19	Fogging System	Unit		
20	Control Head for pad circulation	Unit		
21	Control Head for Foggers	Unit		
22	Climate Controller	Unit		
23	Panel Box	Unit		
24	Civil Work Brick Wall below fan & Pads	Sq.Mtrs.		
25	Foundation-civil material	Nos.		
26	Other			

प्रमाणपत्र

- १) प्रमाणित करण्यात येते की सदरील लाभार्थ्यांस हरितगृह (CCPH) या घटकाचा लाभ यापूर्वी देण्यात आलेला नाही.
२) वरीलप्रमाणे सर्व साहित्याचे तांत्रिक निकष व परिमाण याची पडताळणी करून त्याच्या नोंदी मापनपुस्तिकेत नोंदविलेल्या आहेत.

- मोजमाप घेतले श्री -----, कृषी सहाय्यक, ----- सही -----
- तांत्रिक निकष व मोजमाप पडताळणी केली - श्री -----, मंडळ कृषी अधिकारी, ----- सही -----
- तांत्रिक निकष व मोजमाप पडताळणी प्रमाणित केली श्री -----, तालुका कृषी अधिकारी, ----- सही -----
- समक्ष लाभार्थी / शेतकरी प्रतिनिधी नाव :- ----- सही : -----

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रपत्र - ७ क

शेडनेटगृह मापनपुस्तिका नोंद (साहित्य पुरवठा झाल्यानंतर)

लाभार्थ्याचे तपशील	नाव : श्री./श्रीमती----- गाव:-----, तालुका-----, जिल्हा----- गट / सर्वे नं.----- वर्गवारी (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण.) -----
अक्षांश व रेखांश तपशील	
वाव - शेडनेटगृह	प्रकार ----- आकारमान----- ग्रीड-----
पूर्वसंमती क्र.व दिनांक	-----
पूर्वसंमती दिलेले क्षेत्र	----- चौ.मी
प्रथम मोका तपासणी दिनांक	

अ. पुरवठा केलेले सर्व साहित्य मार्गदर्शक सूचनेतील तांत्रिक निकषांप्रमाणे असलेबाबत तपशील

अ. क्र	वाव	मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे तांत्रिक निकष	पुरवठा झालेल्या साहित्याचे तांत्रिक निकष
1	GI Pipes (Type I - IS 1161:2014)) OR GI Pipes (Type II-2.0 mm thickness Pipe)		
2	Shade Net (Tapenet / mononet / thermal / chromatic net on roof)		
3	Insect Net (on sides)		
4	Laminated woven film (apron)		
5	Aluminium Profiles		
6	Locking spring		
7	Self drilling tapping Screws		
8	Clamps & Accessories		
9	High Tensile Nuts & Bolts		
10	UV stabilised FRP-Door		
11	Foundation-civil material		
12	Fabrication		
13	Foundation		
14	Installation		
15	Other		

प्रकल्प व्यवस्थापक
बहुसह राज्य उत्पादन आणि
शोधपी वनस्पती मंडळ, पुणे.

ब. साहित्य परिमाणाची नोंद :

अ. क्र.	बाब	युनिट	पुरवठा झालेल्या साहित्याचे परिमाण देवकानुसार	पुरवठा झालेल्या साहित्याचे परिमाण प्रत्यक्ष मोजमापाप्रमाणे
1	GI Pipes (Type I - IS 1161:2014) OR	Kgs.		
	GI Pipes (Type II-2.0 mm thickness Pipe)			
2	Shade Net (Tapenet / mononet / thermal / chromatic net on roof)	Sq.mtrs		
3	Insect Net (on sides)	Sq.mtrs		
4	Lamjnated woven film (apron)	Sq.mtrs		
5	Aluminium Profiles	Mtrs.		
6	Locking spring	Mtrs.		
7	Self drilling tapping Screws	Nos.		
8	Clamps & Accessories	Sq.mtrs		
9	High Tensile Nuts & Bolts	Sq.mtrs		
10	UV stabilised FRP-Door	Nos.		
11	Foundation-civil material	Nos.		
12	Fabrication	Sq.mtrs		
13	Foundation	Nos.		
14	Installation	Sq.mtrs		
15	Other			

प्रमाणपत्र

- १) जोडाय पाईप (कॉलम पाईप) च्या उभारणीकरिता पक्का पाया (खड्डा) मी x मी x मी. या आकाराचा (जमिनीलगतचा व्यास x तळाचा व्यास x खोली) खड्डा घेतलेला असून त्यात मधोमध फाऊंडेशन पाईप बसवून त्यास होल्डफास्ट वार टाकून १:४:८ प्रमाणात सिमेंट, वाळू, खडी घेऊन तयार केलेले सिमेंट कोंक्रीट भरण्यात आलेले आहे.
- २) प्रमाणित करण्यात येते की सदरील लाभार्थ्यास शेडनेटगृह या घटकाचा लाभ यापूर्वी देण्यात आलेला नाही.
- ३) वरीलप्रमाणे सर्व साहित्याचे तांत्रिक निकष व परिमाण याची पडताळणी करून त्याच्या नोंदी माफनपुरितकेत नोंदविलेल्या आहेत.

- मोजमाप घेतले श्री -----, कृषी सहाय्यक, ----- सही -----
- तांत्रिक निकष व मोजमाप पडताळणी केली - श्री -----, मंडळ कृषी अधिकारी, ----- सही -----
- तांत्रिक निकष व मोजमाप पडताळणी प्रमाणित केली श्री -----, तालुका कृषी अधिकारी, ----- सही -----
- समक्ष लाभार्थी / शेतकरी प्रतिनिधी नाव :- ----- सही : -----

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
ओषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रपत्र - ७ ड

मापनपुस्तिका नॉद - हरितगृह OVPH/ CCPH (अंतिम मोका तपासणीनंतर)

१. लाभार्थ्यांचे नाव :- श्री./श्रीमती :.....
 गाव ..... ता. .... जि. ....
 सर्वे नं..... वर्गवारी- (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण).....
 अक्षांश : ..... रेखांश : .....
२. बाब - हरितगृह (मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे आकारमान नमूद करावे) ..... प्रकार OVPH/ CCPH
३. उभारणीपूर्व प्रथम तपासणीचा दिनांक :-
४. पूर्वसंमती दिलेले क्षेत्र ..... चौ.मी.
५. प्रकल्पाचा मोका तपासणी तपशील
 उभारणी केलेल्या हरितगृहाचे आकारमान
 ५.१. लांबी ..... मी. रुंदी..... मी. उंची ..... मी.
 ५.२. क्षेत्रफळ ..... चौ.मी. (अ)
 ५.३ ग्रीड ..... मी X ..... मी
६. कंट्रोल हेड, टिब्रक सिंचन व फॉर्गिंग यंत्रणा यांचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण :-

अ.क्र.	बाब	युनिट	वापरण्यात आलेल्या साहित्याचे तांत्रिक निकष	पुरवठा झालेल्या साहित्याचे परिमाण प्रत्यक्ष मोजमापाप्रमाणे
Control Head				
1	Concrete Bed - 6 Sq.mtrs.			
2	Pump			
3	Water Storage Tank (if necessary)			
4	Panel Box with timer			
5	Sand Filter			
6	Disc Filter			
7	GI fittings & accessories			
8	By pass assembly			
Drip Irrigation System				
1	Emitters			
2	Lateral pipes/ Emitting pipes			
3	Submain			
4	Mini sprinkler & overhead irrigation systems			
5	Flush valve			
6	Ball valve			
7	fittings & accessories			
Fogging System				
1	Foggers			
2	Submain			
3	Lateral pipes			

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य कृषोत्पादन आणि
 आरोग्यी वनस्पती मंडळ, पुणे,

ब. देयकानुसार

Sr no	Particulars	Cost Norm (per Sq.mtr)	Bill No and Date	Invoice Name	Amount As per Bill	Amount As per Cost Norms (Cost Norm X Area Sq. mt)	Recomonded Amount (Whichever less)
1	Control head for Drip Irrigation / Fogger / Fan / Pad Circulation systems						
2	Drip System						
3	Fogging system						
4	Structure Material with labour and Transportation Cost						
5	Optional Item Cost						
Total							

८. उपरोक्त परिशिष्टाप्रमाणे वापरण्यात आलेल्या साहित्याची एकूण किंमत (प्रत्यक्ष खर्च) रु.....(ब)
९. प्रत्यक्ष खर्चाप्रमाणे (ब) व क्षेत्रफळानुसार येणारा प्रती चौ.मी. दर = (ब + क्षेत्रफळ अ नुसार) = रु..... (क)
१०. मार्गदर्शक सूचनेत उपरोक्त आकारमानासाठी शिफारस केलेला प्रती चौ.मी. दर रु..... (ड)
११. उपरोक्त 'क' व 'ड' पैकी कमी असलेला प्रती चौ.मी. दर रु. ....(इ)
१२. अर्धसहाय्यासाठी पात्र खर्च रक्कम (अ.क्र.११ येथील प्रती चौ. मी.दर (इ) X प्रत्यक्ष क्षेत्रफळ (अ)चौ.मी. मध्ये) = रु..... (फ)
१३. फ प्रमाणे उभारणी खर्च ग्राह्य घरून अर्धसहाय्य रक्कम (फ + २) = रु. .... (५० टक्के) उपरोक्तप्रमाणे रक्कम रु..... (अक्षरी .....))

अनुदान परिगणना करून अनुदान अदायगीची शिफारस करण्यात येते.

मोजमाप घेतले

तांत्रिक निकष व मोजमाप पडताळणी केली

तांत्रिक निकष व मोजमाप पडताळणी प्रमाणित केली व अनुदान परिगणन करून शिफारस केली

कृषि सहाय्यक

मंडळ कृषि अधिकारी

उपविभागीय कृषि अधिकारी

श्री. ....

श्री. ....

श्री. ....

दिनांकित स्वाक्षरी .....

दिनांकित स्वाक्षरी .....

दिनांकित स्वाक्षरी .....

समक्ष लाभार्थी / शेतकरी प्रतिनिधी नाव :- .....

सही .....

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फ्लोरेबादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रमाणपत्र

- १) प्रमाणित करण्यात येते की सदरील लाभार्थ्यास हरितगृह या घटकाचा लाभ यापूर्वी देण्यात आलेला नाही.
- २) उभारणी केलेल्या हरितगृहासाठी वापरलेले जीआय पाईप, क्लॅडिंग मटेरियल इ. साहित्याचे तांत्रिक निकष व परिमाण हे मार्गदर्शक सूचनेतील विहित निकष परिमाणाची पूर्तता करतात याची खात्री केली आहे.
- ३) वरीलप्रमाणे सर्व साहित्याचे तांत्रिक निकष व परिमाण याची पडताळणी करून त्याच्या नोंदी मापनपुस्तिकेत नोंदविलेल्या आहेत.

कृषि सहाय्यक

मंडळ कृषि अधिकारी

उपविभागीय कृषि अधिकारी

श्री. ....

श्री.....

श्री.....

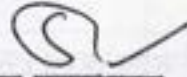
(दिनांकीत स्वाक्षरी)

(दिनांकीत स्वाक्षरी)

(दिनांकीत स्वाक्षरी)

समक्ष लाभार्थी / शेतकरी प्रतिनिधी नाव :- .....

सही : .....

प्रकाश धवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
ओषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रपत्र - ७ इ
मापनपुस्तिका नॉद - शेडनेटगृह (अंतिम मोका तपासणीनंतर)

१. लाभार्थ्यांचे नाव :- श्री./श्रीमती :.....
गाव ..... ता. .... जि. ....
सर्वे नं..... वर्गवारी (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण) .....
अक्षांश : ..... रेखांश : .....
२. बाब - शेडनेटगृह (मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे आकारमान नमूद करावे).....
३. उभारणीपूर्व प्रथम तपासणीचा दिनांक :-
४. पूर्वसंमती दिलेले क्षेत्र ..... चौ.मी.
५. प्रकल्पाचा मोका तपासणी तपशील-
उभारणी केलेल्या शेडनेटगृहाचे आकारमान
५.१. लांबी ..... मी. रुंदी..... मी. उंची ..... मी.
५.२. क्षेत्रफळ ..... चौ. मी. (अ)
५.३ ग्रीड ..... मी X ..... मी
६. कंट्रोल हेड, ठिबक सिंचन व फॉगिंग यंत्रणा यांचे विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण :-

अ.क्र.	बाब	युनिट	वापरण्यात आलेल्या साहित्याचे तांत्रिक निकष	प्रत्यक्ष परिमाण
Control Head				
1	Concrete Bed - 6 Sq.mtrs.			
2	Pump			
3	Water Storage Tank (if necessary)			
4	Panel Box with timer			
5	Sand Filter			
6	Disc Filter			
7	GI fittings & accessories			
8	By pass assembly			
Drip irrigation System				
1	Emitters			
2	Lateral pipes/ Emitting pipes			
3	Submain			
4	Mini sprinkler & overhead irrigation systems			
5	Flush valve			
6	Ball valve			
7	fittings & accessories			
Fogging System				
1	Foggers			
2	Submain			
3	Lateral pipes			

प्रकल्प व्यवस्थापक

महामहाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
ओषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

७. ऑफ़ानल साहित्याच्या विविध घटकांचे तांत्रिक निकष, परिमाण:-

Sr. No.	List of Items & their specifications	Unit	वापरण्यात आलेल्या साहित्याचे तांत्रिक निकष	प्रत्यक्ष परिमाण
1	Lux meter digital			
2	Wet bulb Dry bulb thermometer			
3	Digital Thermometer + Hygrometer			
4	Tensiometers			
	Tensiometer Standard model fitted with suction meter, 0-100 centibar vacuum, with screwable ceramic tip and translucent head assembly with water trap: following sizes	15cm		
		30cm		
		45cm		
		60cm		
		75cm		
		90cm		
Accessories-				
Tensiometer insertion coring tool				
Hand suction Tensiometer priming syringe				
Tensiometer gauge recording chart (monthly) – pack of 12				
5	Air circulating Fans (to be used only when air circulation is limited due to following reasons-1) big area, 2) Less wind flow, 3) use of insect nets/bionets on sides			
	Each air circulating fans should have minimum 6 nos. of SS blades with following specifications as per the sizes			
	Number of fans to be allowed for subsidy should be limited as follows			
6	Fertilizer injecting units-			
	a	Gator pump		
	b	Venturi		
	c	HTP single piston pump (with electric motor & panel box)		
	d	HTP double piston pump (with electric motor & panel box)		
	e	Self acting diaphragm pump		
f	Self acting piston pump			
7	pH measuring devices			
8	EC measuring devices			
9	Change in Cladding material used			
	The cost will be calculated by multiplying the total ground area of the structure by the following additional cost which is given in Rs. Per Sq.mtrs. Subsidy will be 50% of this cost.			
	i) Cladding material used on Roof			

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

Sr. No.	List of Items & their specifications	Unit	वापरण्यात आलेल्या साहित्याचे तांत्रिक निकष	प्रत्यक्ष परिमाण
	Additional cost in Rs. Per Sq.mtrs. of Structure			
	a Shadenet-Mononet instead of Tape net			
	b Insect net instead of Tape net			
	c Chromatic coloured net (the supplier should warranty that the colour will not fade for minimum 3 years) instead of Shadenet (Tape net)			
	d Thermal net instead of Shadenet			
	Double door entry room			
10	a The double door entry room shall be minimum 4m x 4m			
	b Additional minimum 1 FRP door of 2m x 1m			
	c Both doors shall be in different directions			
	2 leaf door for tractor			
11	a Two nos of FRP doors each leaf of 0.75m x 0.75m			
	Trilising System for Vegetables consisting of- Rs per Sq.mtrs.			
12	1) GI wire network fitted to structure			
	2) Crop Clips 8 nos per plant			
	3) Trillis twine			
13	Runner Pipe or Square runner pipe for fitting of Insect net with Apron Paper (half clamp, joiner, profile, spring, screw & installation etc)			
14	Round Type Shadenethouse Corridor			

८. अनुदान परिगणना -
ब. देयकानुसार

Sr no	Particulars	Cost Norm (per Sq.mtr)	Bill No and Date	Invoice Name	Amount As per Bill	Amount As per Cost Norms (Cost Norm X Area Sq. mt)	Recomonded Amount (Whichever less)
1	Control head for Drip Irrigation / Fogger / Fan / Pad Circulation systems						
2	Drip System						
3	Fogging system						
4	Stucture Material with labour and Transportation Cost						
5	Optional Item Cost						
	Total						

प्रकल्प व्यवस्थापक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
आवधी वनस्पती मंडळ, एणे

९. उपरोक्त परिशिष्टाप्रमाणे वापरण्यात आलेल्या साहित्याची एकूण किंमत (प्रत्यक्ष खर्च) रु. .... (ब)
१०. प्रत्यक्ष खर्चाप्रमाणे (ब) व क्षेत्रफळानुसार येणारा प्रती चौ.मी. दर = (ब ÷ क्षेत्रफळ अ) = रु. .... (क)
११. मार्गदर्शक सूचनेत उपरोक्त आकारमानासाठी शिफारस केलेला प्रती चौ.मी. दर रु. .... (ड)
१२. उपरोक्त 'क' व 'ड' पैकी कमी असलेला प्रती चौ. मी. दर रु. .... (इ)
१३. अर्थसहाय्यासाठी पात्र खर्च रक्कम (१२ येथील प्रती चौ. मी. दर (इ) X प्रत्यक्ष क्षेत्रफळ (अ) चौ.मी. मध्ये) = रु. .... (फ)
१४. फ प्रमाणे उभारणी खर्च ग्राह्य घरून अर्थसहाय्य रक्कम (फ ÷ २) = रु. .... (५० टक्के)
- उपरोक्तप्रमाणे रक्कम रु. .... (अक्षरी .....)
- अर्थसहाय्य रक्कम अदायगीस मान्यता देण्यात येत आहे.

मोजमाप घेतले	तांत्रिक निकष व मोजमाप पडताळणी केली	तांत्रिक निकष व मोजमाप पडताळणी प्रमाणित केली व अनुदान परिगणन करून शिफारस केली
कृषि सहाय्यक	मंडळ कृषि अधिकारी	उपविभागीय कृषि अधिकारी
श्री.	श्री.	श्री. ....
दिनांकित स्वाक्षरी	दिनांकित स्वाक्षरी	दिनांकित स्वाक्षरी

समक्ष लाभार्थी / शेतकरी प्रतिनिधी नाव :- .....

सही .....

प्रमाणपत्र

- १) प्रमाणित करण्यात येते की सदरील लाभार्थ्यास शेडनेटगृह या घटकाचा लाभ यापूर्वी देण्यात आलेला नाही.
- २) उभारणी केलेल्या शेडनेटगृहासाठी वापरलेले जीआय पाईप, क्लॅडिंग मटेरियल इ. साहित्याचे तांत्रिक निकष व परिमाण हे मार्गदर्शक सूचनेतील विहित निकष परिमाणाची पूर्तता करतात याची खात्री केली आहे.
- ३) वरीलप्रमाणे सर्व साहित्याचे तांत्रिक निकष व परिमाण याची पडताळणी करून त्याच्या नोंदी मापनपुस्तिकेत नोंदविलेल्या आहेत.

कृषि सहाय्यक	मंडळ कृषि अधिकारी	उपविभागीय कृषि अधिकारी
श्री.	श्री.	श्री. ....
(दिनांकित स्वाक्षरी)	(दिनांकित स्वाक्षरी)	(दिनांकित स्वाक्षरी)

समक्ष लाभार्थी / शेतकरी प्रतिनिधी नाव :- .....

सही : .....

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य कलेक्ट्रेट आणि
शोधधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

हरितगृह/शेडनेटगृहाकरिता ठिबक सिंचन, फॉर्गिंग यंत्रणा व कंट्रोल हेड या साहित्याचे देयक राज्यातील इतर सर्व जिल्ह्यात ग्राह्य राहतील.

वरील सर्व देयके जीएसटी नोंदणी क्रमांक असलेले पक्के देयके द्यावे लागतील. त्यामध्ये वस्तु व सेवा कराचा (GST) स्वतंत्रपणे उल्लेख करावा.

२. प्लास्टिक आच्छादन या घटकाकरिता राज्यस्तरावर नोंदणीकृत उत्पादक (Manufacturer) व त्यांचे अधिकृत वितरक (Distributor) यांचेकडून लाभार्थ्यास पुरवठा केलेल्या साहित्याचे स्वतंत्र देयक अनुदानाकरिता ग्राह्य धरण्यात येईल.

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
ओषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रपत्र - ९

हरितगृह/शेडनेटगृह/केवल ॲण्ड पोस्ट प्रकारचे शेडनेटगृह उभारणी मार्गदर्शक सूचनेतील
निकषांप्रमाणे केली असल्याबाबत सेवा पुरवठादाराने द्यावयाचे प्रमाणपत्र

मी श्री. मेसर्स ..... मु.पो.....
ता. .... जि..... धमणध्वनी क्र. .... महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन
आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांचे कार्यालयाकडे हरितगृह/ शेडनेटगृह उभारणीच्या कामासाठी नोंदणीकृत सेवा
पुरवठादार असून माझा नोंदणी क्र. .... आहे.

मी श्री./श्रीमती ..... यांचे शेत सर्वे क्र. ....
मु.पो. .... ता. .... जि. .... येथे ..... चौ.मी. आकाराचे .....
(प्रकार) हरितगृह/शेडनेटगृह उभारणीचे काम केलेले आहे. उपरोक्त हरितगृह / शेडनेटगृह उभारणीकरीता वापरण्यात
आलेले साहित्य योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनेतील तांत्रिक निकषांप्रमाणे असून सदरचे काम मी शासनाचे मार्गदर्शक
सूचनेतील आराखडयानुसार (डिझाईननुसार) केले आहे. तसेच मी, पुरवठा केलेल्या हरितगृह / शेडनेटगृह साहित्याच्या
विक्रीपोटी वस्तु व सेवाकराचा भरणा करण्याची हमी देत आहे.

स्वाक्षरी

नाव :-

फर्मचे नाव :-

फर्मचा शिक्का :-

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

प्रपत्र - ९

हरितगृह/शेडनेटगृह/केबल अॅण्ड पोस्ट प्रकारचे शेडनेटगृह उभारणी मार्गदर्शक सूचनेतील
निकषांप्रमाणे केली असल्याबाबत सेवा पुरवठादाराने द्यावयाचे प्रमाणपत्र

मी श्री. मेसर्स ..... मु.पो.....

ता. .... जि..... भ्रमणध्वनी क्र. .... महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन
आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांचे कार्यालयाकडे हरितगृह/ शेडनेटगृह उभारणीच्या कामासाठी नोंदणीकृत सेवा
पुरवठादार असून माझा नोंदणी क्र. .... आहे.

मी श्री./श्रीमती ..... यांचे शेत सर्वे क्र. ....
मु.पो. .... ता. .... जि. .... येथे ..... चौ.मी. आकाराचे .....

(प्रकार) हरितगृह/शेडनेटगृह उभारणीचे काम केलेले आहे. उपरोक्त हरितगृह / शेडनेटगृह उभारणीकरीता वापरण्यात
आलेले साहित्य योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनेतील तांत्रिक निकषांप्रमाणे असून सदरचे काम मी शासनाचे मार्गदर्शक
सूचनेतील आराखडयानुसार (डिझाईननुसार) केले आहे. तसेच मी. पुरवठा केलेल्या हरितगृह / शेडनेटगृह साहित्याच्या
विक्रीपोटी वस्तु व सेवाकराचा भरणा करण्याची हमी देत आहे.

स्वाक्षरी

नाव :-

फर्मचे नाव :-

फर्मचा शिक्का :-

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.

अटल भूजल योजनेंतर्गत
हरितगृह / शेडनेटगृहाकरिता
पुरक अनुदान योजना
मार्गदर्शक सूचना सन २०२३-२४

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे - ४११००५

दूरध्वनी : ०२०-२५६३४८६०

ई-मेल : info@mahanhm.in

जा.क्र.मराफओवम/सं.शेती/३३८४८/२०२३
पुणे-५, दि.१८/१०/२०२३

प्रति

जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,
..... (सर्व)

विषय :- हरितगृह / शेडनेटगृह या घटकांकरिता अटल भूजल योजनेतर्गत पूरक अनुदान योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करणेबाबत...

- संदर्भ :- १. महाराष्ट्र शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक : भूजल - १८२०/प्र.क्र.३४/पापु-१५, दि.२६ एप्रिल २०२३
२. या कार्यालयाचे पत्र जा.क्र.मराफओवम/सं.शेती/२०८५९/२०२३ दि.२१.०६.२०२३
३. महाराष्ट्र शासनाचे पत्र क्रमांक : संकीर्ण २०२३/ प्र.क्र.४४/९-अ दि.१८.०७.२०२३
४. या कार्यालयाचे पत्र जा.क्र.मराफओवम/सं.शेती/४५५/२०२३ दि.०३.१०.२०२३

उपरोक्त विषयाच्या अनुषंगाने, संदर्भ क्र.१ अन्वये राज्यातील भूजलाची गुणवत्ता व उपलब्धता सुधारण्याच्या अनुषंगाने केंद्र शासन पुरस्कृत "अटल भूजल योजना" राज्यामध्ये १३ जिल्हातील १४४२ गावांमध्ये राबविण्यात येत आहे. अटल भूजल योजनेच्या, पाण्याच्या कार्यक्षम वापर करुन "शाश्वत सिंचन" या प्रमुख उद्देशाच्या अनुषंगाने, संरक्षित शेती अंतर्गत हरितगृह व शेडनेटगृह तंत्रज्ञान वापरामुळे पाण्याची बचत करता येणार आहे. करिता महाराष्ट्र राज्यामध्ये १३ जिल्हातील १४४२ गावांमध्ये अटल भूजल योजनेच्या प्रोत्साहन निधीच्या माध्यमातून हरितगृह / शेडनेटगृह या घटकांकरिता २५ टक्के पूरक अनुदान देण्याचा प्रस्ताव संदर्भ क्र.२ अन्वये राज्य शासनास सादर करण्यात आला.

अटल भूजल योजनेतर्गत हरितगृह / शेडनेटगृहाकरिता पूरक अनुदानाबाबतच्या प्रस्तावास संदर्भ क्र.३ अन्वये एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानाच्या (MIDH) स्कीम कोडमध्ये अटल भूजल योजनेकरिता स्वतंत्र Component समाविष्ट करुन योजना राबविण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

कृषि विभागामार्फत एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान व राष्ट्रीय कृषि विकास योजना संरक्षित शेती घटकांतर्गत हरितगृह / शेडनेटगृह उभारणीसाठी संदर्भ क्र.४ च्या मार्गदर्शक सूचने अन्वये ५० टक्के अनुदान देण्यात येते. त्याचबरोबर आता अटल भूजल योजनेतून प्रोत्साहन निधीच्या माध्यमातून २५ टक्के पूरक अनुदानासह एकूण ७५ टक्के अनुदान हरितगृह / शेडनेटगृह या घटकांकरिता देण्यात येणार आहे.

तरी उपरोक्त मान्यतेच्या अनुषंगाने अटल भूजल योजनेतर्गत संरक्षित शेती घटकाकरिता देण्यात येणाऱ्या पूरक अनुदानाकरिता क्षेत्रीयस्तरावरील अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने मार्गदर्शक सूचना या पत्रासोबत निर्गमित करण्यात येत आहेत. अटल भूजल योजनेच्या पूरक अनुदान योजनेची व्यापक प्रचार प्रसिद्धी उक्त १४४२ गावांमध्ये करुन जास्तीत जास्त लाभार्थ्यांना सादर योजनेचा लाभ उपलब्ध करुन देण्याबाबत योग्य ती कार्यवाही करावी.

सोबत :- मार्गदर्शक सूचना

सुनील चव्हाण
व्यवस्थापकीय संचालक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे

प्रत :- माहितीस्तव

१. विभागीय कृषि सहसंचालक, सर्व विभाग, सर्व
२. कृषि उपसंचालक, (संगणक प्रकल्प), कृषि आयुक्तालय, पुणे

३. मा. शासक तथा एकूण संचालक, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे - ०५

हरितगृह / शेडनेटगृह वा घटकाकरिता अटल भूजल योजनेंतर्गत पूरक अनुदान

प्रस्तावना

महाराष्ट्र राज्यामध्ये १३ जिल्ह्यातील १४४२ गावांमध्ये जागतिक बँक व केंद्र शासन सहाय्यात अटल भूजल योजना कार्यान्वित आहे. अटल भूजल योजनेच्या, पाण्याच्या कार्यक्षम वापर करुन "शाश्वत सिंचन" या प्रमुख उद्देशानुसार, संरक्षित शेती अंतर्गत हरितगृह / शेडनेटगृह या तंत्रज्ञानामुळे पाण्याची बचत करता येणार आहे. तसेच शेतक-यांच्या उत्पन्नामध्येही वाढ होणार आहे. कृषि विभागामार्फत एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत संरक्षित शेती अंतर्गत हरितगृह / शेडनेटगृह उभारणीसाठी मार्गदर्शक सुचनेनुसार विविध आकारमान व मॉडेलनुसार ५० टक्के अनुदान देण्यात येते. सदर शेतक-यांना अटल भूजल योजनेतून प्रोत्साहन निधीच्या माध्यमातून २५ टक्के पूरक अनुदान देण्यास महाराष्ट्र शासन पत्र क्र. संकीर्ण २०२३/प्र.क्र.४४/९-अे दि.१८.०७.२०२३ अन्वये मान्यता दिलेली आहे.

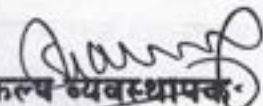
सदरची योजनेची अंमलबजावणी पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, नाशिक, अहमदनगर, जळगाव, जालना, लातूर, धाराशिव, अमरावती, बुलडाणा, नागपूर या जिल्ह्यांत करण्यात येणार आहे. या जिल्ह्यातील अटल भूजल योजनेच्या १४४२ गावासाठी हरितगृह व शेडनेटगृह उभारणीकरिता एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान व राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत सद्यस्थितीत देण्यात येणारे ५० टक्के अनुदान व अटल भूजल योजनेंतर्गत प्रोत्साहन निधीच्या माध्यमातून अतिरिक्त २५ टक्के पूरक अनुदान असे एकूण ७५ टक्के अनुदान देय राहिल.

योजनेचा उद्देश :-

- अटल भूजल योजनेचा मुख्य उद्देश हा उपलब्ध पाण्याचा कार्यक्षम वापर करुन शाश्वत सिंचन यानुसार संरक्षित शेती अंतर्गत हरितगृह / शेडनेटगृह या तंत्रज्ञानाच्या माध्यमातून पाण्याची बचत करुन शेतक-यांच्या उत्पन्नामध्ये वाढ करणे.
- सदर पुरक अनुदानामुळे संरक्षित शेती खालील क्षेत्रात निश्चित वाढ होऊन शेतक-यांच्या उत्पन्नात वाढ करणे.

लाभार्थी निवडीचे निकष

- महाराष्ट्र शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक : भूजल - १८२०/प्र.क्र.३४/पापु-१५, दि.२६ एप्रिल २०२३ अन्वये निश्चित केलेल्या १३ जिल्ह्यातील १४४२ गावातील लाभार्थी अटल भूजल योजनेच्या पूरक अनुदानाकरिता पात्र राहतील.
- एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानाच्या संरक्षित शेती घटकासाठी जा.क्र.मराफओवम/सं.शेती/४५५/२०२३ दि.०३.१०.२०२३ अन्वये निर्गमित केलेल्या सुधारित मार्गदर्शक सूचनांतील मुद्दा क्र. 3 नुसार निश्चित केलेले लाभार्थी निवडीचे निकष या योजनेसाठी लागू राहतील.
- एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान व राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेमध्ये हरितगृह / शेडनेटगृहाकरिता महाडिबीटी प्रणालीवर निवड झालेले व सदर योजनेत ५० टक्के अनुदान अदायगीकरिता पात्र लाभार्थी थेट अटल भूजल

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन

योजनेच्या २५ टक्के पूरक अनुदानाकरिता पात्र राहतील. सदर योजनेकरिता लाभार्थ्यांस स्वतंत्र अर्ज करण्याची आवश्यकता नाही.

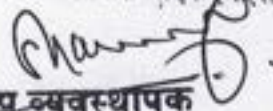
- जिल्ह्यास दिलेल्या लक्षांकाच्या मर्यादेत सदर शेतक-यांना लाभार्थी निवडीमध्ये प्राधान्य देण्यात येईल.
- ज्या लाभार्थींना १ एप्रिल २०२३ रोजी व त्यानंतर एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान व राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत पूर्वसंमती दिलेली असेल अशा लाभार्थींचे (काम पूर्ण झाल्यानंतर) एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान व राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत अनुदान अदायगीसाठी (Approve for Payment) साठी आलेल्या लाभार्थींना अटल भूजल योजनेच्या पूरक अनुदानाचा लाभ देय राहिल.

अंमलबजावणीची कार्यपद्धती :

- एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानाच्या संरक्षित शेती घटकाच्या मार्गदर्शक सूचना या कार्यालयाचे पत्र जा.क्र.मराफऔवम/सं.शेती/४५५/२०२३ दि.०३.१०.२०२३ अन्वये निर्गमित करण्यात आलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार निश्चित केलेली अंमलबजावणी कार्यपद्धती लागू राहिल.
- अटल भूजल योजनेच्या पूरक अनुदानाकरिता लाभार्थ्यांस नव्याने अर्ज करणे, स्थळ पाहणी करणे, पूर्वसंमती देणे, प्रथम व अंतिम मोका तपासणी करणे हे सर्व टप्पे किंवा कार्यपद्धतीचा पुनश्चः अवलंब करणे आवश्यक नाही.

सदर लाभार्थ्यांस पूरक अनुदान द्यावयाचे असल्यास पुढील कार्यपद्धतीचा अवलंब क्षेत्रीयस्तरावर करावा.

१. एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान व राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत ५० टक्के अनुदान अदायगीकरिता अंतिम मोका तपासणी अहवाल अपलोड करतानाच उपविभागीय कृषि अधिकारी यांनी अटल भूजल योजनेकरिता पात्र लाभार्थ्यांकरिता अनुदान अदायगीबाबतचे शिफारस पत्र त्यांचे लॉगिनमधून अपलोड करावे.
२. महाडिबीटी प्रणालीकडून अटल भूजल योजनेच्या लाभार्थ्यांची स्वतंत्र पेमेंट फाईल महाडिबीटी प्रणालीवर तालुका कृषि अधिकारी / जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांच्या डेस्कला तयार होईल. सदरची पेमेंट फाईल पात्र असल्यास तालुका कृषि अधिकारी यांनी मंजूर करून विहित प्रपत्रासह (अटल भूजल योजनेकरिता पात्र लाभार्थ्यांकरिता शिफारस प्रपत्र) जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांचेकडे पेमेंटसाठी सादर करावी.
३. तालुका कृषि अधिकारी यांचेकडून सादर केलेल्या पेमेंट फाईल व शिफारस पत्राच्या आधारे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी अनुदान वितरणाची कार्यवाही करतील किंवा जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांनी त्यांच्या लॉगिन मधून सदरची पेमेंट फाईल यादी डाऊनलोड करून अनुदान अदायगीबाबत कार्यवाही करू शकतील.
४. अटल भूजल योजनेच्या २५ टक्के पूरक अनुदानाकरिता डाऊनलोड केलेल्या पेमेंट फाईल आधारे विहित नमुन्यातील मंजूरी आदेश तयार करणे हि कामे संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी कार्यालयातील तंत्र अधिकारी (फलोत्पादन) हे करतील.
५. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांचे मंजूरी आदेश व पेमेंट फाईल लेखा शाखेस पीएफआयएस प्रणालीद्वारे अनुदान अदायगी करण्यासाठी सादर करणे.

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन
आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे

६. पीएफएमएस प्रणालीवर मेकर लॉगीनमधून अटल भूजल योजनेतर्गत फाईल अपलोड करणे.
७. मेकरमधून व्हॅंडर कोड अॅंड केलेली फाईल अपलोड करणे सोबत अनुदान वितरण आदेश अपलोड करणे व त्यात आदेश क्रमांक तारीख व रक्कम टाकणे.
८. मेकर लॉगीनमधून संबंधित लाभार्थीचे अपलोड केलेले नाव व बँकेकडून अप्रुव्हल आलेले नाव व खाते क्रमांक तपासणे व अप्रुव्हल देणे.
९. चेकरच्या लॉगीनमधून अंतिम अप्रुव्हल देऊन पीपीए जनरेट करणे.
१०. पीपीए वर जिअकृअ व लेखाधिकारी यांच्या स्वाक्षरी घेऊन बँकेत सादर करणे.
११. बँकेद्वारे संबंधित लाभार्थ्यास घेत त्याच्या बँक खात्यात अनुदान वर्ग झाल्यानंतर जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांचे लॉगीनमध्ये अपलोड पीएफएमएस रिस्मॉन्स प्रत्येक लाभार्थीचे भरणे. त्यामध्ये पीपीए क्रमांक तारीख व रक्कम अॅंड करुन सेव्ह करणे.
१२. त्यानंतर डिबीटी प्रणालीवर पेमेंट इन प्रोसेसला असलेले लाभार्थी फंड डिसबर्स झालेले दिसतील

वरीलप्रमाणे अटल भूजल योजनेतर्गत हरितगृह व शेडनेटगृहाकरिता पूरक अनुदान (प्रोत्साहन निधी) योजनेची अंमलबजावणी क्षेत्रीयस्तरावर करण्यात यावी. सदर योजनेचा मासिक प्रगती अहवाल या कार्यालयास सादर करण्यात यावा.

(डॉ.के.पी.मोते)
संचालक

महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि
औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे

अटल भूजल योजनेकरिता पात्र लाभार्थ्याकरिता शिफारस प्रपत्र

१	लाभार्थ्यांचे तपशील	नाव : श्री./श्रीमती----- गाव:-----, तालुका-----, जिल्हा----- गट नं / सर्वे नं.----- वर्गवारी (अ.जा./अ.ज./सर्वसाधारण.)-----
२	बाब - हरितगृह / शेडनेटगृह	प्रकार ----- आकारमान----- ग्रीड -----उंची-----
३	पूर्वसंमती क्र.व दिनांक	-----
४	पूर्वसंमती दिलेले क्षेत्र	----- चौ.मी
५	महाराष्ट्र शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक : भूजल - १८२०/प्र.क्र.३४/पापु-१५, दि.२६ एप्रिल २०२३	गावाचे नाव ----- तालुका-----, जिल्हा----- सेन्सेस नंबर ----- पाणलोट क्षेत्र क्र.-----
६	स्थळ पाहणी अहवाल प्राप्त	आहे / नाही
७	प्रथम मोंका तपासणी अहवाल प्राप्त	आहे / नाही
८	अंतिम मोंका तपासणी अहवाल प्राप्त	आहे / नाही
९	मापनपुस्तिका नोंदी प्राप्त	आहे / नाही
१०	एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान व राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत हरितगृह / शेडनेटगृह या घटकाच्या अनुदान परिगणनेसाठी ग्राह्य धरलेली खर्च रक्कम	
११	त्यापेकी एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान व राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत ५० टक्के देय अनुदान रक्कम रु.....	
१२	अटल भूजल योजनेतर्गत हरितगृह / शेडनेटगृह या घटकासाठी शिफारस करण्यात येणारी खर्च मापदंडाच्या २५ टक्के देय अनुदानाची रक्कम	

उपरोक्तप्रमाणे एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान व राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत हरितगृह / शेडनेटगृह या घटकाकरिता निवड झालेल्या व हरितगृह / शेडनेटगृह या घटकाची संरक्षित शेती घटकाच्या मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे उभारणी पूर्ण झालेल्या श्री./श्रीमती..... लाभार्थ्यांस अटल भूजल प्रोत्साहन निधीच्या माध्यमातून रु..... रक्कम शिफारस करण्यात येत आहे. सदर लाभार्थ्यांचे लाभ क्षेत्र हे अटल भूजल योजनेतर्गत पात्र गावातील असल्याची खात्री केलेली आहे.

मंडळ कृषि अधिकारी

तालुका कृषि अधिकारी

उपविभागीय कृषि अधिकारी

प्रकल्प व्यवस्थापक
महाराष्ट्र ग्रन्थ फलोत्पादन
आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे

नमुना

- वाचा : १. शासन मान्यता पत्र क्रमांक : संकीर्ण २०२३/प्र.क्र.४४/९-अे दि.१८.०७.२०२३
 २. मा.संचालक, मराफऔवमं, पुणे यांचे पत्र दि. .१०.२०२३ (निधी मर्यादा मंजूरी आदेश)
 ३. सन २०२३-२४ मार्गदर्शक सूचना जा.क्र.मराफऔवमं/सं.शेती/४५५/२०२३ दि.३.१०.२०२३
 ४. अटल भूजल मार्गदर्शक सूचना जा.क्र.मराफऔवमं/सं.शेती/ /२०२३ दि. . २०२३

अनुदान मंजूरी आदेश

एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान / राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत संरक्षित शेती घटकांतर्गत हरितगृह / शेडनेटगृह या घटकाकरिता लाभ घेतलेल्या लाभार्थ्यांना केंद्र शासन पुरस्कृत अटल भूजल योजनेतर्गत प्रोत्साहन निधीच्या माध्यमातून २५ टक्के पुरक अनुदान अदा करण्याबाबत संदर्भ क्र.१ अन्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. अटल भूजल योजनेतर्गत संदर्भ क्र.२ अन्वये ..... लाख निधी मर्यादा प्राप्त झालेली आहे.

एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान / राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत हरितगृह / शेडनेटगृह या घटकासाठी सोबतच्या यादीतील एकूण ..... लाभार्थ्यांना ५० टक्के अनुदान रक्कम रु. .... या कार्यालयाचे आदेश क्र. .... दि ..... नुसार मंजूर केलेले असून त्याची अदायगी पीएफएमएस प्रणालीद्वारे संबंधित लाभार्थ्यांस अदा केलेली आहे.

सन २०२३-२४ मधील महाडिबीटी पोर्टलवर निवड झालेल्या लाभार्थ्यांना केंद्र पुरस्कृत अटल भूजल योजनेतर्गत पुरक अनुदान वितरणासाठी पीएफएमएस प्रणालीवर (Scheme Code - .....) असून खाते क्रमांक ..... असून एचडीएफसी शाखा - ..... येथे चालू खाते केवायसी पुर्ण करून ..... या नावाने खाते उघडण्यात आलेले आहे. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांना अंमलबजावणी यंत्रणा (IA) म्हणून घोधित करण्यात आलेले आहे.

मी खाली सही करणार जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,..... असा आदेश देत आहे की, सदर लाभार्थ्यांचे लाभ क्षेत्र हे अटल भूजल योजनेच्या पात्र गावातील असल्याची पडताळणी केली असून त्यांना उपविभागीय कृषि अधिकारी यांच्या अंतिम मोका तपासणी अहवाल व शिफारशी आधारे सोबतच्या यादीतील एकूण ..... लाभार्थ्यांना २५ टक्के पुरक अनुदान रक्कम रु..... (अक्षरी रु.....) एकूण प्राप्त रक्कम रु. .... मधून संबंधित लाभार्थ्यांच्या खातेवर वर्ग करणेबाबत या आदेशान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	प्राप्त निधी	यापूर्वीचा खर्च		या आदेशानुसार करावयाचा खर्च		एकूण खर्च		जिल्लाक
		लाभार्थी संख्या	रक्कम	लाभार्थी संख्या	रक्कम	लाभार्थी संख्या	रक्कम	

सदरची रक्कम या कार्यालयाच्या..... या नावाने क्रमांक..... असलेल्या एचडीएफसी शाखा - ..... येथील खात्यावरून रक्कम एकूण ..... लाभार्थ्यांस मार्गदर्शक सूचनानुसार रक्कम रु. ..../- (अक्षरी - .....) पीएफएमएस प्रणालीद्वारे आधार लिंक बँक खात्यामध्ये अनुदान तात्काळ जमा करावेत.

सोबत : लाभार्थी यादी

जा.क्र.जिअकृअ/तंत्र/सं.शेती/अभूयो/ /२०२३
दि. / /२०२३

प्रति

लेखाधिकारी, प्रस्तुत कार्यालय, तात्काळ

जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी

प्रबन्ध व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन

अटल भूजल पूरक अनुदान (प्रोत्साहन निधी) योजना
लाभार्थी तपशील

मंजूरी आदेश क्रमांक व दिनांक :-

अ.क्र.	लाभार्थ्यांचे नाव	गाव	तालुका	गट / सर्व्हे नं	घटक (हरितगृह / शेडनेटगृह)	क्षेत्र	अनुदान परिगणनेसाठी ग्राह्य खर्च रक्कम (रुपये)	एफविअ / राकृविचो अंतर्गत ५० टक्के प्रमाणे अदायगी करण्यात आलेली अनुदान रक्कम (रुपये)	अटल भूजल योजनेतर्गत २५ टक्के देय अनुदान (रुपये)

जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी

प्रकार्य व्यवस्थापक
महाराष्ट्र राज कृषि विभाग
आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे

.....